

Nr. 38 - Maart 1998
10e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 6,-

LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCHRIFT

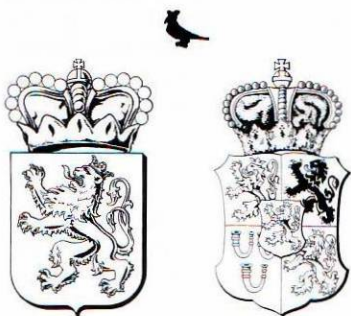

BRAND IMPERATOR
HARTVERWARMEND, HET HELE JAAR DOOR.

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar.
 Abonnementsprijs Hfl 25,- / BF 480 per jaar bij vooruitbetaling.
 Losse nummers à Hfl 6,- / BF 115 excl. Hfl 3,- / BF 60 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank,
 rekeningnr. 12.22.15.125
 Postbank rekeningnr. 2878343
 België: Gemeentekrediet van
 België Agentschap Kinrooi,
 rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie-adres en nieuw abonnement

Eglantierhof 8
 6043 WH Roermond.

Druk

Drukkerij Limburgsche Post
 Heerstraat Noord 69
 6099 AW Beegden.

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie.
 Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

De redactie stelt het algemeen belang boven het persoonlijk belang en behoudt zich daarmee het recht voor om aangeboden teksten te wijzigen, in te korten of zelfs niet te plaatsen.

ISSN: 1382-0893.

BESTE SCHUTTERS-VRIENDEN,

Per 1 januari j.l. heeft de heer Cor Voorter zijn functie als redactielid voor de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. vacant gesteld. Wij danken de heer Voorter voor zijn redactionele inbreng en vriendschap.

De op 10 januari j.l. gehouden Limburgse Schuttersdag voldeed ruimschoots aan de gestelde verwachtingen. De opkomst was weer groter dan in voorgaande jaren.

1998 wordt een interessant jaar. Naast de wisseling van de wacht van de OLS-President en spoedig daarna ook van de vice-president, kan de Stichting SAS dit jaar terug gaan zien op haar 35-jarig bestaan. Dit jaar zal ook het Limburgs SchutterijMuseum haar poorten weer openen. Het Limburgs Schutterstijdschrift, als jongste loot aan de boom van de stichting SAS, zal dit jaar haar 10-jarig bestaan gedenken.

De Zuid-Limburgse SchuttersFederatie houdt dit jaar het 50e Zuid-Limburgs Federatiefeest. Organisator schutterij de Jonge en Oude Nobelen uit Valkenburg zal aan dit heugelijke feit extra aandacht besteden.

Om het Limburgs Schutterstijdschrift meer bekendheid te geven bij vooral nieuwe leden van de schutterij en bij het publiek buiten het Limburgse Schutterswezen, hebben we het plan opgevat om een extra nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift uit te geven en een tentoonstelling te organiseren.

We hebben daartoe contact opgenomen met het Limburgs Museum, Veldeke Limburg en de Maasketen Jan van Eyck. Samen met deze drie instellingen roepen wij U op om vóór 1 mei a.s. Uw verhaal over het Limburgse Schutterswezen op te sturen. Het verhaal moet wel in het dialect geschreven zijn en, indien mogelijk, voorzien van een foto. Een inter-Limburgse jury zal de vijf beste verhalen aanbevelen voor publicatie in dit extra nummer. De hoofdprijswinnaar zal tijdens het OLS-1998 een passende prijs ontvangen.

Artikelen over de historie van het Limburgse Schutterswezen, verhalen in het dialect, gedichten en de herziene versie van de Schuttersalmanak van Drs. Jos Gerits vormen de hoofdmoten van dit extra nummer dat in juni zal verschijnen en de promotie van het OLS-1998 in Kinrooi zal ondersteunen.

De bezoekers van het OLS-Feest in Kinrooi en het Zuid-Limburgs Federatiefeest in Valkenburg zullen bovendien een tentoonstelling kunnen aanschouwen die een indruk geeft van de geschiedenis van het Limburgse Schutterswezen. Deze tentoonstelling is een "co-productie" van de redactie van het Limburgs Schutterstijdschrift en het Limburgs Museum te Venlo.

Meer over het extra nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift en de tentoonstelling over de geschiedenis van het Limburgs Schutterswezen zult U binnenkort gaan vernemen.

Ik wens U veel leesplezier toe en mocht U het abonnementsgeld nog niet betaald hebben, doe het dan alsnog.

Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in juni 1998 verschijnen. Kopij en advertenties kunnen aangeleverd worden tot 1 mei 1998 bij het redactie-adres.

Bij de voorpagina: Voorpagina van het boek "Een verleden van 555 jaar Schutterij St.-George Simpelveld". De illustratie is van de hand van kunstschilder Jo Havenith (Elkenrade), het boek werd geschreven door Drs. Luc Wolters (Simpelveld). De litho's voor deze voorpagina werden belangeloos ter beschikking gesteld door schutterij St.-George Simpelveld.

“ELKE KOGELVANGER IS ER ÉÉN TEVEEL”

Dat is het resolute standpunt van OLS-President Lei Stals. Lei Stals wil daarmee met klem aangeven dat die schutterijen die nog kunnen blijven schieten volgens de oude methode, de aanschaf van een kogelvanger niet eens moeten overwegen.

Ze moeten zich niet van de wijs laten brengen door berichten als zouden alle Limburgse schutterijen binnenkort alleen maar mogen schieten op kogelvangers. Schutterijen die echter door de inwerkingtreding van de ministeriële richtlijn 'bodempolluatie door loden kogels' gedwongen worden om te zien naar een andere oplossing, dienen eerst eens met de OLS-Federatie te overleggen of er geen andere mogelijkheden zijn om het schieten volgens de oude methode te behouden.

Ontwikkelingen

De kogelvanger is geen produkt van de laatste tijd. De kogelvanger is ook niet ontstaan toen de loodproblematiek actueel werd. Reeds in de twintiger jaren van deze eeuw werd schutterij St.-Paulus Vaals verplicht om te schieten op een kogelvanger. De reden die toen aangevoerd werd, was dat een Hollander op bezoek op het Drielandpunt een kogel op z'n hoofd had gekregen.

Een kogelvanger met een doorzichtige plaat werd al beproefd in de beginjaren 90. De glazen en kunststof platen werden toen aan stukken geschoten omdat ze onder een andere hoek geplaatst waren. Vandaar dat men zich toen verder toelagde op de ontwikkeling van een kogelvanger met het sterke Dyneema-doek van DSM.

Het artikel dat ons redactielid Luc Wolters schreef in LS nr 33, pagina's 9-11, n.a.v. de Informatiedag over Milieuwetgeving op 21 september 1996 in Venray, heeft aan kracht nog niets ingeboet. Werd op deze Informatiedag de kogelvanger van de firma Swentibold nog gepresenteerd als het beste antwoord op de milieuregelgeving, die op 1 januari 1998 van kracht is geworden, thans bieden twee fabrikanten een kogelvanger aan waarbij de schutter de natuurlijke lucht als achtergrond blijft zien.

Dankzij bemiddeling van Gedeputeerde Constant De Waal (Milieubeheer van de Provincie Limburg) hebben de Limburgse schutterijen tot 1 januari 1999 de tijd gekregen om alsnog te voldoen aan de ministeriële richtlijn.

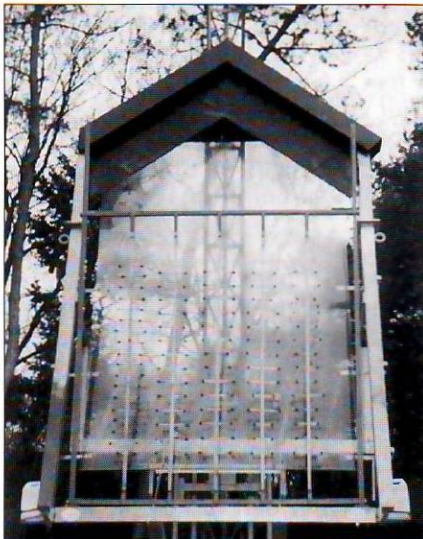
De nieuwe kogelvanger

Op dit moment zijn er twee fabrikanten (Firma Swentibold uit Susteren en Bert Jansen uit Borkel en Schaft) die een kogelvanger aanbieden met een doorzichtige plaat. Ze komen tegemoet aan de bezwaren van de Limburgse schutters.

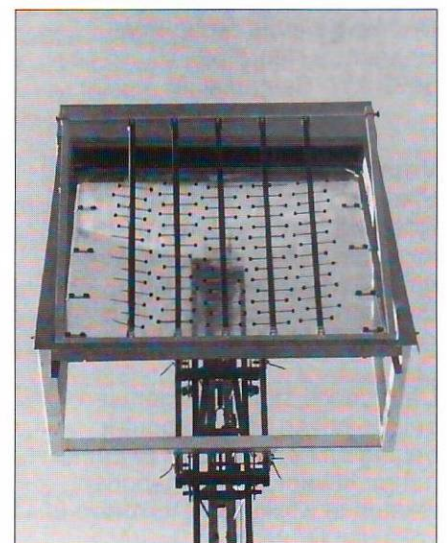
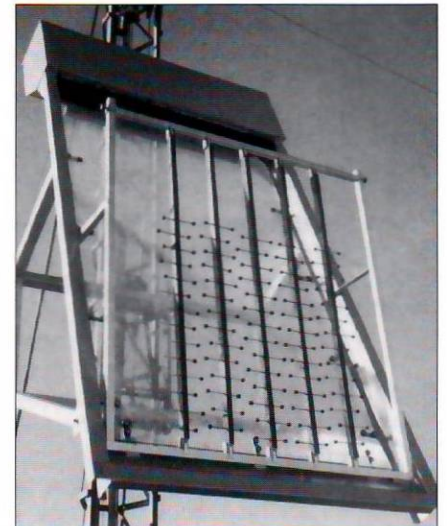
De Susterense firma Swentibold geniet alom bekendheid in de beide Limburgen als het gaat om het fenomeen kogelvanger. Directeur Arno Otten ontwikkelt al jaren met zijn medewerkers kogelvangers die voldoen aan alle veiligheidsnormen en aan de wensen van de Limburgse schutterijen.

Naar aanleiding van de opdoemen- de verzwaarde milieuregelgeving, ontwierp Bert Jansen voor de Noord-Brabantse gilden een kogelvanger die nu in gebruik is. Op verzoek paste hij deze kogelvanger aan voor schutterij 't Zandakker St.-Jan Venray.

Ofschoon de uiterlijke vorm van beide typen kogelvangers enigszins verschilt, is de werking van beide typen kogelvangers gelijk en te vergelijken met een sjoelbak. Door de stand van de kunststof plaat wordt de kogel niet gestopt maar doorgeschoven naar de bovenkant of zijkant van de kogelvanger. Daar wordt de snelheid van de kogel gestopt en komt de kogel in een verzamelbak. Opmerkelijk is dat beide producenten concessies moesten doen aan de oorspronkelijke stand van de bølkes op de schiethark.

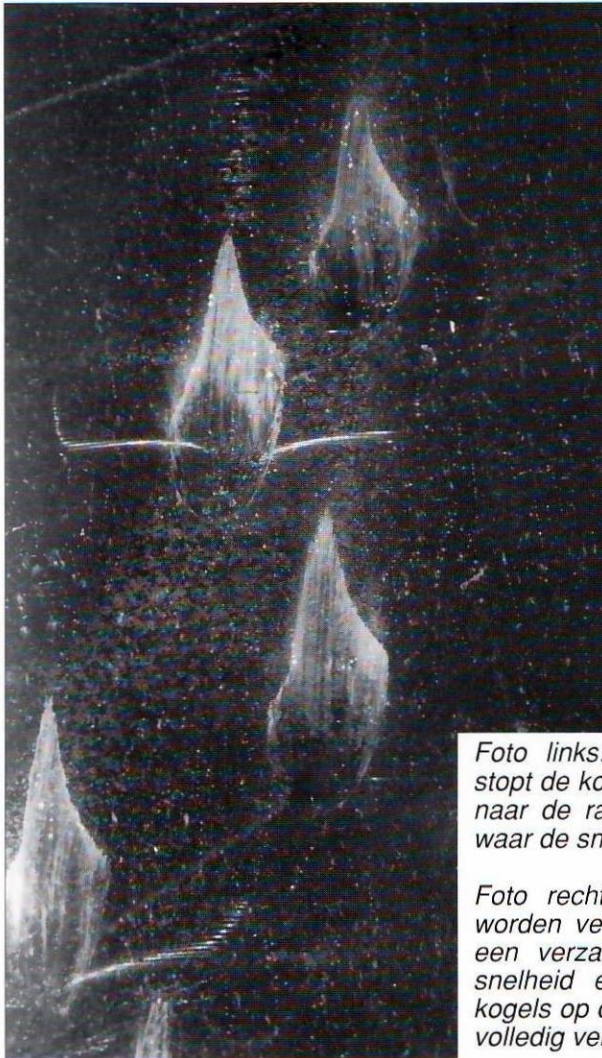

Kogelvanger van Bert Jansen uit Borkel en Schaft.

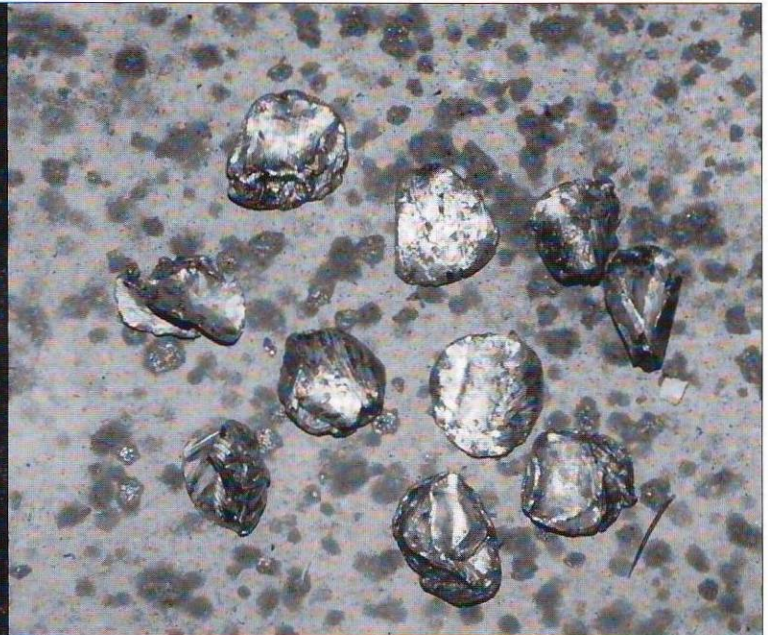

Kogelvanger van de firma Swentibold uit Susteren.

Foto links: De doorzichtige plaat stopt de kogels niet maar schuift ze naar de rand van de kogelvanger waar de snelheid wordt gestopt.

Foto rechts: De gestopte kogels worden vervolgens opgevangen in een verzamelbak. Door de hoge snelheid en kracht waarmee de kogels op de plaat slaan worden ze volledig vervormd.

Op 17 januari j.l. werd de kogelvanger van Jansen gedemonstreerd in Venray aan 31 aanwezigen o.a. het bestuur van de OLS-Federatie. Tijdens deze demonstratie gaf OLS-President Lei Stals de aanwezige pers te kennen dat het wijzigen van de stand van de bôlkes niet het grootste probleem voor de schietcommissie zou opleveren.

De algemeen gehoorde klacht, dat de kogelvanger van Jansen de pijngrens van het gehoor duidelijk te boven ging, baarde meer zorgen. Verder werden er nog enkele foutjes aan de kogelvanger geconstateerd. Jansen verzekerde ons dat deze in de definitieve versie niet meer zullen voorkomen.

De kogelvanger van Swentibold is compleet te noemen. Deze kogelvanger vangt niet alleen alle verschoten kogels op en blijft het geproduceerde geluid duidelijk beneden de pijngrens, ook kan de firma Swentibold aantonen dat hun kogelvanger alle keuringen in het kader van de veiligheidsnormen van het Ministerie van Defensie heeft doorstaan.

Standpunten

Arno Otten, directeur van Swentibold Susteren en lid van schutterij St.-Nicolaas Susteren, is het volledig met OLS-President Lei Stals eens. Ook hij vindt dat elke schutterij, die niet kan voldoen aan de milieueisen, eerst naar andere alternatieven moet zoeken alvorens een kogelvanger aan te schaffen. Bert Jansen daarentegen wil vooruitkijken en stelt: "Misschien heb je nu nog geen kogelvanger nodig, maar ik voorzie dat binnen tien jaar elke schutterij in Limburg aangewezen is op een kogelvanger."

Op 25 januari deelde OLS-President Lei Stals ons desgevraagd volgende mede: "Het bestuur van de OLS-Federatie is zeer ingenomen met het feit dat er nu kogelvangers gemaakt kunnen worden waarbij de schutter kan schieten met de natuurlijke lucht als achtergrond.

Er zijn echter nog tal van vragen waarop eerst een antwoord moet worden verkregen alvorens een besluit genomen kan worden.

Als voorbeeld wil ik noemen de geluidsoverlast, duurzaamheid van het gebruikte materiaal, de veiligheid etc. Ik hoop daarom dat het Limburgse Schutterswezen niet één maar twee jaar de tijd krijgt om een kogelvanger te ontwikkelen die voldoet aan alle eisen. Als 'OLS-President buiten dienst' wil ik mij straks volledig gaan toewijden op de problematiek van alles wat te maken heeft met de milieurechtlijnen."

Samenvattend:

De kogelvanger met een doorzichtige plaat komt zondermeer tegemoet aan de bezwaren van de Limburgse schutters. Schutterijen die nog in de positie verkeren dat ze op de oude vertrouwde wijze kunnen blijven schieten, moeten zich niet laten verleiden om over te gaan tot de aanschaf van een kogelvanger.

De OLS-Federatie zal zeer nadrukkelijk inspraak moeten uitoefenen op de verdere ontwikkeling van de kogelvanger. Ook dient hierbij bedongen te worden dat de verschillen tussen beide schietmethoden tot een minimum beperkt moeten blijven. Het is verheugend te noemen dat Lei Stals zich volledig wil gaan inzetten om het milieuprobleem voor de Limburgse schutterijen op te lossen. Zijn stelling: Elke kogelvanger is er één teveel, wil ik niet alleen onderschrijven maar geeft ons duidelijk aan dat ook Lei Stals koste wat kost wil blijven schieten op de oude, vertrouwde wijze en dat een Limburgs Schutterswezen, volgebouwd met kogelvangers, onbespreekbaar is.

Wim Pijpers.

KON. ERKENDE SCHUTTERIJ ST. MICHAËL IN VOGELVLUCHT

In 1873 werd te Chevremont-Kerkrade schutterij St. Michaël opgericht. Sinds die tijd is deze vereniging niet meer weg te denken uit de Chevremontse gemeenschap ('Sjeveemet' zoals het in 't dialect heet). Uiteraard zal aan dit 125-jarig bestaansfeest de nodige aandacht besteed worden. Gedurende het jaar 1998 zullen diverse activiteiten en festiviteiten georganiseerd worden door bestuur, leden en feestcomité. Met name in het feestweek-einde 12 tot en met 14 juni zal Chevremont een spectaculair jubileumfeest tegemoet zien, met op zondag 14 juni een groot schuttersfeest. Naar aanleiding van het jubileum mochten wij van de Chevremontse schutterij onderstaande bijdrage ontvangen.

Het is gebruikelijk, dat bij een jubileum, en zeer zeker bij een jubileum als dat van de Kon. Erkende schutterij St. Michaël van Chevremont-Kerkrade, een overzicht wordt gegeven van hetgeen er zoal is gebeurd. Dankzij de secretaris van St. Michaël, René Jussen kunnen wij onderstaand in het kort 125 jaar St. Michaël weergeven.

Volgens oude gegevens en koningsschilden, werd de schutterij opgericht 9 Juni 1873 in het toenmalig lokaal Van IJzeren in de St. Pieterstraat. Bij de oprichtingsvergadering gaven zich 23 leden op. Als voorzitter werd gekozen Fr. van IJzeren. De contributie werd vastgesteld op 2 "groschen".

Schieten met de flobert. Wiel Rüland toont zijn schietkunsten onder toezien oog van schietmeester Hillebrand.

Een maand later werd reeds besloten tot aanschaf van uniformen. Bij het eerste koningsvogelschieten bij de grote kei in "der berg" in 1874 werden de nieuwe uniformen in gebruik genomen. Eerste koning werd W.J. Laven. Oudst bekende commandant was J. Handels. In 1875 kreeg de schutterij haar eerste vaandel en in 1884 werden de statuten koninklijk goedgekeurd. In die

jaren was er rond het koningsvogelschieten groot feest onder de bewoners van Chevremont. Het ging er toen erg gezellig aan toe, waarbij het vla-bakken niet werd vergeten en het gerstenat niet ontbrak. De eerste generaal der vereniging was dhr. Boumans, een voormalig bewoner van de Hoeve Luckerheide, die te paard gezeten mee uittrok naar de schuttersfeesten.

In 1897 werd dhr. Geurissen voorzitter en dhr. Mehlkop commandant. Het zogenaamde kamerschieten werd toen ingevoerd en toegepast bij kerkelijke feesten. De nestors van de schutterij waren de heren Bemelmans, J. Ploum, V. Ploum, A. Rinkens, F. Wolfs en C. Bekkers. Later werd dhr. Bouman als generaal door dhr. Arkenbosch opgevolgd. In die tijd was Chevremont een geduchte concurrent in de exercitie en op de schuttersfeesten te Strucht, Spekholzerheide, Nieuwenhagen, Valkenburg en Hulsberg werden door de geweerdragers flinke successen geboekt. Dhr. Beugels was vaandrig en commandanten waren in die jaren de heren Mijns, Dahlenmans, Moers, Hubben en Kloth. Als generaal fungeerde toen M. Kochen, beter bekend als "D'r Jeef".

Lou en Joep Hillebrand zorgen voor het schietmateriaal.

De Chevremontse schutterij voor de parochiekerk. Pastoor van Chevremont was destijds de huidige Monseigneur Maessen, moderator van de OLS-Federatie.

Ook had St. Michaël een tambour-maître nl. Albert Wieggers. Het Albertje was in schutterskringen bekend i.v.m zijn niet al te grote gestalte.

Bij het 60-jarig bestaan telde de schutterij nog 4 oprichters n.l. de heren Geilenkirchen, Ploum, Hershers en Laven. In 1932 werd het schietterrein verplaatst naar de huidige plek: "De Sjtee koel". Het verenigingslokaal was toen gevestigd in lokaal Moonen, waar het tot 1948 is gebleven. De schutterij kende ook haar ups and downs. Er waren op een gegeven moment maar weinig leden. Voorzitters waren in die tijd de heren Wiertz en J. Wecksele, die later werden opgevolgd door J. Frantzen. De schutterij telde destijds 13 leden, waaronder dhr. Kelleter en het Wieltje Führen, die ieder drie maal koning zijn geweest. Van de huidige garde wist dhr. Frantzen het drie maal afschieten van de koningsvogel te evenaren. Die prestatie werd nog verbeterd door P. Berendsen, die 4 keer de titel wist te behalen. Absolute recordhouder tot heden is de huidige voorzitter Piet Lataster, die maar liefst 5 maal het laatste stukje hout naar beneden wist te halen.

In 1938 kwam er weer nieuw leven in de brouwerij. Door St. Michaël werden 8 nieuwe leden ingeschreven. Alles ging crescendo tot de oorlog uitbrak. Ofschoon in 1942 de koningsvogel nog werd geschoten, bleek dit hierna tot 1945 niet meer mogelijk. Vanaf 1946 werd er een escorte ingesteld tot bescherming van het Allerheiligste bij de jaarlijk-

se Sacramentsprocessie. Bij het 75-jarig bestaansfeest in 1947 was nog één van de oprichters van de schutterij in leven en wel Matieu Ploum die toen 91 jaar oud was. Dit jubileumfeest werd op grootse wijze herdacht.

In 1950 kreeg de schutterij voor de derde maal in haar bestaan nieuwe uniformen. In 1952 kreeg St. Michaël een nieuw vaandel nadat het oude circa 80 jaar dienst had gedaan.

In 1954 werd het 25-jarig voorzitterschap van dhr. Frantzen op feestelijke wijze herdacht. In de annalen van schutterij St. Michaël staat in 1955 een feestelijk gebeuren opgetekend. In dit jaar kreeg de schutterij een nieuwe generaal in de persoon van J. Reinders. In 1956 bedankte J. Frantzen zich als voorzitter, een functie die hij 27 jaar met nauwe plichtsbetrachting vervulde. Als opvolger werd J. Donners gekozen. In die tijd was S. Moers commandant.

De huidige generaal Lou Hillebrand met zijn twee voorgangers J. Reinders (generaal 1955-1975) en H. Schölgens (generaal 1975-1985).

In het toenmalige lokaal Buijsens werd onder de bezielende leiding van J. Donners een schietbaan opgericht. Er werden diverse uitmonsteringen aangeschaft en een nieuw vaandelhoofd. Lokaalhouder Frans Buijsen was toen erevoorzitter. Naderhand werd van lokaal gewisseld.

J. Donners legde de voorzittershamer neer. Als diens opvolger werd H. Schölgens gekozen. Onder zijn voorzitterschap werd een drumband opgericht, waarvan zijn zoon Reinus tambour-maitre werd, nadat dhr. Krewinkel 2 jaar de leiding hierover had waargenomen. Als nieuwe beschermheer werd de nieuwe lokaalhouder J. Kloth aan de Chevremontstraat gekozen. In 1964 kreeg de schutterij nieuwe uniformen. Peter Lataster was toen commandant. Op de jaarvergadering 1972 stelde de heer Schölgens zich niet meer herkiesbaar als voorzitter. Deze functie werd toen tijdelijk waargenomen door de heer P. Lataster en na vier maanden werd hij definitief gekozen. Lataster was toen tevens koning. Als koning bleek hij uit goed hout gesneden, want in 1971 won hij in Brunssum de Baron de Negri beker, een jaarlijks schietwedstrijd alleen voor koningen.

Een van de hoogtepunten van de vereniging is zonder enige twijfel

het feest rond het 100-jarig jubileumfeest in 1974. Opgeluisterd door een ongelooflijk aantal schutterijen en muziekverenigingen heeft dit feest een belangrijke bijdrage geleverd aan het voortbestaan van de schutterij, in een onzekere tijd. Tijdens dit jubileum werd andermaal een nieuw vaandel aangeboden, dat thans nog gebruikt wordt. Sinds de oprichting heeft St. Michaël zich altijd een actieve schutterij getoond. Al zijn er wel eens jaren tussen geweest die niet zo rooskleurig waren, gesteld mag worden dat St. Michaël met name de afgelopen jaren zeer actief is geweest. Heel wat schuttersfeesten in de omtrek en zelfs in Duitsland werden bezocht, terwijl ook aandacht werd besteed aan het schieten in federatieverband. Naast de schuttersfeesten verleent St. Michaël ook medewerking aan de op- en afbouw van de Oranjefeesten, gouden bruiloften en aan de processies.

In 1975 werd dhr. J. Reinders benoemd tot ere-generaal en H. Schölgens benoemd tot generaal. Tevens werd een begin gemaakt met de bouw van het eigen clubhuis. In november 1978 werd de opening verricht van dit clubhuis dat in de vrije uurtjes door de leden zelf is opgebouwd. Ondanks veel moeite, zweet en tranen van de

leden en niet in de laatste plaats van de dames, kunnen de schutters met recht trots zijn op hun accommodatie. "De Siteekoel" wordt door velen betiteld als een van de mooiste plekjes van Chevremont.

In September 1983 werd de INTERNATIONALE SCHUTTERS BOND opgericht, waar St. Michaël van meet af aan bij aangesloten is.

Tijdens de bondsfeesten van deze bond werd St. Michaël in 1993 en 1994 'bondswinnaar'. Niet alleen tijdens de schietwedstrijden maar zeker ook tijdens het exerceren kan St. Michaël als een geducht tegenstander gezien worden.

De huidige generaal Lou Hillebrand bekleedt zijn functie vanaf 1985. Commandant Peter Lataster, staat al 34 jaar voor de groep, is 47 jaar lid en reeds 26 jaar voorzitter. Vaandrig Wiel Rüländ, die zijn functie reeds 30 jaar bekleedt, zal tijdens het feest extra in het zonnetje gezet worden.

Thans telt de schutterij 20 leden, is Nico Kloth beschermheer en André Cornips koning. Het is een kleine maar hechte groep waarin de kameraadschap kenmerkend is. Er zit muziek in deze 125 jaar jonge schutterij en als de weergoden hun beste beentje voorzetten, dan zal Chevremont nog lang kunnen nagenieten van dit jubileumfeest.

In 1993 vierde St. Michaël het 120-jarig bestaan. De schutterij staat rondom de old-timer met het robijnen lid Joep Hillebrand.

VOOR U GELEZEN

Titel: Sint George Simpelveld Een verleden van 555 Jaar. Boekwerk 162 pagina's, geïllustreerd door de schrijver en aangevuld met een groot aantal archiefphoto's en foto's uit particulier bezit. Auteur is Drs. Luc Wolters uit Simpelveld. Het boek werd uitgegeven ter gelegenheid van het 555-jarig bestaan van de schutterij in 1997. De viering van dit jubileum vond plaats van 29 augustus t/m 1 september 1997. De illustratie op het voorblad is van de hand van kunstschilder Jo Havenith uit Elkenrade.

Het boekwerk 'Sint George Simpelveld Een verleden van 555 Jaar', is een 162 pagina's dik boekwerk dat verlucht is met interessante foto's en leuke anekdotes die verzameld zijn door fervent schutter en redactielid van het Limburgs Schutters-tijdschrift, Luc Wolters.

Toen de Simpelveldse schutterij Luc Wolters, lid van schutterij St.-Sebastianus Eys, benaderde voor het samenstellen van een boekwerk, wist zij waarschijnlijk niet welke omvangrijke opdracht zij aan de in Simpelveld woonachtige Luc Wolters gaf. Zoals Luc in het eerste hoofdstuk omschrijft, is de historie van de 17e en 18e eeuw van de Simpelveldse schutterij zeer goed gedocumenteerd. Hieruit heeft de schrijver ook kunnen putten. Dat heeft hem echter niet weerhouden om ook o.a. het Rijksarchief van Limburg in Maastricht en de Stadsbibliotheek in de Limburgse hoofdstad talloze malen te bezoeken. Vele vrije dagen werden aldus opgeofferd om nog meer gegevens in te winnen, om vervolgens verslag te doen van de historie van de Simpelveldse schutterij.

Daarnaast heeft de schrijver ook zijn oor te luister gelegd bij enkele oudere dorpsgenoten die in de loop der jaren uitgegroeid zijn tot dorpsgezichten. Zij vormden een volgende, belangrijke bron die bijdroegen tot de totstandkoming van dit boek over schutterij Sint George.

In vier hoofdstukken wordt de historie van de, enige jaren geleden heropgerichte, Simpelveldse schutterij uitgediept. Aan het laatste hoofdstuk worden ook de diverse namen van enkele functies binnen de schutterij, waaronder de koningen, keizers, presidenten, voorzitters, vaandeldragers, secretarissen e.d. van de schutterij toegevoegd. Wellicht niet interessant voor de buitenstaander die het interessante boekje heeft aangeschaft, maar voor de ingewijden een leuke herinnering. Genealogen maken eveneens gretig gebruik van dit soort lijsten waardoor voor hen dit boek zeker de aanschaf waard is.

Een leuke anekdote, maar voor de toenmalige bestuurders was het voldoende reden om het schaamrood op hun kaken te krijgen, was de prijsuitreiking op het eerste schuttersfeest 1932 in Voerendaal. De Simpelveldse koning had een prijs gewonnen en de prijsuitreiking vond plaats op het podium waar het koningspaar van schutterij Sint George parmantig op te huldiging wachtte.

De toenmalige burgemeester van Voerendaal wilde de koning de medaille opspelden, waarbij deze uitriep: "Hela, blijf mich van de tietjes aaf!". U kunt zich voorstellen dat de burgervader niet bepaald gecharmeerd was van deze uitspraak.

Geachte lezers, mocht U geïnteresseerd zijn in de historie van, niet alleen, de eeuwenoude schutterij uit Simpelveld, dan mag dit boekje niet in Uw boekenkast ontbreken. De

prijs kan in elk geval geen barrière vormen. Zeker als U de kosten en de energie van het vooronderzoek neergelegd vindt in dit degelijk stukje werk. Voor meer informatie en bestelling kunt U terecht bij de secretaris van schutterij Sint George, Postbus 21033 6369 ZG Simpelveld, telefoon 045-5443973.

Jean-Pierre Schobben.

WIJZIGINGEN

0023 Opnemen: Secretariaat OLS-1998, Kloosterstraat 37 bus 3, 3640 Kinrooi. Tel. 089-703390, Fax. 089-702476.

0034 secretariaat wijzigen in: Genoehoflaan 51 6097 GE Heel. Tel. 0475-572393 (M. Kessels).

0100 Secretariaat Schuttersbond Berg en Dal wijzigen in: St.-Georgestraat 28 6369 CP Simpelveld. Tel. 045-5444742 (L. Ernes).

0118 Secretariaat St.-Servaas banken Heer wijzigen in: Postbus 4135 6202 PA Maastricht of Bergerstraat 139 6226 BC Maastricht. Tel. 043-3638887 (H. Boesten).

0308 Postcode wijzigen in: 6039 EB Stramproy.

0318 Secretariaat St.-Cornelius Swartbroek wijzigen in: Ittervoortweg 70h 6005 NR Swartbroek-Weert. Tel. 0495-551408 (E.Laveaux)

0346 Wijziging secretariaat St.-Sebastianus Ell in: Breeven 14 6011 PX Ell. Tel. 0495-552170 (M.Claesens).

0410 Wijziging secretariaat St.-Johannes -St.-Clemens in: Belenweg 3 6447 BV Merkelbeek. Tel. 046-4423506 (G.M.M. Jeurissen).

0428 Wijziging secretariaatsadres St.-Remigius Meerssen in: Volderstraat 51 6231 LB Meerssen.

0528 Tenaamstelling wijzigen in Bussenschutten, Broederschap van St.-Martinus.

0532 Telefoonnummer wijzigen in: 0485-441439.

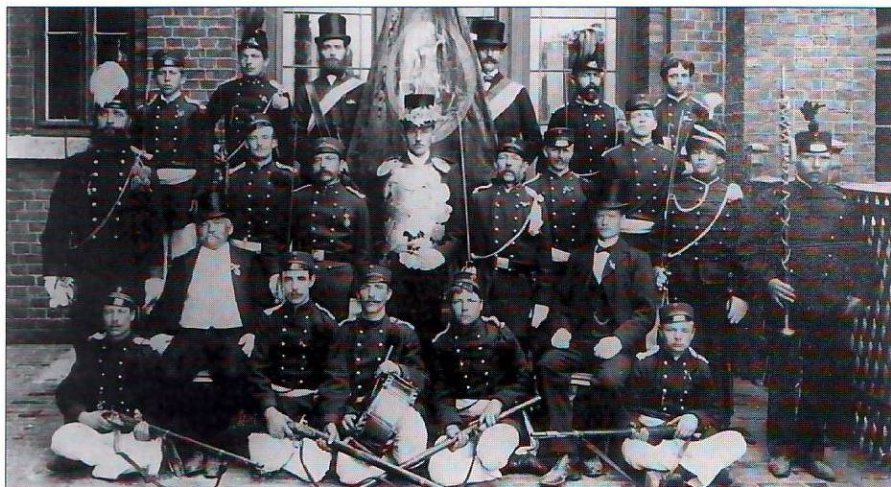
0604 Wijziging secretariaat St.-Anna Opglabbeek in: Kuilenweg 12 3660 Opglabbeek. Tel. 089-857759 (Nizette Joseph).

0610 Secretariaat St.-Catharina Beek wijzigen in: Genastraat 6 3960 Bree.

0918 Adres wijzigen in: Postbus 16 6300 AA Valkenburg aan de Geul.

0000 Opnemen: Schutterij St.-Sebastianus 1515 Schinnen, Margrietstraat 24 6155 LB Puth. Tel. 046-4433206 (Drs. G. Van Sint Feith).

0000 Secretariaat St.-Jozef Lommel wijzigen in: St.-Barbarastraat 10, 3920 Lommel. Tel. 011-649661.

OLS-KINROOI 5 JULI 1998

Na bekomen te zijn van de overwinningsroes en de receptie ging schutterij St.-Martinus Kinrooi aan de slag om haar OLS vorm en inhoud te geven. Geen eenvoudige taak in een gemeente waar het verenigingsleven zo intensief is. Maar het lukte toch zonder onoverkomelijke problemen.

Op 24 november vergaderden alle medewerkers uit de verschillende werkgroepen in het schutterslokaal van schutterij St.-Martinus. Over dit lokaal heerst er grote onzekerheid: moet het nu al dan niet worden afgebroken? Voorzitter van de stuurgroep Miel Roussard (dezelfde als in 1987) gaf er de hoofdlijnen aan van de organisatie en de bedoeling van de samenkomst. Op deze wijze leren de verschillende medewerkers elkaar beter kennen, stelde hij.

De diverse secties zijn ondertussen ook gestart en een woordvoerder van elke groep legde in het kort uit welke de aandachtspunten voor de groep zijn. De sectie Overheid staat niet onder leiding van burgemeester Theo Schoofs, de grote promotor van het OLS-1987, maar van schep en Ivo Vleeschouwers. Opdracht van de sectie: verkeer en veiligheid en het officiële gedeelte en de ontvangst. Het feestterrein situeert zich op dezelfde plaats als in 1987, de Broekhoek.

De optochtroute zal 1600 meter bedragen en in tegenstelling tot vorige keer de Breeërsteenweg mijden. Suggesties van de overheid zijn ook om de officiële opening ongestoord te laten verlopen. Pierre Sniekers is voorzitter van de sectie Personeel die een specifieke vergadering belegt met voldoende sponsors.

Willy Withofs, Terrein en techniek staat voor de opdracht om plaats te vinden voor het hele gebeuren en voldoende en goede parkings. Daarna dienen alle voorzieningen te worden voorbereid. Mathy Kwaspens, PR, die hiervoor een ruime groep heeft, staat al in contact met de media, brouwerij en catering en de groep heeft een sponsorbrochure samengesteld. De groep Administratie staat onder leiding van Jan Bakkers.

Het secretariaat van het OLS-1998 is gelegen aan de Kloosterstraat 37 te Kinrooi en is bereikbaar via telefoon 089-703390 en per fax 089-702476.

Schutterijvoorzitter Peter Ressen dankte vervolgens alle medewerkers zowel van binnen als van buiten de schutterij en wenste elkeen veel werklust.

Tot slot van het officiële gedeelte werd het logo voorgesteld. Architecte Sonja Jacobs legde haar ontwerp uit dat heel kleurrijk oogt. Jan Bakkers heeft het logo verder gevisualiseerd en op computer bewerkt. Zo kan het dienen voor meerdere doeleinden. Met een drankje en hapje werd de avond afgesloten. Ondertussen werden nog tips uitgewisseld tussen de verschillende groepen die elkaar nog wel meermaals zullen weerzien.

Het secretariaat van schutterij St.-Martinus Kinrooi ontving ook een "schutterssong" vanwege schutterij St.-Barbara Reuver, tweede op het OLS in Kaulille. We drukken de tekst hierbij af.

**SCHUTTERSSONG 1997
2de plaats OLS Kaulille**

Melodie: "Oh Carol"

refrein

Oh Kinrooi
Wat duis ze ôs noë aan
Oooh Kinrooi
ôs fiës is van de baan

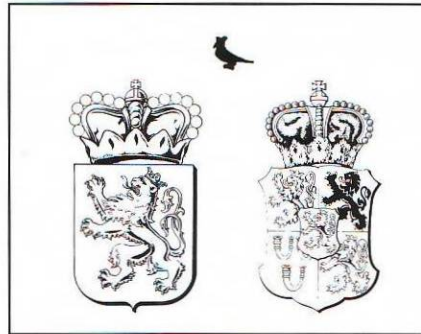
Oh Kinrooi
ôzze druim is noë vergoan
Oooh Kinrooi
't is waer nao Bels gegaon

vers

St.-Barbara
Geur hōb 't good gedaon
Jao beste Sjötters
't is naeve uch naas gegaon

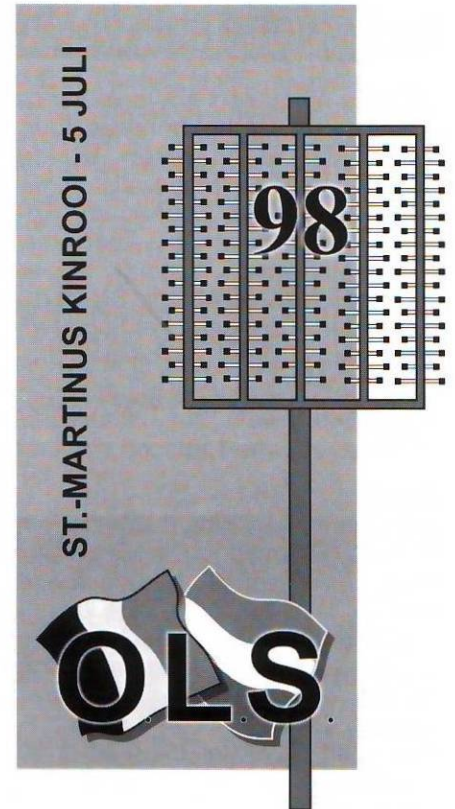
Maar Jōnges
Veur hōbbe meigelaef
Veur hōbbe genaote
Toet volgend jaor mer waer

**Proficiat "De jonges en de
maedjes van de Gresbuus".**

Het is inmiddels einde februari 1998. Kinrooi komt steeds meer in de ban van het naderende OLS. Werkgroepen melden dat ze volledig op schema liggen of zelfs een voorsprong hebben. Sommige medewerkers vragen zich af of dit het eerste OLS is dat georganiseerd moet worden. De ter beschikking staande draaiboeken en cijfers van vorige OLS-feesten zijn moeilijk te vertalen naar de Kinrooise situatie. Desondanks belooft ook deze OLS-organisator dat ze weer zal slagen in haar opdracht.

Elke OLS-organisator probeert elementen in haar OLS op te nemen die garanderen dat de schutterij op voorhand bespaard blijft van een financiële kater na het OLS. De PR-groep OLS-1998 heeft enkele originele ideeën uitgewerkt die borg zullen staan dat het aantal bezoekers ook op de tweede schietdag groter zal zijn als in voorgaande jaren. Meer hierover zult U lezen in ons volgende nummer en de dag- en weekbladen na 15 juni a.s.

In het kader van het 10-jarig bestaan van het Limburgs Schutters-tijdschrift zal een extra nummer van het tijdschrift in een oplage van 25.000 exemplaren worden uitgegeven.

Het moment van uitgifte zal medio juni zijn. In de promotie van dit extra nummer zal duidelijk gerefereerd worden aan het OLS-1998 in Kinrooi.

De sectie PR van het OLS-1998 biedt het Limburgs Schutterstijdschrift de mogelijkheid om hun tijdschrift aan te prijzen en om een tentoonstelling over het Limburgs Schutterswezen op te zetten.

Als abonnee van het Limburgs Schutterstijdschrift hoeft U niets te doen om dit extra nummer te krijgen; wij sturen het U toe als bijlage bij het juni-nummer.

Verder zullen alle schutterijen medio juni een pakket ontvangen met een aantal nummers van dit extra nummer om te verdelen onder hun leden.

U ziet, schutterij St.-Martinus Kinrooi is keihard aan het werk om alles tot in de puntjes te verzorgen. Zo'n 1000 vrijwilligers zullen op zondag 5 juli paraat staan om U en Uw gasten gastvrij te onthalen op hun OLS.

Wim Pijpers.

Een eervolle tweede plaats voor het zestel van schutterij St.-Barbara Reuver.

NIEUWE BONDSVOORZITTER BIJ DE MAASVALLEI

Na bijna 40 jaar lid en voorzitter te zijn geweest van het bondsbestuur, werd Edmond Vrancken bij de Schuttersbond De Maasvallei opgevolgd door Pierre Mathijssen. Edmond Vrancken is nu ere-voorzitter. Pierre Mathijssen is sinds 8 jaar voorzitter van schutterij St.-Martinus Dilsen. Overigens zal Schutterij St.-Martinus Dilsen in nieuwe uniformen gestoken worden en zich presenteren b.g.v. de 1 mei-feesten dit jaar.

Schuttersbond De Maasvallei

Met zeven aangesloten schutterijen is de Schuttersbond De Maasvallei thans de kleinste schuttersbond van de OLS-Federatie. De schuttersbond groepeert vier schutterijen uit de Gemeente Maasmechelen (St.-Laurentius Meeswijk, St.-Moulnufus & Gondulfus I en II Maasmechelen en St.-Pieter Leut) en twee schutterijen uit de Gemeente Dilsen-Stokkem (St.-Martinus Dilsen en St.-Elisabeth Stokkem). Een buitenbeentje is schutterij St.-Ambro-

sius Kinrooi, een schutterij die komt uit een gebied waar de overige schutterijen zijn aangesloten bij de schuttersbond Maas en Kempen. Bij de oprichting van schutterij St.-Ambrosius in 1952, wilde men zich wel aansluiten bij de schuttersbond Maas en Kempen. Ze werden toen echter niet aanvaard omdat die schuttersbond toen al 26 schutterijen groepeerde.

De Schuttersbond De Maasvallei werd opgericht in 1926. Wie kan inlichtingen verschaffen over de historie van deze schuttersbond? Als schuttersbond is De Maasvallei ouder dan de Schuttersbond Maas en Kempen die in 1948 werd opgericht; nu dus 50 jaar geleden.

Alhoewel De Maasvallei de kleinste schuttersbond is van de OLS-Federatie, heeft het toch bekwame schutters wat hun goede uitslagen bewijzen. Het OLS werd drie maal gewonnen door een schutterij uit De Maasvallei. Misschien kan men de nieuwe bondsvoorzitter dit jaar weer een OLS-overwinning aanbieden.

Jaarlijks organiseert de Schuttersbond De Maasvallei afwisselend vier en drie bondsschuttersfeesten en neemt men ook deel aan de bekerwedstrijden.

Nieuwe voorzitter vertelt

Ik ben bij de schutterij gekomen in 1985 door toedoen van mijn huidige echtgenote, die ik toen leerde kennen. Zij was reeds lid van de schutterij en ik was eens te meer verknocht, niet alleen aan mijn vrouw maar ook aan het schuttersleven. Toen ik voor de eerste keer de buks op de schouders had genomen, moest ik het afleggen tegen mijn vrouw. Dit kon ik uiteraard niet goed aanvaarden en ik begon me dan ook toe te leggen op het buksschieten. Het jaar dat er op volgde schoot ik mij tot koning van de schutterij. Dit was het begin van mijn loopbaan als waardige schutter. Het jaar daarop moest ik mijn koningstitel verdedigen en haalde ik weer de op-

pergaai naar beneden. Het was voor mij nu alles of niets om mij tot keizer te schieten. Het was een hele strijd op die Pinkstermaandag, maar tot mijn verbazing schoot ik mij om 21.30 uur tot keizer. Ik had nog maar twee kogels over, had ik deze niet gehad dan was het voorbij geweest. Als keizer werd ik gevierd in het dorp waar het feest was.

Meermalen heb ik eerste en tweede prijzen behaald als mooiste koningspaar in onze schuttersbond. Ook een eerste prijs als mooiste koning in Voeren. Ook op schietwedstrijden was ik moeilijk te kloppen. Zo won ik meermalen erekransen met een niet te onderschatten aantal schoten. Bij de bestuursherkiezing in 1989 stelde ik mij kandidaat voor het bestuur, maar ik werd dadelijk tot voorzitter gekozen, wat voor mij een hele uitdaging was. Schutterij Sint-Martinus Dilsen-Houtissen groeide verder uit tot een waardige vereniging waar iedereen fier op is en mag zijn. Ik heb een bestuur dat zéér goed samenwerkt. Vanaf deze plaats wil hen daarvoor danken.

Op de voorjaarsvergadering in 1997 van de Schuttersbond De Maasvallei bracht men naar voren dat Bondsvoorzitter Edmond Vrancken het liefst een nieuwe opvolger zou krijgen. Er kwamen dan ook verkiezingen. Ik had me daarvoor kandidaat gesteld. Met meerderheid van stemmen werd ik tot bondsvoorzitter gekozen, een beetje tot mijn verbazing. Edmond heeft mij inmiddels opgeleid en ik kan daarom terugvallen op zijn rijke ervaring als bondsvoorzitter. Edmond is immers toch één van de grondleggers van het huidige schutterleven. Mon, proficiat!

Met het bestuur van de Schuttersbond De Maasvallei zal ik mij volledig inzetten voor alles wat de Schuttersbond De Maasvallei en de bij haar aangesloten leden betreft om overal waardig over te komen en resultaten te behalen. Ik dank iedereen die mij het vertrouwen heeft gegeven, in het bijzonder mijn echtgenote want zonder haar zou ik niet zover gekomen zijn. Truda, bedankt!

Wij wensen de nieuwe bondsvoorzitter en ere-voorzitter alles succes toe!

Werner Smet.

Keizer en nieuwe Bondsvoorzitter Pierre Mathijssen met echtgenote Truda Geelen.

GESCHIEDENIS EN ONTSTAAN VAN DE ZUID-LIMBURGSE SCHUTTERSBOOND

Deel III – door Luc Wolters

Diverse pogingen om de Zuid-Limburgse schuttersbond op te richten strandden. In 1897 was er wel een vergadering, maar dit kreeg geen vervolg. In 1905 en 1906 was er een 'Zuid-Limburgsche Bond' actief, maar de schutterijen van de bond kwamen uit het gebied, waarthans de leden van de schuttersbond Gerardus vandaan komen. In 1914 is een nieuw bestuur van de Zuid-Limburgse bond gekozen, maar later dat jaar breekt de Eerste Wereldoorlog uit en hierdoor is de nieuwbakken schuttersbond gedoemd te mislukken.

1921: Eindelijk een schuttersbond

Na de oorlog van 1914-1918 duurt het enige jaren, totdat de schutters opnieuw een schuttersbond in het leven roepen. In 1921 is het dan zover. Na enkele voorbereidende vergaderingen wordt de bond opgericht. De naam hiervan is "R.K. Bond van Geweerdragende Schutterijen in Zuid-Limburg". De eerste bondsvoorzitter is dhr. Paffen. Hij kwam voort uit de gelederen van schutterij St. Michaël Chevremont-Kerkrade. Deze schutterij is thans aangesloten bij de Internationale Flobertbond, maar in de mondelinge overlevering leeft nog het verhaal dat Chevremont actief was in een oude schuttersbond. De schuttersbond kende juryleden, onder meer voor de beoordeling van tamboers en tambour-maitres.

Statuten en Huishoudelijk Reglement

De in 1921 opgerichte schuttersbond streefde naar rechtsgeldige erkenning en kreeg die ook. Zo beschikte deze bond over officiële statuten, aangevuld door een huishoudelijk reglement.¹

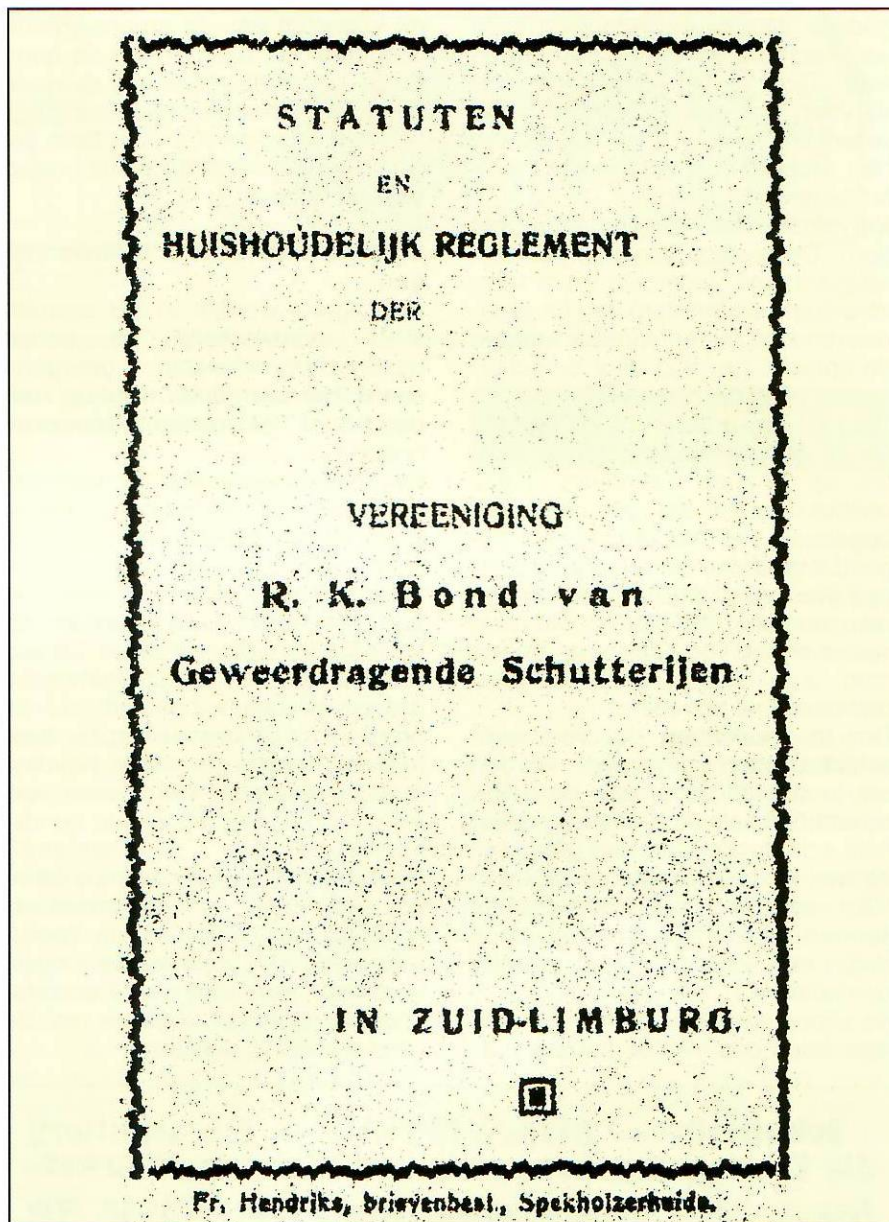
De R.K. Bond van Geweerdragende Schutterijen in Zuid-Limburg was "gevestigd te Eis-Wittem" en bestaat op "Rooms-Katholieken grondslag".

"Haar doel is de onderlinge vriendschap en goede verstandhouding onder de leden te bevorderen en de schietkunst en vaardigheid der schutters te kweeken".

Dat de bond in 1921 is opgericht blijkt ook uit de statuten, waarin

vermeld wordt dat het eerste boekjaar loopt van de dag van oprichting tot 31 december 1921.

Statuten en huishoudelijk reglement verschenen in druk bij Fr. Hendriks, brievenbesteller te Spekholzerheide.

Eerste pagina van een gedrukt exemplaar van de statuten en het reglement 1921, ter beschikking gesteld door Frans Ackermans, Strucht.

R.K. Zuid-Limburgsche Schuttersbond

Opgericht 1921 - Koninklijk erkend 1932

Het briefhoofd van de RKZLSB, waarin de jaartallen 1921 en 1932 een plaats hebben gekregen.

Verloop van het bondsfeest

Om een beeld te krijgen van het verloop van een schuttersfeest slaan we het huishoudelijk reglement erop na. Ter voorbereiding op een schuttersfeest diende de organiserende vereniging de deelnemende schutterijen aan te schrijven en voor de juryleden zorgen. De jury diende te bestaan uit minimaal twee officieren, liefst in actieve militaire dienst.

Alvorens het feest startte werd vergaderd, waarbij één afgevaardigde per schutterij vertegenwoordigd was. Tijdens die vergadering zou de voorzitter van de organiserende vereniging de jury nogmaals op het hart drukken om rechtvaardig punten te geven.

Vervolgens trok de optocht door het dorp. De diverse verenigingen, zoals harmonie, ruitersclub en/of turnvereniging uit het dorp van de organiserende schutterij lopen voorop in de optocht, gevolgd door de schutterijen, allen op nummer.

Door de jury worden bij de optocht en de andere wedstrijden de punten op briefjes genoteerd. Deze briefjes worden na elk onderdeel opgehaald en verzameld in een goed afgesloten bus. Iedere schutterij was verplicht om deel te nemen aan de optocht voorzien van vaandel, vogel, trom en negen man, aan de exercitiewedstrijden met minimaal tien man.

Om te voorkomen dat veel niet-schuttersleden gevraagd werden om te schieten voor een bepaalde schutterij, zoals dit op de internationale schuttersfeesten wel gebruikelijk was werd het volgende bepaald: "Om aan den schietwedstrijd te kunnen deelnemen moet uit eigen dorp en schutterij een schutter deelnemen".

Na afloop van de wedstrijden zal de afgesloten bus met de punten wor-

Schutterij St. Joseph. — WAUBACH. — De kronige schutterij St. Joseph uit ons dorp behaalde op het schutterijconcoers, dat, verleden Zondag op Nieuwenhagen plaats vond, de drie voornaamste prijzen n.l. 1e prijs exercitie 1e prijs beste commandanten den prijs voor beste houding in den optocht Zeker een prachtig succes, en vooral waar het hier gold het eerste schuttersbondsfeest

den geopend in aanwezigheid van de voorzitter van de organiserende schutterij, het bestuur van de bond en de commandanten van de deelnemende schutterijen. Vervolgens had het bondsbestuur de taak om de telling te verrichten en de uitslag bekend te geven.

Eerste bondsfeest in Nieuwenhagen

Vervolgens worden in het seizoen 1921 daadwerkelijk de eerste bondsschuttersfeesten georganiseerd. Het allereerste vond op zondag 8 mei 1921 plaats in Nieuwenhagen.²

Uit de krantewereld blijkt het interesse voor dit bondsfeest niet zo groot. Er versijnt geen verslag over, maar wel laten twee verenigingen, die aan dit feest deelnamen hun resultaten publiceren in de krant De Limburger Koerier. Dit waren Waubach en Eys. Schutterij St. Joseph Waubach behaalde de 1e prijzen voor de beste exercitie, beste commandant en beste houding optocht. Duidelijk wordt erbij vermeld dat het hier het eerste bondsfeest betrof.³

De schutterij St. Sebastianus toonde zich sterk op het onderdeel schieten, won hiermee de hoofdprijs, won drie individuele prijzen voor haar schutters en de schutter Mertens won het erekruis en de erepijs voor het schieten.⁴

Tweede bondsfeest in Waubach

Nog niet alles was zozeer tot in de puntjes geregeld zoals we dat van de huidige schuttersfeesten gewend zijn. Op het tweede bondsfeest dat op zondag 12 juni bij schutterij St. Joseph uit Waubach⁵ werd georganiseerd, waren enkele verenigingen om drie uur 's middags nog niet present. De optocht ging toen maar van start. Deze optocht wordt beschreven als een "bonte mengeling van vaandels, trommen en typische blauwe, groene en grijze uniformen, waarbij vooral het goud en zilver der generaals en koningen scherp afstaken". Bijna van elk huis hing de nationale vlag. Aan de optocht deden ook de plaatselijke fanfare, ruitersclub, zangkoor mee en in twee gesierde wagens werden de burgemeester en gemeenteraad vervoerd en een aantal bruidjes, die de prijzen voor het feest op kussentjes droegen. Burgemeester Beckers was erevoorzitter van het feest en ere-president van de Waubachse schutterij. Bijzonder was dat ook een Duitse "Schützenverein" meedeed aan de optocht. Na aankomst op het feestterrein werd het bondsfeest geopend met het spelen van het volkslied en een toespraak van de bondsvoorzitter. Vervolgens namen de exercitie- en schietwedstrijden een aanvang. Zo uitgebreid als nu waren de nevenwedstrijden toen nog niet en niet alles liep van een leien dakje. Zo kwamen de muziekwedstrijden te vervallen omdat de betreffende juryleden niet aanwezig waren. Er werden prijzen uitgereikt voor houding optocht, mooiste uniform, generaal, exercitie, beste commandant en schutter. Op het feestterrein waren vele vormen van vermaak te vinden, zoals een aantal caroussels, kraampjes en tenten, waar voor het vermaak van de jeugd gezorgd werd. Circa duizend toeschouwers vonden de weg naar de feestweide. De deelnemende schutterijen waren onder meer Nieuwenhagen, Bocholtz, Spekholzerheide, Eys en Chevremont.⁶

Schutterij. — EISA-WITTEK. — De schutterij die Zondag aan het eerste bondsfeest in Nieuwenhagen heeft deelgenomen, heeft zich aldaar wederom kronig gehouden, behaalde den 1e prijs in den schietwedstrijd der schutterijen en 2 prijzen in den personeelen-wedstrijd, verder behaalde Mertens het Erekruis. Voor den besten schutter, en den Ereprijs zijnde een prachtig kunstvoorwerp op de proelstang.

Krantenartikelen n.a.v. het eerste bondsfeest in 1921. De Limburger Koerier woensdag 11 en donderdag 12 mei 1921.

Derde bondsfeest in Vaals

Waar er twee volgen, volgt ook een derde. Het derde schuttersfeest op rij in 1921 werd georganiseerd door schutterij St. Paulus uit Vaals.⁷

De Vaalser schutters hielden een zogenaamd Groot Internationaal Schuttersfeest, verdeeld over twee dagen, namelijk zondag 10 en maandag 11 juli. Bij gelegenheid van dit schuttersfeest werd het bondsschieten gehouden voor de

verenigingen aangesloten bij de schuttersbond. Dit stelde de Vaalser schutterij in de gelegenheid het schuttersfeest groots aan te pakken, om in de gehele regio en het aangrenzende Belgische en Duitse deel te werven voor deelnemende schutterijen.

De schuttersbond was niet zo omvangrijk en daar kon gerust een extra wedstrijd voor georganiseerd worden.

De schutterijen waren meer dan een halve eeuw gewend om dergelijke grote internationale schuttersfeesten op touw te zetten en de schuttersbond had niet de potentie om dit aloude gebruik te doorbreken.

Schutterij St. Paulus Vaals gaf bij gelegenheid van het schuttersfeest een gedrukt programma uit met de prestigieuze titel "Officieele Feestgids" die voor 5 cent te koop was. Het schuttersfeest te Vaals kende veel deelnemende verenigingen. Veel Belgische schutterijen namen voor 't eerst weer aan een schuttersfeest deel, sinds de oorlog van 1914-1918. Daardoor duurden de schietwedstrijden van het internationale feest twee dagen en werden uiteindelijk op naam geschreven van de schutterij uit Eys. De Eyscher schutterij St. Sebastianus won eveneens het bondsschieten en verzekerde zich hiermee van de wisselbeker, omdat ze bij alledrie de bondsfeesten in Nieuwenhagen, Waubach en Vaals het schieten gewonnen hadden. Schutter G. Boltong uit Eys won het erekruis.⁸

Tot zover het eerste actieve jaar van de Zuid-Limburgse schuttersbond.

Noten:

1. Met dank aan Frans Ackermans te Strucht voor het ter beschikking stellen van een exemplaar.
2. Jos Collaris heeft in: *Sjutte-bledje 't Wilhelmientje*, een uitgave van schutterij Koningin Wilhelmina Nieuwenhagen, veel interessants geschreven over de geschiedenis van deze schutterij. Echter over de jaren 1921 tot 1924 waren helaas geen gegevens voorhanden (zie: jg. 4, nr. 13, 1e kwartaal 1995, pag. 9), zodat we met de organisatie van het eerste bondsfeest door de Nieuwenhaagse schutterij een belangrijke aanvulling voor Nieuwenhagen hebben.
3. *De Limburger Koerier*, woensdag 11 mei 1921.
4. *De Limburger Koerier*, donderdag 12 mei 1921.
5. Helaas kan het boek van Hein M.H. Goossens, *100 Jaar schuttersleven te Waubach/Groenstraat 1888-1988*. (Eygelshoven 1987) pag. 48 geen nadere inlichtingen geven over dit bondsfeest. Ook hier zijn zoals in Nieuwenhagen geen verenigingsverslagen over de jaren van 1915 tot 1925. Een aanvulling blijkt dus dat de Waubachse schutterij lid was van de Zuid-Limburgse Schuttersbond en dat in Waubach het tweede bondsfeest werd georganiseerd.
6. *De Limburger Koerier*, woensdag 15 juni 1921.
7. Met dank aan oud-voorzitter dhr. Arthur Cransveld voor de hulp bij het zoeken naar aansporingspunten.
8. *De Limburger Koerier*, zaterdag 16 juli 1921.

1600   VAALS.   1921

Officieele Feestgids
voor het
Groot Internationaal
SCHUTTERSFEEST
en Bondsschieten
te geven door de
Kon. Schutterij „St. Paulus“
op Zondag 10 en Maandag 11 Juli.

Drukkerij Bröcheler & Thoma, Vaals.

Voorpagina van de feestgids van het internationale schuttersfeest en derde bondsfeest te Vaals. Met dank aan Arthur Cransveld.

ST.-SEBASTIANUS SEVENUM – Verdriet en Vreugde –

Verdriet

Dat verdriet en vreugde soms zeer kort bij elkaar kunnen liggen werd de afgelopen weken weer echt duidelijk bij het Sint Sebastianus Gilde uit Sevenum.

Gebruik je in Sevenum de naam Teun Verhaag dan zegt iedereen: "Teun, dat is de schutterij". Helaas is het woordje "is" veranderd in "was". Op vrijdag 9 januari kregen we tijdens de ledenvergadering bericht van zijn overlijden. Op woensdag 14 januari 1998, moesten we afscheid nemen van een schutter die zijn sporen in de schutterswereld en ook zeker binnen die van de Serumse gemeenschap dubbel en dwars verdient heeft. Hoe verging het Teun in de schutterswereld? In 1959 werd de 17-jarige Teun lid van de schutterij omdat zijn vader dat ook was. Zo ging en gaat dat meestal in de schuttersfamilies. De schutterij bestond toen bijna geheel uit oudere schutten. Heel langzaam aan kwam er jong bloed in de vereniging, met de nadruk op langzaam. Op zaterdag 21 mei 1966 werd Teun tot keizer gekroond omdat hij 3 jaar op rij de vogel had afgeschoten. Hij was daarmee gelijk de jongste keizer van de hele federatie. Toch ging het weer bergafwaarts. Een tendens die je wel vaker bij verenigingen ziet, het gaat op en neer. In 1972 ging het schutterslokaal in de Steeg dicht en het einde van de schutterij leek nabij. Dat kon niet!!

Teun Verhaag.

Keizer Teun Verhaag met Joes in 1965.

Met vereende krachten van het danig verjongde bestuur dat inmiddels bestond uit voorzitter Teun, secretaris-penningmeester Piet Mutsers, Jan Hoogers, Nol Nellen en Hay Cox werd de draad opgepakt, en hoe. Een jaar werd er geoefend bij de schuttersvrienden in Grashoek en in 1973 verscheen onder de bezielende leiding van voornoemd bestuur een lokaal aan de Staarterstraat met 3 schietbomen. Of het niet op kon worden gelijk ook maar nieuwe uniformen aangeschaft naar gelijkenis van het Garderegiment Fusiliers Prinses Irene.

De centen voor beide grote uitgaven werden bijeengebracht door wiewerzesdaagsen, kienavonden en bliksemakties. Het geheel draaide als een klokje. Na enkele jaren begon Teun zijn café Donkey Shed. Na wat heen en weer nam Jac Wanten op voortreffelijke manier de voorzittershamer van Teun over. Veel mensen leerde Teun daarna kennen als een voortreffelijk kastelein en verenigingsman. Hij was de thuisbasis van de carnavalsvereniging d'n Ezelskop en hij was bij de vrijwillige brandweer. Had voor veel dingen belangstelling en ging zijn portie werk niet uit de weg. Echter na een paar jaar ging de schutterij weer door een klein dal, mede door het plotselinge overlijden van de inmiddels voorzitter zijnde Theo Hermans. Het 400 jarige jubileum naderde echter met rasse schreden. Na 17 jaar werd Teun opnieuw de voorzitter om ook deze kar mee te gaan trekken.

Mede omdat hij het zware beroep van kastelein verruilde voor zijn oude liefde: Het bouwvakker zijn. We hadden inmiddels de militaire uniformen verwisseld voor de wat zwiërigere gildeuniformen.

Op het 400 jarig eeuwfeest van 2 tot 5 mei 1991 vierde hij zijn 25 jarig keizerschap. Tot aan zijn overlijden bleef hij voorzitter van het schuttersgilde. Het verlies van Teun is niet zomaar goed te maken, daar zal hard aan gewerkt moeten worden. Het gilde kennende zal ook dit wel lukken maar het zal toch veel offers vragen. Natuurlijk heeft Teun bovenstaande zaken nooit alleen kunnen doen. Daar heb je een achterban bij nodig. Deze vond hij bij zijn echtgenote Joes. Ook zij is voor het schuttersgilde als koningin en keizerin van onschatbare waarde geweest. Hiervoor is alleen heel veel dank verschuldigd. Van Teun vragen we nog een ding: Geef eens een knip-oogje naar onderen als er bij ons een bolletje blijft staan op het OLS en zorg er dan voor dat dat dan toch nog valt.

Vreugde

Twee dagen later op vrijdag 16 januari was er in plaats van verdriet echter ook alweer reden om vreugdevol en op gepaste manier feest te vieren. Op die datum werd het huwelijk voltrokken van ons koningspaar 1998. Koning Twan Goe-mans trad op het gemeentehuis van Sevenum in vol ornaat in het huwelijk met Lucille Peeters.

Koning Twan Goemans trad op 16 januari 1998 in het huwelijk met Lucille Peeters. Leden van de schutterij vormden een erehaag bij de ingang van het gemeentehuis.

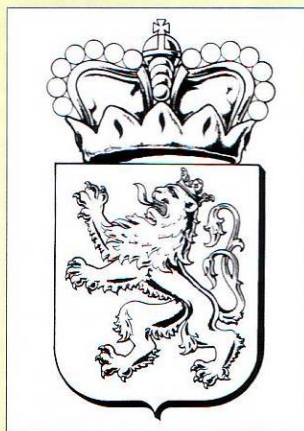
Foto: Jeu Zeelen, Maasbree.

Foto ter beschikking gesteld door schutterij St. Sebastianus Sevenum.

Beiden zijn ongeveer 5 jaar lid van het schuttersgilde. Op de laatste zondag van augustus 1997 wist Twan na een verbeterde strijd met zijn schutsbroeders het pleit in zijn voordeel te beslechten. Zeker Jan Steegs was er opgebrand wederom koning te worden omdat hij ook in 1995 en 1996 deze titel mocht voeren. Hij had dus keizer kunnen worden. Jammer voor Jan werd het dus Twan die in het dagelijks leven in de houtverwerking werkzaam is. Een week later had het gilde zijn jaarlijkse teerdag die echter om voornoemde redenen dit jaar beperkt bleef tot een Plechtige H. Mis. Weer twee dagen later werd ons lid Had Verhorstert opgenomen in de Edele Eed Broederschap van de Rode Leeuw en St. Sebastianus. Al met al een maand januari 1998 die in de boeken van het St. Sebastianus Gilde uit Sevenum met grote letters geschreven zal worden. Een lach en een traan liggen toch zo kort bij elkaar!!

Adm. Jan Verhaag,
Schuttersgilde St. Sebastianus
Sevenum.

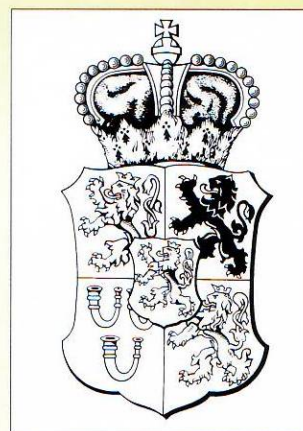
PRIJSVRAAG

Het Limburgs Schutterstijdschrift bestaat dit jaar 10 jaar. Ter gelegenheid hiervan zal een extra nummer worden uitgegeven. Hiertoe hebben wij samenwerking gezocht met het Limburgs Museum, Veldeke Limburg en de Maasketen Jan van Eyck. Artikelen over de historie van het Limburgse Schutterswezen, verhalen in het dialect, gedichten en de herziene versie van de Schuttersalmanak van Drs. Jos Gerits vormen de hoofdmoten van dit extra nummer dat in juni zal verschijnen en de promotie van het OLS-1998 in Kinrooi zal ondersteunen.

U wordt bij deze gevraagd een tekst te schrijven in het dialect, waarin U verwoordt wat het Limburgse Schutterswezen in de meest brede zin voor U betekent.

De beste vijf inzendingen worden opgenomen in het extra nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift. De inzendingen worden beoordeeld door een Inter-Limburgse jury, die afgevaardigd wordt door de vier participerende instellingen.

Reglement:

- proza of poëzie
- maximaal 40 regels
- maximaal twee inzendingen per deelnemer
- duidelijke vermelding van naam en adres op het ingezonden stuk
- sluitingsdatum 1 mei 1998
- de teksten mogen gepubliceerd worden in het Limburgs Schutterstijdschrift
- over het jury-oordeel kan niet gecorrespondeerd worden
- een passende foto is van harte welkom en wordt na gebruik geretourneerd.

Inzendingen sturen aan:

Limburgs Museum
t.a.v. C. Jansen-Rompen
Julianastraat 3
5911 AX Venlo.

VIJFTIGSTE ZUID-LIMBURGS FEDERATIEFEEST TE VALKENBURG

In Valkenburg wordt deze zomer het Zuid-Limburgs Federatiefeest georganiseerd. De vaste datum hiervoor is twee weken na het OLS. In Valkenburg vindt de schuttersinvasie dus op 19 juli a.s. plaats. Vooruitlopend op dit Valkenburgse schuttersevenement werd op vrijdag 16 januari de loting verricht van de deelnemende schutterijen in aanwezigheid van een uitgebreide vertegenwoordiging van de sponsors van het ZLF 1998. Eregasten bij gelegenheid van de loting waren Valkenburgs burgemeester drs. C. Nuytens, de vertegenwoordiger van de Provinciaal Militair Commandant en de Valkenburger drs. M. Eurlings, gedeputeerde voor Cultuur. Met medewerking van de Leeuw Bierbrouwerij en het Casino werd een origineel tintje aan de loting gegeven. De briefjes met de namen van de schutterijen waren in flesjes van de brouwerij gestopt en stuk voor stuk mocht er een fles uitgekozen worden en overhandigd aan voorzitter Jo Herffs van de ZLF.

Aan optocht en wedstrijden zullen 61 schutterijen deelnemen, aangesloten bij de schuttersbonden Bond Eendracht Born-Echt, Zuid-Limburgse Schuttersbond en Bond Gerardus Amstenrade. De eerste zes verenigingen uit de optocht zullen aanwezig zijn bij de plechtige opening om 13.30 uur. Het betreft de schutterijen van Buchten, Strucht, Illikhoven, Geleen, Maastricht (Stadsschutterij) en Schinveld.

De konings- en keizersparen, verzameld op de feestweide bij gelegenheid van het Zuid-Limburgs Federatiefeest 1957 in Eys. Geheel links keizer Didden van Wijlre, daarnaast de koning van Wijlre, een koningspaar en vervolgens koningin en koning van Geleen, waar in 1957 burgemeester Van Banning de koningstitel veroverd had. Foto: Frans Lahaye.

Het koningspaar, geflankeerd door de pages en de vaandeldrager van de Jonge en Oude Nobelen Valkenburg, 1989.

De aanleiding voor het ZLF

Het bestuur van de ZLF en organisator Valkenburg zijn niet weinig trots op het feit dat in 1998 in Valkenburg het VIJFTIGSTE ZUID-LIMBURGS FEDERATIEFEEST georganiseerd wordt. Vijftig jaar geleden startten de drie Zuid-Limburgse schuttersbonden met een groot schuttersfeest. Veel van de bij deze drie zuidelijke bonden aangesloten schutterijen namen ook deel aan het OLS. Op het OLS waren de zuidelijke schutterijen welkomme deelnemers omdat het kleurige geüniformeerde groepen waren, een lust voor het oog. De uniformering was destijds nog geen gemeengoed. De meer noordelijke schutterijen hadden dikwijls nog geen uniform, maar slechts een pet en een sjerp. De zuidelijke schutterijen waren bewapend met geweren en waren bovendien actief met exerceren. Met hun uitdossing en deelname aan exercitie en muziek wonen de zuidelijke schutterijen doorgaans de zogenaamde nevenwedstrijden: optocht, defilé, individuele wedstrijden voor mooiste generaals, bielemannen en koningsparen, exercitie en muziekwedstrijden. Alleen het winnen van de schietwedstrijden van het OLS wilde niet lukken. Om die reden lukte het ook niet om het OLS eens in het zuiden te organiseren, omdat hiervoor het schieten gewonnen moet worden. Juist de organisatie van een dergelijk groot schuttersfeest was zowel een hele eer als een belangrijke financiële injectie voor de schutterij. Daarom werden de hoofden bij elkaar gestoken om te bezien wat daaraan te veranderen kon worden door de drie zuidelijke schuttersbonden Eendracht Born-Echt, St. Gerardus Amstenrade en R.K. Zuid-Limburgse Schuttersbond te Eys. De schutters uit het zuiden kwamen tot de conclusie dat zij met een schuttersfeest wilden starten, waarvan de organisatie niet afhankelijk zou zijn van het winnen van een bepaalde wedstrijd. Een roulatiesysteem ligt ten grondslag aan de organisatie van het Zuid-Limburgs Federatiefeest. Om toerbeurt per bond en via loting per vereniging wordt bepaald waar het feest gehouden wordt. Op die manier komen alle bij de drie genoemde schuttersbonden in Zuid-Limburg aangesloten schutterijen een keer aan de beurt.

ZLF en de organisatie van het OLS

De aanleiding voor het ZLF is thans achterhaald en dat is maar goed ook. Slaagden de zuidelijke schutterijen er voor en vlak na de oorlog niet in om de schietwedstrijd van het OLS te winnen en daarom het OLS niet in het zuiden te kunnen organiseren, allengs verbeterden de schietresultaten zodat Margraten in 1953 het OLS won en sinds 1970 maar liefst 13 schutterijen van de ZLF het OLS wonnen en organiseerden. Het ZLF heeft evenwel in de loop der vijftig jaren zo'n eminente plaats op de Limburgse schutterskalender ingenomen dat het feest niet meer weg te denken is. Veel deelnemende schutters voelen zelfs meer voor het ZLF dan voor het OLS, omdat het ZLF toch ietwat kleinschaliger is, overzichtelijker, zodat de schutters er vele oude bekenden kunnen treffen. Bovendien trekt het aantrekkelijke feest een vast en groot publiek.

Het tweedst grote schuttersfeest

Het eerste schuttersfeest van de Zuid-Limburgse Federatie werd in 1949 in Buchten georganiseerd. Het Zuid-Limburgs Federatiefeest wordt twee weken na het OLS georganiseerd in de julimaand. Het is het tweedst grote schuttersfeest in de beide Limburgen en wordt daarom in de media dikwijls aangeduid als het mini-OLS, als kleinere broer van het Oud-Limburgs Schuttersfeest. Het Limburgs Dames Schuttersfeest zit echter behoorlijk in de lift. Qua deelnemende schutterijen is het Zuid-Limburgs Federatiefeest nog altijd groter evenals met de opzet van de nevenwedstrijden, in vergelijking met het aantal schutters onder de schietboom wint het LDS het pleit gezien het grote aantal damesdrietallen, dat daar de laatste jaren aan de schietwedstrijd deelneemt. Wat betreft de vergelijking met het Drei-Ländereck schuttersfeest zijn deze schuttersfeesten ongeveer even groot wat deelnemende verenigingen betreft. De Duitse en Belgische schutterijen zijn echter over het algemeen iets kleiner van samenstelling, maar daarom wel afwisselender. Eens in de drie jaar wordt dit feest in Nederlands-Limburg georganiseerd.

Vooruitzichten

In de loop der jaren dat de Zuid-Limburgse Schuttersfederatie actief is zijn er periodes van voor- en tegenspoed voor het schutterswezen geweest. De laatste tientallen jaren laten een bloeiperiode zien, waarbij in tal van plaatsen nieuwe schutterijen worden opgericht of in ruste zijnde schutterijen heropgericht. Ook hebben interne verschuivingen plaatsgevonden doordat schutterijen overstappen naar een andere schuttersbond. Kon er bij de start van het ZLF ervan worden uitgegaan dat na vijftig Federatiefeesten weer opnieuw begonnen kon worden met de loting, thans blijkt het beeld geheel veranderd te zijn. Nog ongeveer achttien schutterijen moeten het Federatiefeest nog organiseren eer alle bij de drie schuttersbonden aangesloten verenigingen de revue gepasseerd zijn, mits gedurende die periode van 18 jaar geen nieuwe (her)oprichtingen plaatsvinden.

Naar bond uitgesplitst ziet dit als volgt uit (met tussen haakjes een overzicht van de "nieuwe", sinds 1980 (her)opgerichte schutterijen). Van de bond Eendracht 8 schutterijen (waarvan 6 nieuwe schutterijen), van de bond Gerardus 5 (3 nieuwe) en van de Zuid-Limburgse bond 4 (2 nieuwe en 2 naar bond Zuid overgestapte schutterijen).

Dit heeft tot gevolg dat de cyclus nog enige tijd in beslag zal nemen eer eenieder aan de beurt is geweest met de organisatie van het ZLF.

ORGANISATOREN VAN HET ZUID-LIMBURGS FEDERATIEFEEST

(met dank aan Hub Zwart, Oirsbeek)

1949	St. Joseph	Buchten
1950	St. Jozef	Vijlen
1951	St. Salvius	Limbricht
1952	St. Sebastianus	Heerlen
1953	St. Sebastianus	Schinnen
1954	Eendracht	Grevenbicht
1955	Kon. St. Sebastianus	Voerendaal
1956	St. Pancratius	Munstergeleen (rustend)
1957	St. Sebastianus	Eys
1958	St. Martinus	Vaesrade
1959	St. Gregorius	Illikhoven
1960	St. Hubertus	Ubachsberg
1961	Kon. St. Lambertus	Oirsbeek
1962	St. Martinus	Holtum
1963	St. Paulus	Epen
1964	St. Gertrudis	Amstenrade
1965	St. Paulus	Vaals
1966	St. Sebastianus	Puth
1967	St. Willibrordus	Obbicht
1968	St. Sebastianus	Mechelen
1969	HH. Marcellinus & Petrus	Geleen
1970	St. Hubertus	Nattenhoven
1971	St. Sebastiaan	Schimmert
1972	St. Jan	Nieuwstadt
1973	St. Martinus	Houthem
1974	St. Martinus	Beek (rustend)
1975	St. Stephanus	Dieteren
1976	St. Joseph	Stein
1977	St. Lambertus	Broeksittard
1978	St. Maternus	Wijlre
1979	St. Martinus	Linne
1980	St. Johannes & Clemens	Merkelbeek
1981	St. Joseph	Koningsbosch
1982	St. Sebastianus	Margraten
1983	St. Urbanus	Montfort
1984	St. Eligius & Juliana	Schinveld
1985	St. Matthias	Posterholt (naar MLSB)
1986	St. Mauritius	Strucht
1987	St. Rochus	Stevensweert
1988	St. Joseph	Sweijkuizen
1989	Koningin Wilhelmina	Nieuwenhagen
1990	St. Antonius	Slek-Echt
1991	St. Laurentius	Spaubeek
1992	St. Joseph	St. Geertruid
1993	St. Hubertus	Schaesberg
1994	Wilhelmina	Hingen
1995	St. Hubertus	Gulpen
1996	St. Petrus & Paulus	Susteren
1997	Kon. St. Sebastiaan	Heerlerheide
1998	Jonge en Oude Nobele	Valkenburg

Dank voor de samenstelling van dit artikel gaat uit naar Hub Zwart uit Oirsbeek. Tevens naar Jo Herffs uit Koningsbosch en Jack Duckers uit Eys, respectievelijk voorzitter en secretaris van de Zuid-Limburgse Schuttersfederatie.

Luc Wolters.

SCHUTTERIJ ST.-SEBASTIAAN AS (5)

Eerst een korte rechtzetting. In LS nummer 35/Juni 1997 pagina 14, ons steunend op de schuttersplaat van Wouter Huveneren met jaartal 1699 een nieuw begin was van de schutterij St.-Sebastiaan van As, stellen wij vast dat 10 jaar vroeger A° 1688 den 29 januari, reeds een "vaen" werd gekocht door Jan Jorijnssens. Dit doet vermoeden dat de schutterij St.-Sebastiaan As reeds 10 jaar vroeger actief was na de slachting op de Meeuwerheide Sinterklaasdag 1648.

*-----
Er werd wel gezegd dat vóór de beide wereldoorlogen in As een bloeiende schutterij bestond, maar echte bewijzen op papier zijn nergens te vinden, ook niet in de registers van de schutterij. Maar als enig teken van deze bewering vinden we het jaartal 1923 op de oude vlag die toen werd gerestaureerd en de aankoop van een nieuwe vlag in 1930. Uit deze periode bezitten we wel een foto (Gilde St.-Sebastiaan Asch 1932), waarvan hier een afbeelding.*

Heroprichting

Ter gelegenheid van de carnaval in 1957 werd door het plaatselijk carnavalsbestuur een carnavalsstoet opgericht, bestaande uit leden van de plaatselijke verenigingen. Iedere vereniging koos zijn eigen groep en de bewoners van de wijk 'Zevenhuizen' kwamen met de oude schutterij voor de dag waarin vooral oude schutters mee opstapten in de stoet.

Zoals gebruikelijk, werden na de stoet de cafés bezocht en ging het er nogal lustig aan toe, waarbij de beoordeling van elke groep op de korrel genomen werd.

Het slot van de avond gebeurde in het café Mardaga, het oude lokaal van de schutterij. Het is dan ook niet te verwonderen dat uiteindelijk de schutterij van vroeger ter sprake kwam.

Zo vatten enkelen de idee op om de schutterij Sint-Sebastiaan herop te richten; een voorstel dat ieders goedkeuring wegdroeg. En zo geschiedde.

Korte tijd daarna zorgden enkele oude schuttersleden voor een eerste bijeenkomst bij Mathieu Bayen waar ook tegenwoordig waren Thieu Bayen en zijn twee broers Jef en Bèrke, Bert Houben, Jan Maenen, Mathieu Hoogmartens, Jan Vandeweerd, Jan Grondelaers, Louis Gijzen, Pierke Bayen, Mathieu Simons en Louis Moors.

Er werden allerlei gedachten geformuleerd, met als eerste vragen: Waar in de toekomst vergaderen en wie wil een bestuursfunctie aanvaarden? De hoofdvraag was echter: Waar bevindt zich het oude schutterijmateriaal en hoe krijgen we dit terug in bezit?

Het overige zoals de sabel, de trommel, de witte voorschoten, bijlen en het vaandel bevonden zich nog in het oude lokaal bij Maantje en zou geen problemen opleveren. De volgende dag trokken enkele leden naar mevrouw Mardaga, die op de hoogte was gebracht van de zaak van de schutterij, en was onmiddellijk akkoord om een lokaal ter beschikking te stellen.

Op deze foto die genomen werd aan het lokaal Mardaga herkennen we staande van links naar rechts: Pol Mardaga, Mathieu Bayen, Michel Maenen met koningszilver rond de hals, Willem Triekels, Jef Bayen, Jan Maenen, Bert Houben, Harie Flamand en Michel Caelen. Zittend van links naar rechts: Pieter-Jean Maenen, Pieter Houbrechts en Bèrke Bayen. Enkele bleven onbekend.

Een week later had de eerste officiële vergadering plaats ten huize van mevrouw Mardaga met een goed gevulde agenda. De hoofdbrok was de samenstelling van een nieuw reglement, een bestuur, aanvraag voor het in bezit krijgen van het oude schuttersmetaal, de aankoop van een buks, oprichting van een trommelkorps en veel nadruk werd gelegd op de ledenwerving.

Het eerste bestuur, dat toen gekozen werd, zag er als volgt uit: Voorzitter Bert Houben, onder-voorzitter Jef Bayen, commandant Jan Bayen, trommelaar Jan Maenen, vaandeldrager Louis Gijzen en de toegevoegde commissieleden Albert Bayen, Mathieu Hoogmartens, Jan Vandeweerd en Pieter Bayen.

Een week later werd in het lokaal Mardaga de eerste officiële vergadering geopend met de volgende punten op de agenda: Samenstelling van het reglement, samenstelling van het bestuur, een aanvraag richten aan het gemeentebestuur voor het oude koningszilver, aankoop van een buks, oprichting van een trommelkorps en een voorstel tot aanwerving van nieuwe leden.

Een schutterij kan niet bestaan zonder het koningszilver. Het reglement voorziet dat een schutterij die na 30 jaar onactief blijft het koningszilver (vogel, keizers- en koningsplaten) dient in te leveren aan het gemeentebestuur. Het kan alleen maar teruggeëist worden met voorlegging van een stichtingsbewijs. Er moest dus een nieuw reglement opgemaakt worden. Er werd op staande voet een nieuw reglement samengesteld, enig in zijn soort, waarvan hier de inhoud volgt:

SCHUTTERSILDE "ST.-SEBASTIAAN" AS

Hoofdstuk I

Doel en samenstelling der Gilde.

art. 1 Er werd een katholieke Vlaamse schuttersgilde gesticht die Sint-Sebastiaan als patroon koos.

art. 2 De schuttersgilde heeft ten doel aan haar leden eerlijke en deftige vermaken te verschaffen alsook hun godsdienstige- en maatschappelijke belangen te bevorderen.

art. 3 Zij bestaat uit werkende- en steunende leden. Om werkelijk lid te zijn moet men zijn christelijke plichten vervullen, een goed gedrag hebben en tenminste vijftien jaar oud zijn. Uitzondering betreffende de ouderdom wordt gemaakt voor het klaroen- en trommelkorps.

art. 4 Alleen het bestuur en werkende leden zijn verplicht vergaderingen bij te wonen: steunende leden hebben op de vergadering geen stemrecht.

Hoofdstuk II

Het Bestuur

art. 5 Het bestuur van de schuttersgilde is samengesteld uit vijftien leden; een erevoorzitter, een voorzitter, een schrijver, een schatbewaarder en elf raadsleden. De chef-tamboer en de koning zijn niet gekozen leden van het bestuur.

art. 6 Het bestuur werd om de twee jaren met de helft hernieuwd. De uitgaande leden zijn herkiesbaar. Het bestuur wordt gekozen door de werkende leden bij geheime stemming. Indien twee kandidaten hetzelfde aantal stemmen bekomen, wordt de oudste gekozen. De voorzitter wordt door de raad gekozen. De schrijver (secretaris), de schatbewaarder en de helft der leden door het lot aangeduid, vormen de eerste uitgaande reeks. Ingeval van overlijden wordt op de eerstvolgende vergadering door verkiezing in zijn vervanging voorzien.

Hoofdstuk III

Aanvaarding en uitsluiting der leden

art. 7 Het bestuur beslist over de aanname der nieuwe leden. Deze worden

voorlopig aanvaard op voorstel van twee werkende leden. Indien zij binnen de drie maanden van hun voorlopige toelating de door art. 3 aangeduide verbintenissen niet overtreden hebben, worden zij definitief aangenomen.

art. 8. De leden kunnen ten allen tijden hun ontslag geven. Leden die zich aan wangedrag zouden plichtig maken of op welke manier dan ook de eer en de tucht van de gilde in gevaar brengen, kunnen door het bestuur bij enkele stemming uitgesloten worden. De bijdrage die door hem zouden gestort zijn blijven eigendom van de gilde.

Hoofdstuk IV

Vergaderingen

art. 9. Er hebben jaarlijks tenminste drie algemene vergaderingen plaats. De leden kunnen op elk ogenblik van het jaar bijeen groepen worden indien de voorzitter zulks nuttig acht.

art. 10 In de eerste algemene vergadering van het jaar wordt door de schrijver en de schatbewaarder verslag opgemaakt over de werkzaamheden van het verlopen jaar en de toestand van de kas.

Hoofdstuk V

Gebruik der gelden en stortingen

art. 11 De werkende leden betalen een jaarlijkse bijdrage van twintig franken, de steunende leden betalen honderdvijftientwintig franken.

art. 12 De gelden van de gilde dienen tot dekking der gewone uitgaven en verder om de inrichting te bekostigen van de feesten, alsmede om zaken aan te kopen die van bijzonder nut zijn voor de gilde.

art. 13 het is eveneens toegelaten een spaarkas in te richten.

art. 14 Het bestuur der gilde is in geen geval verantwoordelijk voor de gebeurlijke ongevallen met wapens en dergelijke tijdens hun uitstappen.

art. 15 Alle punten in tegenwoordige statuten niet aangehaald, worden geregeld door het bestuur zelf op de algemene vergadering, naargelang het zaken betreft van inwendige orde of algemeen belang.

Aldus vastgesteld en op de volgende vergadering goedgekeurd.

Namens het Bestuur, De schrijver en de Voorzitter.

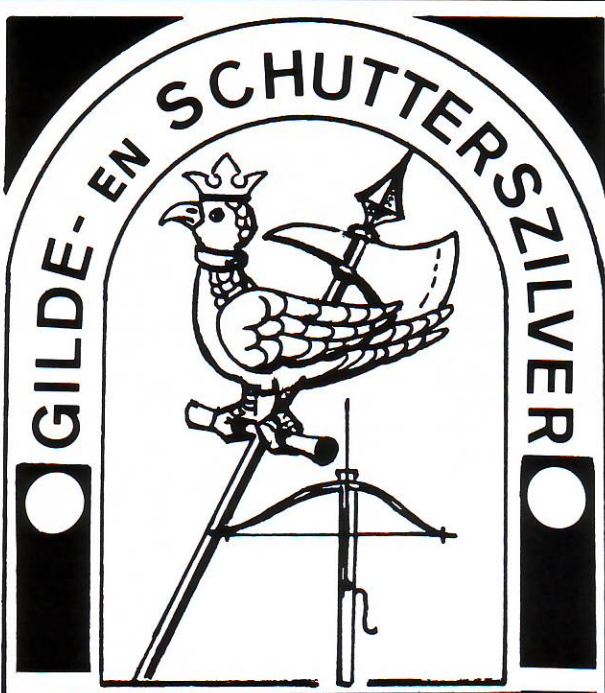
Dit reglement schijnt te dateren uit 1957. De schrijver (secretaris) was toen Jan Grondelaers en de voorzitter Bert Houben. Toen men zich met dit reglement op het gemeentehuis aanbood om het koningszilver in ontvangst te nemen, bleek het onvindbaar. Wat er daarna gebeurde verneemt U in het volgende nummer.

Joannes Daamen,
Niel-bij-As.

Eerste uitstap van schutterij St.-Sebastiaan As na de heroprichting in 1957.

GILDE- EN SCHUTTERSZILVER

JUWELIERS - HORLOGES
Jan Andriessen
 DORPSSTRAAT 54
 5708 GJ HELMOND (STIPHOUT)
 TEL. 0492-550792
 FAX 0492-522269

JANFRÉ

Voornaamste punten waar u op let bij aanschaf van nieuwe uniformen:

- *Goede kwaliteit
- *Korrekte pasvorm
- *Vlotte levering
- *Betaalbare prijs
- *Behoud van pasvorm
- *Snelle nalevering
- *Uitgebreide service

Dit maken wij voor U.
 Vraag vrijblijvend offerte.
 Maak een afspraak.

**uniformen-
 petten-
 uitmonsteringen**

BRUSSELSESTRAAT 124
 6211 PH MAASTRICHT
 TELEFOON 043-3217712

Verhuur van feesttenten

Piet Graef
 Burg. Huybenstraat 3
 6085 ES HORN
 Tel. 0475-582124

LAARZEN LAARZEN L
 PLUIMEN-VEREN-PLUI
 KOPPELS-RIEMEN-KO
 HOEDEN-SHAKO'S-I
 UNIFORMSCHOENEN
 DANSSCHOENEN DAN
 HISTORISCHE-SCHOE
 GILDESCHOENEN GI
 OVERSCHOENEN G
 HANDSCHOENEN HAN
 OPERA-OPERETTE-SC

VAN BEERS B.V.
 SCHOENFABRIEK

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
 Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
 Internationaal Tel.: 0031(416)27 22 54

TONEELSCHOENEN

ST. SEBASTIANUSFEEST IN MHEER

Rond de feestdag van de heilige Sebastianus (20 januari) pleegt schutterij Sint Sebastianus uit Mheer, evenals vele andere Sebastianus-schutterijen, sinds jaar en dag haar jaarlijkse feestavond te vieren. Vrijdag 16 januari waren weer velen gekomen om het feest in besloten kring mee te vieren. Op deze feestavond kon men zoals gebruikelijk genieten van een heerlijke warme maaltijd. Tijdens en na de maaltijd speelde en zong troubadour Lor Rutten uit Sint Geertruid veel bekende en minder bekende liedjes die uitnodigden om mee te zingen. Hiervan werd uiteraard veelvuldig gebruik gemaakt. Ook werden tijdens deze feestavond twee zilveren jubilarissen gehuldigd. De heren Huub Willems en Wim Senden vierden het feit dat zij vijftig jaar geleden lid werden van Sint Sebastianus Mheer. Huub Willems begon zijn schutterscarrière als geweerdruiger, werd later linkergruide en is vorig jaar met de Sint Sebastianuskermis officieel geïnstalleerd als officier in de rang van tweede luitenant. Hij is al een tiental jaren bestuurslid en heeft enkele jaren de functie van penningmeester waargenomen. Wim Senden trad toe als tamboer. Jarenlang was hij een vaste kracht van het trommelkorps met de overslagtrom. Later werd hij geweerdruiger en daarna rechtergruide tot hij werd gekozen tot commandant. Die functie bekleeft hij nog steeds.

Ook op bestuurlijk niveau heeft hij een behoorlijke staat van dienst. Zo is hij 24 jaar bestuurslid, waarvan 6 jaar als secretaris, 3 jaar als secretaris-penningmeester en ten slotte 15 jaar als voorzitter. Tijdens de feestavond kregen zij naast vele lovende woorden de zilveren verenigingsmedaille, uitgereikt door secretaris-keizer Pieter Scholtes.

Zondagmorgen 18 januari liepen al vroeg vele leden van de schutterij in vol ornaat door het dorp om te verzamelen in het schutterslokaal café "In de Smidse". Om kwart voor tien klonk de fluit van de commandant en dat was het signaal voor alle schuttersleden om buiten voor het café in slagorde op te stellen en naar de kerk te marcheren. Vooraan bij het muziekkorps was het nog even passen en meten om zowel de leerlingen als de klaroenblazers, die deze keer voor het eerst meedingen, een plaatsje te geven. Toen iedereen zijn plaats had ingenomen kon de commandant het commando "Voorwaarts Mars" geven om de groep in beweging te zetten. Het klonk voor velen nog wat vreemd in de oren toen het klaroenkorps de eerste tonen aanzette. Vol goede moed trokken de schutters in marstempo de berg op en dat betekent toch altijd nog even op de tanden bijten, zeker voor de iets oudere leden. De echte oude garde stond trouwens boven aan de berg te wachten en sloop nog

gauw tussen de gelederen vooral de schutterij met slaande trom de kerk in marcheerde. Pater Serrens, die pastoor Wenders vervangt i.v.m. diens vakantie in Ghana, had zich goed voorbereid, want hij vertelde in zijn preek de levensgeschiedenis van de heilige Sebastianus, de patroonheilige van veel schutterijen. Ook de schutterij van Mheer heeft deze populaire heilige gekozen als haar beschermer en hij is tevens de tweede patroonheilige van de parochie Mheer.

Tijdens de heilige Mis, die werd opgedragen voor alle levende en overleden leden van de schutterij, speelde het klaroenkorps enkele werken en voor de vele kerkgangers was dit de eerste kennismaking met deze nieuwe aanwinst van de schutterij. Aan het slot van de eucharistieviering kon iedereen die dat wilde de relikwie van de heilige Sebastianus vereren. Buiten voor de kerk stelde de schutterij zich op om samen met de Koninklijke harmonie Sint Cecilia van Mheer een rondgang te maken door het dorp. Gelukkig waren de weergoden goedgezind zodat de inwoners van Mheer optimaal konden genieten van de klank en de kleur van de schutterij en de harmonie.

Onderweg werden "alle" cafés (twee !) die Mheer nog rijk is, met een bezoek vereerd met als eindpunt uiteraard het schutterslokaal beneden in het dorp. Hier liet het klaroenkorps ook nog enkele nummers van zich horen tot grote vreugde van vele bezoekers.

Deze Sebastianuskermis was het begin van een jaar, waarin de schutterij van Mheer de organisatie kreeg opgedragen van een bondsschuttersfeest van de Zuid-Limburgse Schuttersbond. Er is gekozen voor een feestweekend van drie dagen in de maand juni. Op vrijdag 19 juni zullen de inmiddels overal bekende Schintaler het feest openen. Zaterdag 20 juni zullen de schutters aan bod komen voor een wedstrijd drietalschieten en op zondag 21 juni zijn ruim 20 schutterijen in Mheer te gast op het eigenlijke bondsschuttersfeest. Dat zal gehouden worden op de prachtig gelegen locatie achter het historische kasteel van Mheer, van waaruit men een weids uitzicht heeft, zelfs over de landsgrenzen heen.

Bij gelegenheid van het Sint Sebastianusfeest traden de klaroenblazers voor het eerst voor het voetlicht. Ook in de kerk brachten zij een stuk ten gehore.

Wim Senden.

ST.-MARTINUS KESSENICH 50 JAAR GELEDEN – oprichting Fluit- en Trommelkorps –

Dankzij het speciaal bijgehouden boekje van oprichter Lambert Ponsen, behorende tot het archief van de schutterij, krijgen wij een beeld van de oprichting en van de eerste werkingsjaren van dit korps. Wij laten U meelesen.

Kessenich 3 October 1947.

Op bovenvermelde datum werd op een algemene bestuursvergadering onder voorzitterschap van Jozef Peeters en op voorstel van Lambert Ponsen, besloten in de schoot van de Koninklijke Schutterij St.-Martinus, een Trommel- en Fluitkorps op te richten en het is niet te verwonderen, dat dit de meeste leden, een beetje schrik inboezemde. Ten 1e omdat het oprichten hiervan gepaard ging met tamelijk hoge uitgaven uit de kas die niet al te goed gevuld was en ten 2e omdat het nogal moeilijk is dit soort muziekinstrumenten te leren bespelen. Doch ik persoonlijk had me voorgenomen alles te doen wat mogelijk was om dit Trommel- en Fluitkorps op te richten.

Na lang aanhouden kreeg ik dan eindelijk de toestemming van het ganse bestuur van de Koninklijke Schutterij.

Lambert Ponsen.

Er werden een dertig jongens van 7 tot 15 jaar bijeengetrommeld en reeds een week later kon een aanvang genomen worden met de notenleer, want we moesten van op de grond beginnen.

Ik had het bestuur beloofd voor alles in te staan en ik moest dus alles wat nu komen ging op mij nemen. De lessen gingen door in de smidse van mijn vader Harie Ponsen op de Dorpstraat. Rondom de grote stoffen werden de houten balken op lege olietonnen geplaatst om dienst te doen als zitplaatsen.

Tweemaal per week hield ik herhaling. De jongens waren allen zo vol vuur, dat reeds na 2 maanden gedacht werd aan het kopen van fluiten. Er werden eerst tien fluiten aangekocht in Frankrijk, daar deze in Holland en Duitsland niet te vinden waren wegens de omstandigheden van een pasgedane oorlog. In België moesten we zeker niet zoeken, daar dit soort instrument hier zelfs onbekend was. Verder mochten we beschikken over de trommel van de Koninklijke Schutterij evenals nog twee andere onbruikbare trommels, die zich nog op de zolder van het oude lokaal Snijkers Frans bevonden. Deze werden zo goedkoop mogelijk in orde gemaakt.

We waren dus nu in het bezit van tien fluiten en drie trommels. De rest was dus aan mij, of beter gezegd ook aan de leerlingen, om te laten zien wat we voor den dag zouden brengen. De repetities werden zeer goed gevolgd en telkens waren er ook enige bestuursleden op post. Hierdoor waren de jongens zeer aangemoedigd. De fluit leren bespelen was niet gemakkelijk, te meer daar ik zelf nooit zulk instrument in mijn handen had gehad.

Schutterij en trommelkorps St.-Martinus Kessenich in 1950.

Fluit- en trommelkorps schutterij St.-Martinus Kessenich in 1958.

Doch ik dacht: "Wat Hollanders en Duitsers kunnen, dat kunnen wij ook". De trommels werden aangeleerd door de trommelaar van de Koninklijke Schutterij de Heer Hubert Caris.

In Januarië 1948 speelden we reeds een kleine Marche ('De trommel slaat') samen met Trommels en Fluiten. De bestuursleden die toen aanwezig waren, konden hun oren niet geloven en waren zo enthousiast dat ze al de jongens met een stuk chocolade of met een pint bier trakteerden. Doch ook de andere inwoners van het dorp hadden iets gewaar geworden. Er was al eens gesproken over een nieuwe Fanfare of een zangkoor, maar aan een Trommel- en Fluitkorps had niemand aan gedacht. Het eerste Trommel- en Fluitkorps in België was hiermede geboren (en dan nog wel in Kessenich).

De oefeningen gingen verder, altijd nog in de smidse, of in het daarnaven in aanbouw zijnde huis, eveneens van Harie Ponsen.

De voorzitter stond erop dat we in het nakende seizoen de Koninklijke Schutterij op al hare uitstappen zouden vergezellen. Op Pinkstmaandag, ter gelegenheid van de jaarlijkse vogelschietdag, zouden we de eerste maal door het dorp trekken met trommels en muziek. Deze uitstap betekende voor ons een waar succes, te meer daar dit iets nieuws was en dus omzeggens binnen de grenzen nooit iemand

gezien of gehoord had. Ook de leden van de Koninklijke Schutterij waren in de glorie en stapten fier en op maat op de marchmuziek met de roffelende trommels.

Dat ik persoonlijk overliep van geluk moet ik wel aan niemand bekennen. Natuurlijk hadden we nog geen volmaakt korps, maar daarvoor was het nog de toekomst. Het voornaamste van alles was: We waren er en ik was tevreden want er was weer een vereniging meer in ons land.

Eenmaal Pinksteren voorbij stonden we volop in het schuttersseizoen en hadden we dus werk genoeg voor den boeg. We namen deel aan alle schuttersfeesten, onder andere in Opglabbeek, Louwel, Molenbeersel, Neeroeteren, Opoeeteren, Rotem en nog vele andere plaatsen. Ook namen we deel aan optochten zoals de karnavalstoet te Maaseik, het jubileum der Eerwaarde Paters eveneens te Maaseik. We namen zelfs deel aan het Oud-Limburgs Schuttersfeest in Wesseem, waarvoor we voor de eerste maal in uniform (wit hemd, rode kravat, witte broek en rood-groene kepi met gouden stormband) verschenen.

We werden overal door de overheid op een ware ovatie onthaald. Bijzonder hier in eigen land, waar men nooit een Trommel- en Fluitkorps had gezien, was het succes te groot.

Intussen werd de Schuttersbond Maas en Kempen gesticht onder het Voorzitterschap van Meester Cremers uit Molenbeersel. Een groot mens met een edele schuttersziel. Deze bond groeide uit tot de machtigste van Belgisch en Nederlands Limburg.

Het kwam zelfs zoover dat de Schutterij St.-Monulfus en Gondulfus van Rotem evenals de Schutterij St.-Catharina van Neeroeteren eveneens van plan waren een Trommel- en Fluitkorps op te richten en natuurlijk kwamen ze hiervoor bij mij te rade. Zodoende dat mij niets overbleef dan ook maar een begin te maken te Rotem en te Neeroeteren. Het vergde wel veel van mijn tijd om mij met dit alles bezig te houden, maar aan echte gildemakkers kan men toch zo iets niet weigeren. Ik heb dan voor deze beide gilden ook een jaartje opgeofferd zodat ik dus per week 3 herhalingen te doen had; Kessenich, Rotem en Neeroeteren.

Dit maakte dat we in het jaar 1949 met drie Trommel- en Fluitkorpsen onder mijn leiding op de schuttersfeesten verschenen.

Deze laatste twee korpsen hebben echter in het jaar 1952 de laatste ademtocht gegeven en dus opgehouden te bestaan zonder de glorie ervan gekend te hebben.

We stonden dus weer gans alleen met het enigste Trommel- en Fluitkorps dit der Koninklijke Schutterij St.-Martinus van Kessenich.

ST.-MARTINUS HORN

Schutterij St.-Martinus Horn heeft jarenlang diverse activiteiten georganiseerd en mede door de volle inzet van eigen leden en vrijwilligers heeft dit alles kunnen leiden tot de aanschaf van nieuwe uniformen. De laatste keer dat onze vereniging in het nieuw werd gestoken was in 1983 bij gelegenheid van het 425-jarig bestaansfeest.

In het kader van de presentatie van de gloednieuwe uniformen, organiseert Horn's oudste vereniging een grandioos feestweekend. Op zaterdag 2 mei vindt er een daverende artiestenavond plaats, genaamd Limburgsplat Horn. Voor menige inwoner van Horn en omgeving staat de vorige editie nog vers in het geheugen geprent.

Op zondag 3 mei zullen we eerst de H. Mis bijwonen om 's middags onze jubilarissen in de schijnwerpers te zetten.

Jubilarissen

Als eerste en zeker niet de minste: **Christje Peters** (*1 augustus 1899), momenteel 98 jaar jong en maar liefst **80 jaar** lid van onze schutterij. Een absoluut record in de Oud-Limburgse Schuttersfederatie! Christje werd begiftigd met alle OLS-medailles en de Orde van Oranje Nassau. Christje, ereburger van de Gemeente Horn, nu Haelen, ontving voor zijn vele bewezen verdiensten aan schutterij St.-Martinus het predikaat "Ere-voorzitter". Hij is vijf keer koning geweest, commandant, kogelmaker, buksmeester en voorzitter.

In 1950 was het achteropsjöt Christje Peters die de laatste punten voor Horn afschoot en d'n Oaje Limburger mee naar Horn bracht. Helaas is "Christje van de Kemp" fysiek niet meer in staat om bij al onze activiteiten acte de présènce

Lei Crijns, legde een half miljoen kilometers af voor zijn schutterij.

te geven, maar geestelijk is hij nog steeds op en top, iets wat wij jaarlijks mogen ondervinden tijdens het brengen van een serenade aan onze ere-voorzitter.

Een andere, zeker niet meer weg te denken schutsbroeder is **Lei Crijns** (*14 april 1912). Ere-lid Lei viert zijn 70-jarig lidmaatschap van de schutterij. Vanaf 1948 is hij lid van schutterij St.-Martinus Horn. Wonende in Bergen (Noord-Limburg) reist hij al 50 jaar naar elke activiteit van zijn schutterij. Aanvankelijk legde hij de 65 km lange afstand af per solex, later per auto. Aangezien hij minstens 70 keer per jaar naar Horn komt vanwege diverse activiteiten waaronder ook alle kaartavonden van ons dames-comité in de wintermaanden, leert ons een snel rekensommetje dat Lei tot op heden bijna een **half miljoen** kilometer heeft afgelegd om bij zijn geliefde schutterij te kunnen zijn.

Onze legendarische buksmeester bezoekt nog elk schuttersfeest en hij is als vast optekenaar bekend bij elke vereniging binnen de Midden-Limburgse SchuttersBond.

Dat deze 'schut in hart en nieren' dit ook in de toekomst zal willen blijven doen, blijkt wel uit het feit dat hij reeds een nieuw uniform heeft laten aanmeten.

Christje Peters, 98 jaar jong en al 80 jaar lid van de Häörder sjötterie, hier op de foto met voorzitter Piet Graef.

V.l.n.r. zittend: Piet Heijnen, Christje Peters, Giel de Kunder, Lei Crijns.
Staan v.l.n.r.: Har van Herten, Piet Engelen, Geert Kessels, Jan Knoops, Piet Graef en Paul Kessels.

Het is een eer voor elke schutterij om een keizer in haar midden te mogen hebben. **Jan Knoops** (*19 juli 1939) is de naam. Jan is vanaf 1964 keizer en vanaf 1980 buksmeester.

Verder is hij al heel wat jaren vaste achterop-schutter bij het OLS-zestel en thans viert hij zijn 50-jarig lidmaatschap van de OLS-Federatie.

Tevens is Jan tot op heden 29 jaar bestuurslid. Jan is samen met zijn vrouw Annie als keizerspaar al meer dan 20 jaar een vaste publiekstrekker bij zowel de bondsteesten als het OLS-Feest.

Geert Kessels (*15 maart 1948), drie maal koning (1966, 1978 en 1995) en vaste vooropschut in het OLS-zestel een zeer harde werker achter de schermer en een gedreven paukeslager, viert samen met **Piet Engelen** (*20 juni 1936), tweemaal koning, Erelid en meer dan 30 jaar bestuurslid geweest, en **Piet Graef** (*5 juli 1940) hun 40-jarig jubileum.

Piet Graef is vanaf 1973 voorzitter van schutterij St.-Martinus Horn en viert dus gelijktijdig zijn 25-jarig voorzitterschap. In 1993 werd Piet geïnstalleerd tot generaal. Piet is een zeer grote stuwende kracht in onze vereniging mede dankzij zijn grote mensenkennis. Onder leiding van onze voorzitter heeft schutterij St.-Martinus momenteel een schitterend eigen clublokaal. Om dit alles van de grond te krijgen is een actief bestuur en een goede rechterhand onontbeerlijk.

Deze extra steun in de rug is niemand minder dan **Piet Heijnen** (* 6 februari 1949), 18 jaar secretaris geweest en momenteel al 20 jaar penningmeester. Piet zorgde altijd dat alles tot in de puntjes geregeld was, wat hem de bijnaam opleverde van "Pietje precies". Piet Heijnen viert samen met **Paul Kessels** (*20 april 1945), **Har van Herten** (*29 maart 1946), alle drie actief geweest als klaroenblazer, en **Giel de Kunder** (* 24 februari 1938) hun 25-jarig lidmaatschap.

Paul Kessels is 15 jaar lang commandant geweest en heeft sinds kort Piet Heijnen als tamboermaître opgevolgd en zoals vele lezers van het Limburgs Schutterstijdschrift weten, heeft dit in 1996 geleid tot het in ontvangst nemen van de Geitprijs Iris II in St.-Joost. Har van Herten schiet nu ongeveer 15 jaar mee op het OLS, maar Har heeft nog niet in de voetsporen kunnen treden van zijn vader Sjaek die samen met Christje Peters d'n Aoje Limburger wonnen in 1950.

Giel de Kunder is enkele malen reserve-commandant geweest en heeft in 1983 tijdens het 425-jarig bestaansfeest van de schutterij zitting gehad in het jubileumcomité.

Bestuur en leden van schutterij St.-Martinus Horn wensen alle jubilarissen en hun familieleden een onvergetelijke dag op 3 mei a.s. en danken hen al op voorhand voor het vele werk dat zij verricht hebben voor onze vereniging tot op heden.

Martin Hendriks, Secretaris.

ST.-HUBERTUS BERINGE 75 JAAR

Wanneer men over de Nederlands-Limburgse plaats Beringe spreekt, dan denkt men automatisch aan de plaats waar de Noordervaart eindigt, gelegen in de Gemeente Helden. Vóór de oorlog was het einde van de Noordervaart met het gebied rond de haven een druk gebied. Soms lagen er wel 20 schepen en zag men tientallen paarden met karren die de geloste waren verder transporteerden.

Ook was Beringe van 1912 tot 1945 het eindstation van de tramlijn Venlo-Beringe. Beringe, een relatief klein gebied, was de plaats waar schutterij St.-Hubertus in 1923 het levenslicht zag.

Oprichting

Het was rond 1922 dat er enkele enthousiaste bezoekers van schuttersfeesten zich begonnen in te zetten voor een eigen schutterij in Beringe. Bij het eerste overleg waren aanwezig de gebroeders Ghielen (Huls Roetje en Huls Len), Giel en Jacob Steeghs (Stersnaate Giel en Stersnaate Kubbus), Sil Jacobs (Jenkes Naat Zene Zil), Toon van de Beucken (Jenkes Sef) en Piet Trines. Het besluit om tot de oprichting van een eigen schutterij te komen werd genomen in Café van Ratingen. Grote stimulator daarbij was de caféhouder van Café Bairke (Hubair Hendrix).

Bij brief van 28 maart 1923 vraagt Hubair Hendrix een vergunning aan bij de Gemeente Helden voor het oprichten van een schietboom.

Daarbij voegde hij de tekeningen van de plaats van de schietboom en het schootsveld.

Op 26 april 1923 verleenden Burgemeester en Wethouders de Hinderwetvergunning en de vergunning voor het plaatsen van een schietboom achter Café Bairke.

Op 8 mei 1923 werd de oprichtingsvergadering gehouden van schutterij St.-Hubertus. Clublokaal werd Café Bairke.

Bij de schutterij van de Hei in Tegelen werd een buks gekocht. Omdat deze buks niet zo goed voldeed, werd vervolgens voor Hfl 200,- een nieuwe buks gekocht bij buksenmaker Valkenburg.

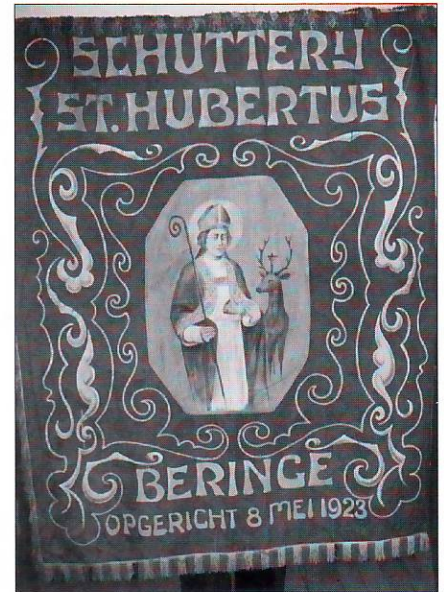
Patroonheilige

Als patroonheilige koos de schutterij St.-Hubertus. Met deze keus wilde men Hubair Hendrix danken voor het vele werk dat hij had gedaan voor de schutterij.

Jaarlijks rond 3 november (naamdag van de patroonheilige) wordt de teer- of feestavond gehouden. Het waren de vrouwen van de schutters die de hazen, worst, koteletten en de piepkuikens voor dat feest bereidden en serveerden.

Het eerste vaandel van schutterij St.-Hubertus werd in 1930 vervaardigd door Mejuffrouw An van de Manacker; onderwijzeres.

Later is het vaandel nog eens gerestaureerd door de slotzusters van Huize Nazareth te Sittard.

Oudste vaandel van schutterij St.-Hubertus.

Op 9 september 1928 werd Beringe een zelfstandige parochie; tot die tijd was het een deel van de parochie Panningen.

Vanaf de opening van de kerk in 1928 tot heden heeft de schutterij altijd deelgenomen aan activiteiten en processies voor de kerk.

In de beginjaren dertig telde de schutterij rond de 30 leden.

Levend verenigingsleven

Schutterij St.-Hubertus was een levendige vereniging die voor een goede vrijetijdsbesteding zorgde voor menig Beringenaar. Zo werd er naast de normale schuttersactiviteiten in 1954 door de schutterij het toneelstuk "Dorp in onrust" opgevoerd en hielp de schutterij mee aan een actie om de paters Lazeristen een dak op het missiehuis te bezorgen.

De drie schutterijen in de Gemeente Helden waren er vast van overtuigd dat ze eens het OLS zouden winnen en daarom spraken ze op 6 juli 1957 af dat als een van de drie het OLS zou winnen de verdeelsleutel van de winst zou zijn als volgt; de winnaar 50% en de twee andere schutterijen ieder 25%. Voor een eventueel verlies werden geen afspraken gemaakt.

Op 12 april 1960 vergaderden de besturen van schutterij St.-Hubertus en Fanfare St.-Jozeph met het doel om samen een drumband op te richten. Het trommelkorps van de fanfare had 6 trommen en twee diepte trommen en de schutterij had twee trommen.

Café Bairke; eerste clublokaal.

Afhalen van de oude koning in de Kaumeshoek; 1956.

Tevens werd afgesproken dat de fanfare tweederde en de schutterij eenderde van de kosten zou dragen. Verder werd in die vergadering besloten om een dansavond in Beringe te organiseren voor de aanschaf van een nieuw vaandel.

Op de algemene vergadering van de schutterij op 1 juni 1960 werd het nieuwe vaandel overgedragen; kosten Hfl 395,-.

Het vaandel was vervaardigd door de Zusters van Bethanië te Venlo.

De jaren 60

Vermeldenswaard is dat in juli en augustus 1960 geen bestuursvergaderingen werden gehouden omdat er te weinig bestuursleden bij elkaar te krijgen waren. De schrijver stelde zich de vraag of het te warm was of hadden de bestuursleden het soms te druk? Een antwoord op deze vraag kon niet verkregen worden. Wel lezen we dat op de feestvergadering van 1 oktober 1960 wordt voorgesteld om de

salaris-toelage van de schutterskoning te verhogen. In het verslag van de bestuursvergadering van 8 februari 1961 lezen we verder dat de toelage van de schutterskoning is verhoogd van Hfl 10 naar Hfl 25. Het jaar 1960 is een duur jaar voor schutterij St.-Hubertus Beringe geweest. Er was een nieuw vaandel aangeschaft, een nieuwe ijzeren schietboom van de Staatsmijn Maurits gekocht, het aandeel betaald in de gezamenlijke drumband en ook was er nog een rekening van een reparatie van de buks.

Regelmatig terugkerende agenda-punten tijdens de vergaderingen waren: reparatie buks, aanschaf slaghoedjes en lood, vandenels, kostuums, meewerken aan parochiefeesten, het opknappen van de Kerkhoflaan voor Allerheiligen, het verzorgen van kienavonden en dansavonden, het ophalen van oud ijzer en papier en het mee-organiseren van de Beringse kermis.

Op zondag 12 augustus 1962 wordt in Beringe het bondsschuttersfeest gehouden op het voetbalterrein van Bevo. In de notulen van 13 december 1962 lezen we verder dat het Schuttersgilde St.-Lambertus uit Helden een aanmaning krijgt omdat 105 kg lood niet is teruggebracht en dat schutterij St.-Leonardus uit Panningen twee jaar geleden drie oplegpalen nog steeds niet heeft teruggebracht.

Eerste trommelkorps, hier op het OLS-1959.

Van links naar rechts Piet Steeghs, Harrie Lintjes, Thei Vorstermans, Piet Beurskens, Jos Pubben, Piet Timmermans (huidvoorzitter), Ruud Gielen en Sjeng Peeters.

Foto viering 50-jarig bestaan.

In 1965 bedroeg het aantal leden van schutterij St.-Hubertus inclusief de drumband 70.

In 1969 werd in Grashoek een schutterij opgericht, waarbij de schutterij van Beringe behulpzaam was.

Aanvankelijk droeg schutterij St.-Hubertus geen uniform. Opmerkingen van toeschouwers dat schutterij St.-Hubertus maar een arme schutterij was omdat ze geen uniform droeg, heeft de schutterij doen besluiten om een uniform te kiezen. Op 23 mei 1970 maakte de schutterij een rondgang door Beringe in haar nieuwe uniformen. Vermeldenswaard is hier dat de rekening van de schoenen werd betaald van de verkregen korting op de uniformen.

Clublokalen

Café Bairke, het eerste lokaal van schutterij St.-Hubertus, was tijdens de oorlog platgeschoten. Het werd nadien niet meer herbouwd. Na de bevrijding kwam de schietboom te staan bij Piet Steeghs-van Ratingen en werd hier ook het clublokaal gevestigd.

Daarna ging het schutterslokaal naar Café Tontje Steeghs-van Ratingen (Sters Tontje), later opgevolgd door Sef Nijsen.

Rond 1969 begon men te denken aan een eigen clublokaal met een eigen schietterrein. Het oog viel daarbij in 1972 op een terrein aan de Hoevenstraat. Dankzij de goede medewerking van de Gemeente Helden en de grondeigenaren heeft de schutterij daar haar eigen lokaal kunnen verwezenlijken.

Voorzitter Piet Timmermans schiet op een OLS.

Voorzitters

De eerste voorzitter van de schutterij was Bairke Hendrix. De eerste secretaris was Piet Trinus. Van 1930 tot 1960 was Sjeng Peeters (Klaosse Lange zien Sjeng) voorzit-

ter. Op 22 februari 1960 werd Sjeng Teeuwen (Sjeng van Zager Driek) gekozen tot voorzitter. De voorwaarde die Sjeng Teeuwen stelde alvorens hij het voorzitterschap te aanvaardde was:

Sjeng Peeters dertig jaar voorzitter.

“alle agendapunten van de vergadering moeten eerst afgewerkt worden, daarna kan men net zolang napraten als men wil”.

Tijdens de algemene ledenvergadering van 20 oktober 1967 treedt Sjeng Teeuwen af als voorzitter en wordt Piet Timmermans voorzitter. Sjeng Teeuwen had, naast zijn verdiensten als schutterij-voorzitter en actief lid, ook nog tijdelijk het voorzitterschap op zich genomen toen Piet Timmermans op 3 juli 1973 een ernstig ongeluk overkwam. Na zijn herstel nam Piet Timmermans in 1978 het voorzitterschap weer over.

Op de jaarvergadering van 26 maart 1979 werd Jan Verhaegh gekozen tot schutterij-voorzitter. Bij de laatste voorzitterswisseling kwam de voorzittershamer in handen van Wiet Driessen.

Zie ook LS nummer 34, voorpagina en pagina's 2-3.

Foto werd gemaakt b.g.v. het 75-jarig bestaan op de trappen van het nieuwe clubhuis. (Foto Jeu Zeelen, Maasbree).

CHARLES EYCK EN HET LIMBURGSE SCHUTTERSWEZEN

Als Limburgs Schutterstijdschrift voelen wij ons andermaal genoodzaakt om in de pen te kruipen aangaande het onderwerp Charles Eyck. De directe aanleiding hiervoor vormt de discussie die op gang is gekomen, waarin de artistieke kwaliteiten van Eyck neergehaald worden.

Foto's uit Schimmert

Anderzijds hebben we naar aanleiding van ons artikel enkele foto's uit de beginperiode van Schuttersgezelschap St. Sebastiaan Schimmert mogen ontvangen, die een beeld geven van de schutterij in die dagen en van het door Charles Eyck ontworpen uniform. U ziet ze bij dit artikel afgedrukt.

Met name in de kolommen van Dagblad De Limburger is een diepgaande discussie losgebarsten over hoe we Charles Eyck als kunstenaar moeten bekijken. Niet de minste redacteuren e.a. (*) van het regionale dagblad weten allen iets te melden over het fenomeen Eyck.

De foto's uit de beginperiode van de Schimmertse schutterij met een door Eyck ontworpen uniform worden geplaatst met dank aan Guido Raeven, secretaris van schuttersgezelschap St. Sebastiaan Schimmert.

Bovendien zijn we thans in de gelegenheid om een stukje tekst te plaatsen dat abusievelijk in het artikel in de vorige uitgave van het Schutterstijdschrift ertussenuit was gevallen. Het handelt over de tekeningen die Eyck maakte, buiten de vele schilderwerken en andere artistieke uitingen.

Eyck als illustrator

Geregeld leverde Charles Eyck illustraties bij artikelen. Eyck was bijvoorbeeld goed bevriend met Bertus Aafjes. De schrijver Aafjes was ook degene die de contacten legde die het Eyck mogelijk maakten de thans zo in de belangstelling staande Noordfranse kerk van Jeantessa-la-Ville van muurschilderingen te voorzien. Aafjes had evenals Eyck interesse in de volkscultuur. Hij schreef over de Limburgse volksaard, de carnaval en het verenigingsleven waaronder schutterijen en harmonieën. Aafjes en Eyck waren wat dat betreft een sterk koppel, de een schreef, de ander

beelde uit. Bij diverse artikelen van Aafjes leverde Eyck de illustraties.

Een voorbeeld hiervan zijn de door Eyck vervaardigde tekeningen van een koningspaar en een bieleman. De tekening van een bieleman werd gepubliceerd in de Volkskrant van 18 juli 1961 bij een verhaal over het OLS in Leveroy van de hand van Bertus Aafjes. Het Limburgs koningspaar vormt een illus-

tratie bij een artikel van Bertus Aafjes in Elsevier.

De visie op Charles Eyck

Aanleiding was een door de 'Klankbordgroep Eeuwfeest Charles Eyck' georganiseerde bijeenkomst waar kunstenaars hun licht zouden laten schijnen over de betekenis van Eycks doeken en tekeningen. Over het algemeen was het oordeel

negatief over de Limburgse kunstenaar. De artikelen in De Limburger waren niet onverdeeld negatief, zij nuanceerden het vertroebelde beeld over Charles Eyck. Onder het Rooms-Katholicisme gedijde Eyck zeer goed. In zijn academiejaren was hij veelbelovend. Eyck koos echter meer en meer voor Limburg, nam opdrachten aan om kerken te schilderen. Dat paste niet meer bij de snel veranderende visie op de kunst en de kunstenaar in de jaren vijftig en zestig. De kunstenaar hoorde onafhankelijk en vrij te zijn, brengt emotie in zijn werk en schildert alleen wat hij zelf goed vindt. Eyck daarentegen schilderde in opdracht en hij schilderde en tekende veel, zeer veel.

Dat Charles Eyck inderdaad veel geproduceerd heeft en in zijn erfenis voornamelijk veel variaties op een thema voorkomen, blijkt als we het boek "*Charles Eyck. Kunstenaar tussen vernieuwing en traditie*" (Maastricht 1997) erop naslaan. Er wordt een doek uit particuliere collectie afgebeeld, waarop een schutterij in vol ornaat. Het schilderij is nagenoeg overeenkomstig met datgene dat we als illustratie in de vorige uitgave van het Schutterstijdschrift publiceerden. Dit tweede exemplaar maakt deel uit van de kunstcollectie van de gemeente Heerlen en dateert uit 1962. Het toont een Limburgse schutterij met vele kleurige uniformen. Op beide schilderijen staat een aantal schut-

ters afgebeeld, in het midden de koning met het zilver, met links en rechts een oud-gediende van de schutterij. Enkele dragen witte petten, andere sjako's. Links staat een tamboer geheel in het wit. Uiterst links en rechts staan respectievelijk de tambour-maître en de commandant, beiden in een rode tuniek. Dat zijn in het kort de opvallende overeenkomsten van de twee doeken.

De grote productie van Charles Eyck en zijn variaties op een thema laten echter onverlet dat hij zeer veel mensen aansprak met zijn werk. Zijn werken over het Limburgse leven, de landschappen, de kerkschilderingen, zij allen schetsen een beeld van het leven in Limburg in de jaren vijftig en zestig. Daarmee schilderde en tekende Eyck stukken die door velen in deze provincie gewaardeerd werden. Of het kunst is daar mogen de dames en heren kenners over discussiëren, maar feit is dat vele Limburgers houden van hun Eyck. Hij schilderde of beeldhouwde namelijk geen wereldvreemde stukken die enkel door een select groepje begrepen worden, waar ellenlange uitleg bij nodig is eer men begrijpt wat de kunstenaar zou willen uitbeelden. Nee, Eyck maakte stukken die een breed publiek aanspreken. Dat is in mijn ogen een kunst.

Luc Wolters.

(*) De artikelen in Dagblad De Limburger zijn geschreven door: Wiel Beijer (18-12-1997), Jo Wijnen (3-1-1998), Willem K. Coumans (13-1-1998), Jos Pouls (17-1-1998) en Wiel Kusters (20-1-1998).

KOPSTUKKEN XII: JAN KESSELS, SECRETARIS O.L.S.-FEEST

“Ik hoop dat de schutterijen goed op peil blijven, maar ik vrees dat dat minder gaat worden. Daar ben ik echt bang voor.”

Jan Kessels.

Jan-Peter Johannes Martinus Kessels werd geboren op 27 juni 1935 te Stramproy, in een gezin van drie kinderen. Een zus en een broer. Beroep ouders: gemengd landbouwbedrijf. Steeds werkzaam geweest op het ouderlijk bedrijf. Na de Lagere school volgden de Lagere en Middelbare Landbouwschool en diverse avondcursussen. Alle op agrarisch gebied, meestal veeteelt-aangelegenheden.

Eerste kennismaking met de schutterswereld.

Precies op de dag waarop ik 18 jaar werd, ben ik bij onze schutterij, St.-Catharina Stramproy, gekomen. Ik had me al als 16-jarige als lid aangemeld, maar werd toen niet

aangenomen. Volgens het toenmalige reglement moest je minimaal achttien jaar oud zijn.

Werd U lid omdat andere familieleden dat al waren, Uw vader of broer of iemand anders bijvoorbeeld?

Mijn zus en broer gaven beiden totaal niets om de schutterswereld. Mijn vader is wel lid geworden, maar: vijf jaar later dan ik.

Omgekeerde volgorde van wat je meestal hoort. Volgde hij Uw voorbeeld?

Niet direct, nee. Vader was een heel goede schutter. Hij was vroeger bij de “Vrijwillige Landstorm” geweest en na de 2e Wereldoorlog bij de “Reserve Grensbewaking”.

De grens is hier inderdaad vlakbij.

Ja. Later ben ik ook bij die Grensbewaking gegaan. Op een gegeven ogenblik werd ze opgeheven. Vader schoot graag en toen is hij lid van de schutterij geworden.

Ook daar met goede resultaten?

Zeer zeker. Hij heeft altijd in het A-team geschoten. In 1965 heeft hij in Tegelen méé het O.L.S. gewonnen. Hij had “weinig rang”. Adjudant, geloof ik. Het ging hem vooral om het schieten. Bovendien liep hij mee in alle optochten. Toen hij 77 jaar oud was, is hij nog koning geweest.

Uw eigen schutters-carrière.

Zoals gezegd werd ik op 18-jarige leeftijd lid, in 1953. Toen was het een heel slappe vertoning bij de schutterij.

In welk opzicht?

In alle opzichten. Niet geüniformeerd. “Pettenclub”. De drumband is in 1952 opgericht. Zo is er, begin zestiger jaren, geleidelijk aan groei en niveau-stijging opgetreden.

In 1958 ben ik in het Bestuur van St Catharina gekomen. In 1961 werd ik secretaris.

In 1967 kwam ik in het Bondsbestuur van E.M.M. Het toeval van van het gesprek van vandaag wil, dat ik juist eergisteren mijn functie als secretaris van E.M.M. heb neergelegd. Ik blijf wel lid van het Bestuur.

Secretaris van het O.L.S.-feest werd ik als opvolger van Mathieu Hendrix in 1970 en dat ben ik tot op heden.

Jan Kessels in 1971 kort na zijn aantreden als secretaris van het OLS-Feest.

Even terug naar Uw eigen vereniging, St.-Catharina. Wat was Uw functie tussen 1958 en 1961?

Ervoor zorgen, dat we geld in de kas kregen. Veel acties ondernemen. We hadden bijvoorbeeld het windbuksschieten. Iedere zondag in een ander café. Mijn vriend en ik moesten in de week samen de hele schietinstallatie “versjörge” naar een volgend café. 's Zomers waren we op de schietdag bezig van na de Hoogmis tot 's avonds twaalf uur. Horizontaal schieten natuurlijk, met luchtbuksen. Dat liep zeer goed en zo zijn we verder “gerold”.

Wat was toen het inschrijfgeld en dergelijke?

Twee kwartjes voor vijf maal schieten, meen ik. Er waren nogal wat gegadigden en zodoende hielden we er elk jaar een paar duizend gulden aan over. En dat was veel voor die tijd.

Had St. Catherina toen een eigen clublokaal, een vaste stek?

Nee, geen eigen vast lokaal. We kwamen wel altijd bij elkaar in het café van Christje Aengevaeren. Vanaf 1981 hebben we ons eigen home, helemaal in eigen beheer gebouwd.

Verdere schuttersloopbaan in rangen?

Tot 1982 ben ik geweerdruager geweest. Daarna werd ik officier. Op het ogenblik ben ik kolonel.

Dieteren 1985; schutterij St.-Catharina Stramproy wint het OLS.

Uw schutterij heet St.-Catharina. Is er een parallel met de naam van de patroonheilige van de kerk hier? Zoiets komt n.l. nogal eens voor.
Nee, de kerkpatroon is de H. Willibrordus. Wij zijn wel altijd "de Kirksjötte" genoemd.

Staat er in de archieven iets van een eigen altaar in de kerk of van de kerk gepacht land?

Dat zou ik niet weten. Van onze archieven is nogal wat verloren gegaan. We hebben veel archiefmateriaal gehad, maar in de oorlog is er brand geweest op de plaats waar het was opgeslagen. En in één uur brand kun je zo gegevens van vele eeuwen voorgoed kwijtraken. Dat is inderdaad bij ons het geval geweest, helaas.

Het Limburgs DamesSchuttersfeest

Wat vindt U van het, nogal eens in de publiciteit zijnde, Dames Schutters Feest?

Er zijn tegenwoordig nogal wat mensen tegen dat "Damesgebeuren". Persoonlijk zie ik toch aankomen, dat binnen een x-aantal jaren de dames gewoon mééschieten op het O.L.S. Dat is een ontwikkeling die niet tegen te houden is. Waarom ook? Gevolg daarvan zal wél zijn, denk ik, dat de vrouwelijke deelname als schutter, ook op het O.L.S.,

het L.D.S. overbodig zal maken. Dat zal dan hoogstwaarschijnlijk van de baan zijn. Gewoon omdat het niet meer nodig is.

Zuid- en Noord-Limburgs Federatiefeest

Hebt U Uw gedachten al eens laten gaan over de mogelijkheid van een Noord-Limburgs Federatiefeest, naar voorbeeld van het bestaande Zuid-Limburgse?

Enige jaren geleden is daar overleg over geweest. Dat is toen afgeketst. Mijn eigen bond E.M.M. is er ook niet vóór. Bij de destijds daarover gehouden peiling hebben alle aangesloten verenigingen het afgewimpeld. Er zijn al meer dan genoeg schuttersfeesten, buiten dat. De Bond Weert heeft vijf bondsfeesten. Tel daar het O.L.S. en nog zo het een ander bij, dan weet U het wel. Overigens moet je in de vakantie geen schuttersfeest organiseren, want dan vraag je om moeilijkheden.

Bestuursfuncties boven 65

Wat vindt U van de gedachte dat bestuursleden bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd hun functie automatisch (zouden) moeten neerleggen?

In onze bond E.M.M. gold inderdaad in het verleden de regel, dat je

met 65 jaar uit het bestuur moest. Een bestuursfunctie geldt voor drie jaar. Als iemand op 64-jarige leeftijd gekozen wordt, mag hij die driejarige periode nog vol maken, tot zijn 67e dus. In het voorbije najaar 1997 hebben we onze statuten vernieuwd. Daarin is de uiterste leeftijd opgetrokken tot 70 jaar.

Wat is daarvan de reden?

We zijn al drie jaar aan het proberen een vacature op te vullen. Er komen geen kandidaten.

Ook geen jongeren? Er wordt nogal eens beweerd dat zij in het willen bekleden van (hogere) functies, gefrustreerd worden door ouderen "die maar blijven zitten op hun bestuurszetel".

De jongeren van vandaag willen in alles inspraak hebben, maar als je hun vraagt, een taak binnen het Bestuur op zich te nemen, laten ze het afweten. Juist daardoor heeft het Bondsbestuur zich gedwongen gezien de uiterste datum van bestuurslid op te voeren tot 70 jaar, zoals ik al zei. De bondsvergadering heeft dat voorstel overigens vlot aangenomen.

Wat prefereert U zelf?

65 jaar is het beste. Er zijn nog genoeg ouderen die met 70 jaar zeer vitaal zijn, maar met 65 jaar uit functie(s) treden, moest eigenlijk in alle bonden verplicht zijn. In België blijven de bestuursleden bij wijze van spreken zitten tot aan hun sterfdag. Ik heb ook nog nooit gehoord van een leeftijdslimiet in het Zuiden van Limburg.

Kavelen met "1 cm bôlkes"

Wat denkt U van kavelen met "1 cm-bôlkes"?

Als er in Kinrooy op het aanstaande O.L.S., 's zondagsavonds nog een groot aantal zestallen overblijft, ligt het in de bedoeling de betreffende schutters de zaterdag daarop te laten kavelen op blokjes van 1x1x1 cm. Zo kunnen we het O.L.S. uitgeschoten krijgen in twee dagen.

Dat lijkt U een goede oplossing?

Nou, nee. Eigenlijk is dat géén goede oplossing. Op de eerste plaats voor de oudere schutters, maar ook niet voor de jonge. Nu zijn er niet zoveel jongere schutters, dat moet ik eraan toevoegen, maar wel veel ouderen in die zestallen. En deze laatsten gaan het dan ontegenzeggelijk moeilijker krijgen.

Schieten met negentallen

Negentallen dan, in plaats van de zestallen, zoals al vaker is gesuggereerd?

De enige oplossing zou inderdaad zijn, met negentallen te schieten in plaats van met zestallen. Maar dat is op het ogenblik niet haalbaar, zoals uit een peiling is begrepen.

Ook in de Bond Weert (E.M.M.) zijn er, die vóór die negentallen zijn. Bij stemming onder de 26 aangesloten verenigingen **was de uitslag: 14 tegen, 12 vóór. Hetgeen wel zéér kort bij elkaar ligt.**

Inderdaad.

De grote factor-vóór is toch de tijd-winst.

Uiteraard, daar gaat het om. Er is een groot bezwaar aan verbonden. Elke schutterij kan wel zes goede schutters op de been brengen - daar kun je toch wel van uitgaan, dacht ik - maar negen schutters, dat wordt erger. En dààr ziet men tegen op. Vooral de kleinere schutterijen. "Als dat door gaat", zeggen die, "komen wij niet meer naar het O.L.S.". En dat is ook niet goed.

Ofschoon het, het van hen uitgezien, niet zo'n vreemd standpunt is. Nee, natuurlijk niet. Maar in onze Bond waren er ook grote schutterijen, die echt tegen die negentallen waren. Ook mijn eigen vereniging, St Catharina dus, hetgeen ik eigenlijk niet verwacht had. Terwijl wij op een schuttersfeest met 8 of 9 zestallen schieten.

Rare vraag misschien, maar is er ook iets dat U graag afgeschaft zouwt willen zien?

Op dit moment niets. Ik vind persoonlijk dat het in de Federatie, bijvoorbeeld bij het wedstrijd-element, prima verloopt. Los van wat ik daar net gezegd heb, zou ik echt niet weten wat er zou moeten verdwijnen in het hele schutterijgebeuren.

Herinneringen aan vroegere functionarissen

Een vraag, die in elk interview gesteld wordt: hebt U persoonlijke herinneringen aan grote namen van vroeger die nu niet meer in ons midden zijn?

Veel nieuwe dingen zal ik niet kunnen aandragen, vrees ik.

Doet U het toch maar. Het zou in ieder geval de beeldvorming voor later kunnen bevestigen en/of aan-

Eremedaille in goud verbonden aan de Orde van Oranje Nassau.

vullen. Reageert U eventueel eens op de aangegeven namen.

Overste van de Ven

Was voorzitter van de O.L.S.-Jury. Ik heb hem zeer goed gekend. Toch heb ik niet veel concrete herinneringen aan hem. Ik begon toen pas in de schutterswereld. Kort daarop heeft hij zich uit zijn schutterijfuncties terug getrokken. Een zeer imponerende en tegelijk zeer menselijke persoonlijkheid.

De Heer Jans heeft hem als juryvoorzitter opgevolgd.

De Heer Frans Wolff

Is jarenlang secretaris van de O.L.S.-jury geweest onder Overste van de Ven. Zeer sympathiek, eenvoudig mens met grote capaciteiten. Stond altijd voor iedereen klaar.

De Heer Mathieu Hendrix

Zeer onlangs overleden. (18 januari 1998, J.W.) Dè grote, harde werker voor het schutterswezen op alle niveaus. Hij wist werkelijk alles. Spaarde zichzelf totaal niet. Hij ver-

enigde in één persoon het secretariaat van het O.L.S.-feest en van de O.L.S.-federatie. Sinds ik hem, alleen al in de eerstgenoemde functie, heb mogen opvolgen, heb ik me gerealiseerd wat een hoeveelheid werk deze man heeft verzet, door beide secretariaten tegelijk te vervullen. Na zijn uittreden in 1969, vanaf 1970 dus, worden de twee functies, gescheiden, elk door een aparte functionaris bekleed. In zijn jonge jaren was hij bepaald niet de gemakkelijkste. Zeer streng, ook voor zichzelf. Later werd hij beslist veel milder in zijn oordeel en optreden. Een voorbeeld. Als ik mij op een O.L.S. wel eens dood ergerde over het een of ander, zei hij steeds: "Neit doon, Jan, neit doon. Ich höb mich zelf auch waal èns raozend gemaak, mèr dat waar fout joong. Neit doon, neit doon".

De Heer Frans Haffmans

De notaris. Anderhalf jaar heb ik als O.L.S.-secretaris met hem samengewerkt. Zeer mooie tijd, ik heb daar heel goede, heel positieve herinneringen aan. Die man was uniek. In alle opzichten een zeer goede Federatiepresident. Heel gewoon; hij stond tussen de schutters die zeer veel respect voor hem hadden en hem op handen droegen. Een echte man voor het volk, mää: de notaris met een zeer groot gevoel voor stijl.

"Meester" Creemers

Met hem heb ik heel veel persoonlijk contact gehad. Zeer vaak wederzijds huisbezoek. Ik beschouw hem echt als mijn leermeester in de schutterswereld; ik heb zeer veel van hem geleerd. Hij stond altijd klaar met goede raad.

Toekomst schutterijen

Wat is Uw idee over de toekomst van het schutterswezen?

Ik hoop dat de schutterijen goed op peil blijven, maar ik vrees, dat dat minder goed gaat worden. Daar ben ik echt bang voor.

De levensvatbaarheid voor de toekomst, bedoelt U. Wat ziet U als reden voor die bezorgdheid?

Een van de voornaamste problemen is, dat de jeugd zich niet meer wil binden. Dat is nu eenmaal zo. Het is helaas een feit waar je van uit moet gaan. Ook de meisjes van die jonge schutters willen niet meer tot laat in de avond op de schut-

Gouden medaille van de Europese Sebastianus Orde; 1991.

terswei blijven. Die willen ook nog wat van hun zondagavond hebben. En uitgaan, uiteraard. Alle begrip voor. Maar dat zich niet willen binden van de jeugd, gaat voor veel verenigingen - en niet alleen voor de schutterijen - nogal wat problemen opleveren. Het zal zeer moeilijk worden in de toekomst, om het peil van het verleden te handhaven.

In een artikel in de Feestgids van het O.L.S.-1972 te Ubachsberg, heb ik aan de hand van Inschrijvingslijsten van 1971 berekeningen ge-

maakt over onder andere de leeftijdsopbouw van alle toen bij de O.L.S.-federatie aangesloten verenigingen. De verheugende uitkomst van dat onderzoek was, dat meer dan 50% van de schutters jonger was dan 35 jaar. Als slotregel schreef ik toen, 26 jaar geleden dus: "Dit feit houdt ontegenzeggelijk beloften in voor de toekomst. ONZE SCHUTTERIJEN VERGRIJZEN NIET EN ZE HEBBEN HUN GREEP OP DE JEUGD GEENSZINS VERLOREN. ZE HEBBEN TOEKOMST".

Wat denkt U, zou de situatie van heden dezelfde optimistische constatering opleveren als toen?

Op deze vraag moet ik helaas kort reageren: het lijkt mij zeer onwaarschijnlijk dat U, met de gegevens van nu, tot eenzelfde vreugdevol resultaat zoudt komen, als U toen gedaan hebt.

Ik vrees dat het genoemde percentage aanmerkelijk minder is geworden.

Waarbij ik meteen wil opmerken, dat ik me hierin graag, heel graag zou vergissen. *Ik dank U.*

Leeuwen-Roermond, 03-02-1998.
Drs. Jean Walraven.

• KRANTENKOPPEN •

17 jul Rechtszaak rond nieuwe uniformen schutters Margraten • OLS benadert Frans Wolters • 14 okt Houthem koningsgezind • 5 nov Schutterstraditie Roermond in gevaar • 6 nov Geen kogelvangers nodig voor schutters in Weert • 12 nov 7e Marketentsterstreffen in Vijlen • 27 nov Stramproy steunt schutterijmuseum • 28 nov Schutterij Maasbracht (St.-Andreas) wacht met smart op schietterrein • 29 nov Nieuwe kogelvanger 'Ei van Columbus' • Hoe werkt de kogelvanger? • Spoedoverleg met minister over kogelvanger • Schutterijen wacht aanzeggen • Ministerie wil schutterijen de wacht aanzeggen • 3 dec Stramproy: toch geld museum schutterijen • Nieuwe kogelvanger 'revolutionair' • 24 dec Ministerie lijkt bereid tot uitstel omtreden loodverbod • Provinciebestuur redt schutterijen Limburg • 29 dec Actie provinciebestuur redt Limburgse schutterijen • 30 dec Weerter schutterij St. Job royeert oud-bestaursleden • 5 jan Logo voor OLS in Kinrooi • 12 jan Stichting Stevensweert krijgt geen subsidie, Ook schuttersgilde St.-Rochus vangt bot • 15 jan Wolters vrijwel zeker nieuwe president OLS • 17 jan Dertien nieuwe leden Edele Eed-Broederschap • 'Opname in orde eer én erkenning' • Huub Ritzen gouden jubilaris bij Sint-Sebastianus Klimmen • 'Als kind al telde alleen de schutterij' • 20 jan Piet Peulen (St.-Barbara Reuver) zestig jaar bij schutterij • 26 jan Dertien nieuwe schuttebroeders in Edele Eed-broederschap • Grootmeester Leo Jans stelt zijn opvolging aan de orde •

HET OUDSTE LID: POLLEKE KEUNEN

In april 1997 verscheen het eerste nummer van het Gildeblad der Koninklijke Schutterij St.-Sebastiaan St.-Huibrechts-Lille, genaamde KI-TOKO. "Kitoko" is een woord dat komt uit het Swahili, hetgeen 'goede vriend' betekent. Verder is Kitoko de mars die de drumband van schutterij St.-Sebastiaan uit St.-Huibrechts-Lille speelde tijdens het Wereld Muziek Concours 1997 in Kerkrade. Bovenal is het kwartaaltijdschrift Kitoko een eerbetoon aan de vorige voorzitter van deze schutterij Luc Stalmans (zie ook LS nummer 33, pagina 50).

Dankzij zijn zoon Bruno Stalmans, de huidige voorzitter, kunnen we in de toekomst gaan putten uit de rijkgevlude pennevruchten van Kitoko.

Je moet toch wel een heel bekende Vlaming zijn om op Nieuwjaarsdag 1998 met een foto op de voorpagina van het Belang van Limburg te mogen staan. Deze eer viel te beurt aan Jean-Marie Pfaff, Karel van Miert en aan schutter Polleke Keunen. Gildebroeder Polleke is lid van schutterij St.-Sebastiaan St.-Huibrechts-Lille.

Unica

Elders in dit nummer kunt U lezen dat de 98-jarige Christje Peters uit Horn maar liefst 80 jaar lid is van schutterij St.-Martinus Horn; een unicum in het Limburgse Schutterswezen. De 102-jarige Polleke Keunen, lid van schutterij St.-Sebastiaan uit St.-Huibrechts-Lille, weet niet meer precies hoe lang hij al lid is van zijn schutterij. Wel weet hij zich als de dag van gisteren te herinneren dat hij erg jong was toen hij met de schutterij opmarcheerde.

Polleke: "Maar ja, we waren met meerdere leden van het gezin lid van de schutterij en dat betekende dat we telkens een grote som geld moesten betalen aan contributie en dat zat er niet echt aan. Daarom trokken we wel met alle activiteiten van de schutterij uit, maar kwamen we niet voor op de ledenlijst."

Polleke Keunen

Polleke is geboren in St.-Huibrechts-Lille op 15 november 1895 in het huis waar momenteel een advocatenkantoor is gevestigd. Polleke is niet alleen het oudste lid van onze schutterij, maar ook het oudste lid van de Oud-Limburgse SchuttersFederatie. Sinds 10 jaar verblijft Polleke in een rusthuis. Zoals gezegd, sedert lange tijd is Polleke lid van onze schutterij. Van kindsbeen af ging hij mee met zijn vader Hendrik, die in de periode 1872-1920 voorzitter van onze schutterij was.

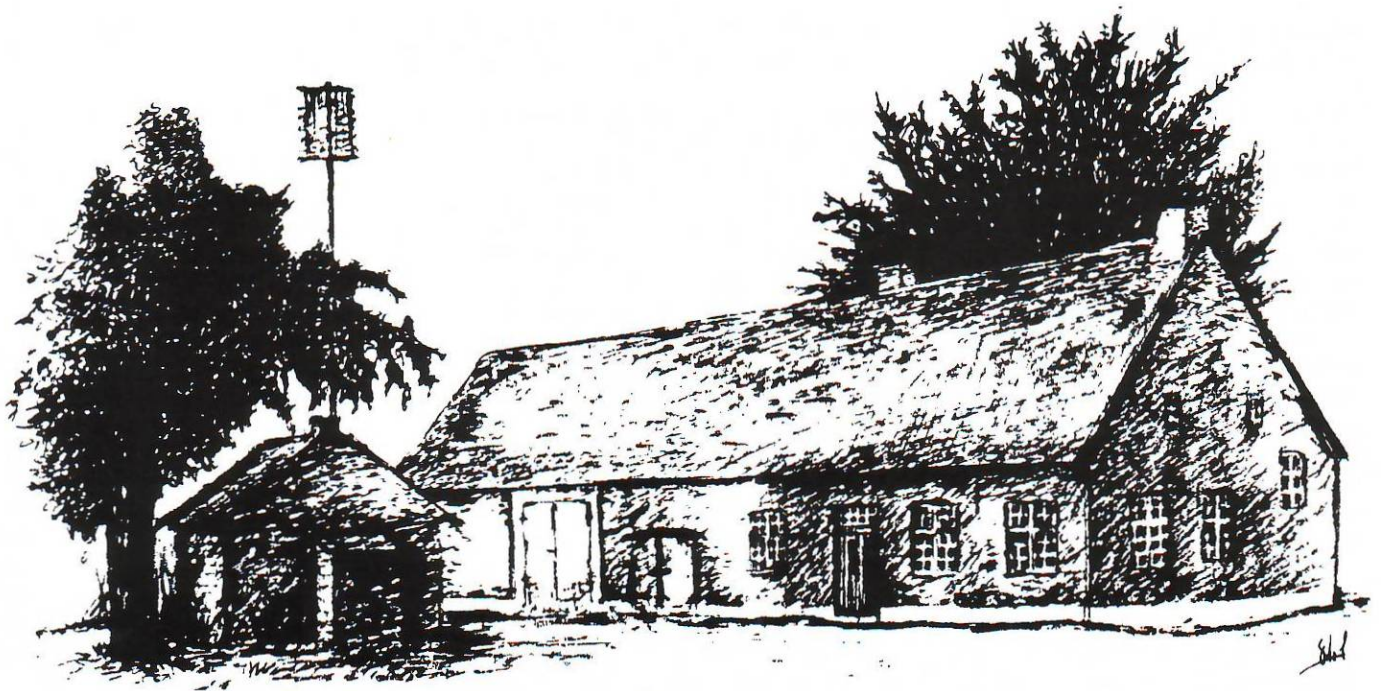
De Kompen

Wanneer Polleke het over zijn schutterij heeft, dan vertelt hij enthousiast over het schuttersleven uit lang vervlogen tijden. Café De Kompen vormt daarbij het centrale punt in Polleke's verhaal. De Kompen was het lokaal van de Lilse schutterij waar Marie en soms haar zus Bethje de mensen bedienden. Polleke heeft niet anders geweten dan dat de schietboom van schutterij St.-Sebastiaan St.-Huibrechts-Lille op de Kompen stond. Ik ging er graag naar toe om te kegelen en te beugelen. Een kaartje leggen heeft er ook altijd bijgehoord. Polleke: "Jang van de Kompen zorgde voor de buks en het laden van de kogels. Jang leefde voor de schutterij en zorgde ervoor dat alles een beetje floreerde."

Polleke's schutterij

Polleke wil ons de jaarlijkse hoogtenpunten van zijn schutterij niet onthouden: "De jaarlijkse koningschieting vond plaats op Kermismaandag. De vogel werd meestal gemaakt door Jang van de Kompen en Jaak Verlinden. Meestal was het een taaie, zodat de schietwedstrijd soms uren duurde. Met een jachtgeweer met verlengde loop werd geschoten op een houten vogel. Polleke herinnert zich ook nog dat Mon Slegten, zoon van Thieuke, zich koning schoot door twee vogels in één keer af te schieten. Deze uitzonderlijke prestatie werd natuurlijk nadien uitvoerig gevierd met het nodige gerstenat in tal van cafés. Eigenaardig vindt Polleke het wel dat de schutterskoningen in die tijd geen koningszilver kregen

Schutterslokaal De Kompen in St.-Huibrechts-Lille; ouderwets gezellig.

omgehangen. Zou het zilver al voor die tijd verkocht zijn voor een fles jenever? Voor de oorlog waren er bij de schutterij niet zo veel activiteiten. Zo werd er zelden deelgenomen aan schietwedstrijden buiten het dorp. Sporadisch werd eens vergaderd. Wel werd jaarlijks deelgenomen aan de processie. De schutters werden verplicht hun pet te dragen, voorzover zij er zich een konden permitteren."

Verschillende schutters werden onder andere gerekruteerd uit de families van de Kompen; de familie Keunen en de familie Van de Broek. Andere schutters waren destijds Driek Maas, Jaak Verlinden, Driek Vandervelden en ons aller bekende Vic Kreemers (die in die tijd al een dorpsfiguur was). De schutterij heeft nooit ereleden ingeschreven in de ledenlijsten. Dit is een mogelijke reden geweest waarom er nooit Teuten lid zijn geweest van onze schutterij.

Lief en leed

Het *eerfeest vond altijd plaats op de Kompen. Polleke vertelt: "*s Morgens na de H. Mis kwamen de schutters bijeen om dan een ganse dag samen te blijven. De ouderen speelden meestal kaart en dronken een lekker borrelke, terwijl de jongeren van alles en nog wat deden en meestal bier dronken dat in Lille zelf gebrouwen werd. Het bier bevatte weinig alcohol en smaakte naar afwaswater. Maar wat wil je, er was niets anders.*"

Ook bij de droevige momenten waren de schutters paraat. Bij het ten grave dragen van een overleden gildebroeder liepen de schutters achter de vlag.

De groene schuttersvlag, met in het midden de beeltenis van Sint-Sebastiaan, werd dan bedekt met de rouwdoek.

Hierop stond de tekst: "Broeders, heden ik, morgen Gij" en dateert van 1872. De schuttersvlag werd telkens gereed gemaakt door de zus van Polleke. De vlag werd gedragen door Gerard Beckers.

Geheimen

Polleke is een aangenaam verteller en herinnert zich nog veel van vroeger over het café van bij hem thuis. Ook spreekt hij honderduit over oud-Lillenaren, wat ze gedaan hebben en waar ze gewoond hebben. Hij vertelt over zijn kwajongensstreken alsof het allemaal gisteren was.

Tot slot vragen we Polleke naar het geheim van zijn gerespecteerde leeftijd. Polleke wijst met een glimlach naar zijn borrelke en zegt: "*Vroeger lustte ik geen jenever. Nooit heb ik dit gedronken. Af en toe een pintje, meer niet. Maar ja, ik ben dan ook nooit misdienaar geweest. Nu móét ik van de dokter elke dag een borreltje drinken, of eigenlijk twee. Maar dan word ik misschien 200! En dat is toch wel wat veel van het goede.*"

Bruno Stalmans.

12e E.S.T.

Van 28 t/m 30 augustus wordt in Krakow (Polen) het 12e Europese SchuttersTreffen georganiseerd.

Na de officiële opening op vrijdagavond is krijgen op zaterdag de schutters de kans om zich te meten voor de titel van Eurokoning.

In de daaropvolgende H. Mis zal de nieuwe koning geïnstalleerd worden en volgt er een schuttersbal. Zondags trekt door Krakow een grote optocht van alle ± 8000 deelnemende verenigingen.

Het 12e EST zal afgesloten worden met een Brabantse opmars. 13 Limburgse schutterijen hebben te kennen gegeven deel te zullen gaan nemen aan het 12e EST.

Het aantal Poolse deelnemers aan het EST in de afgelopen jaren neemt toe. Waren het in Valkenburg slechts enkele schutters uit het Poolse Kornich, in Medebach werden al 400 deelnemers geteerd.

In Haaksbergen namen maar liefst 700 Poolse schutters in uniform deel.

Redenen te over dus om de Poolse schutters moreel te ondersteunen met onze aanwezigheid.

Het 13e EST zal in het jaar 2000 gehouden worden in Garrel (Oldenburg) Duitsland. Vanaf dat moment zal het EST elke twee jaren georganiseerd worden.

ST.-MARTINUS HOUTHEM ST.-GERLACH

Het jaar 1998 is voor de muzikanten van het klaroenkorps Schutterij St.-Martinus uit Houthem St.-Gerlach op een wel heel bijzondere manier gestart. Tijdens de inmiddels traditionele Nieuwjaarsreceptie van het klaroenkorps werden namelijk maar liefst 13 nieuwe klaroenen gepresenteerd en overhandigd aan de leden.

Het Houthemse klaroenkorps is een van de weinige korpsen dat overgaat tot de nieuwe aanschaf van de van oudsher bekende signaalinstrumenten uit het leger. Aangezien het korps onderdeel is van een schutterij (die tradities in stand wil houden) heeft men besloten tot het handhaven van de specifieke klaroen-"sound" en niet te zwichten voor de trend in de klaroenkorpsen om over te stappen op "moderne" trompetten.

Uiteraard is de klaroen een vrij beperkt instrument qua toonsomvang, maar de specifieke signaalfunctie hoort bij het authentieke van een schutterij. Met name de speelwijze waarbij elke toon met pure lipspanning dient te worden gevormd verdient veel kunde en oefening waarbij geen gebruik wordt gemaakt van ventielen.

De aanschaf van de klaroenen is een enorme investering, maar was wel absoluut nodig gezien de slechte staat waarin de instrumenten zich bevonden. Aangezien het korps ook zeer veel deelneemt aan con-

coursen en festivals kon vervanging dan ook niet uitgesteld worden tot het jaar 1999 als de Houthemse schutterij b.g.v. het 400-jarig bestaansfeest volledig in het nieuw wordt gestoken. Verder heeft het korps veel leerlingen en is de populariteit en uitstraling op dit moment groot, zodat deze prima toekomstverwachtingen zeker een extra stimulan kon gebruiken.

De daadwerkelijke realisatie werd uiteindelijk mede mogelijk gemaakt door een zeer ruime subsidie van het Anjerfonds Limburg, samen met een deel van de baten uit de Centurio-club van trouwe ondersteuners van de Houthemse schutterij.

Toen men echter de financiële bronnen aangeboord had, moest men nog op zoek naar een leverancier voor de nieuwe klaroenen. Dit bleek vreselijk moeilijk, aangezien kwalitatief goede fabrieksmatige instrumentbouw niet meer gebeurt. De Houthemse schutterij vond uiteindelijk de oplossing bij instrumentmaker Hub van Laar in Termaar-Margraten.

Met de aanschaf van de nieuwe klaroenen heeft de Houthemse schutterij opnieuw een impuls gekregen die het klaroenkorps nog beter in staat stelt om als muzikaal visitekaartje te dienen voor de gehele vereniging en de aloude tradities uit te dragen in binnen- en buitenland.

Het Houthemse klaroenkorps zal met het nieuw instrumentarium al dit najaar de strijd aangaan op het Bondsconcours van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen op 4 oktober te Venray. De voorbereidingen op deze krachtmeting zijn inmiddels in volle gang o.l.v. de nieuwe instructeur Maurice de Lange, klaroen-instructrice Sanne Teheux en tamboer-majoor Pierre Dullens.

De Houthemse schutters zijn tevens al keihard aan de slag om in 1999 het 400-jarig bestaan op een zeer grootse en waardige wijze te vieren. Gedurende het gehele jaar zullen diverse festiviteiten voor en door de Houthemse gemeenschap georganiseerd worden. Belangrijke evenementen vinden in dit verband plaats in het eerste feestweekend van 13 t/m 16 mei, waarbij op Hemelvaartsdag de nieuwe uniformen worden gepresenteerd. In het tweede feestweekend van 6 t/m 8 augustus, dat in het teken van de cultuur zal staan, wordt ook een groot bondsschuttersfeest georganiseerd op zondag 8 augustus.

Maurice de Lange.

- * Bekers
- * Standaards
- * Medailles
- * Herinneringen
- * Relatiegeschenken

ROBIN HOOD b.v.

* NEDERLAND SPORTPRIJZEN

Roermondseweg 21
6004 AN Weert
Tel. (0495) 52 06 11
Fax (0495) 52 06 11

ONDER DE SCHIETBOOM

St.-Barbara Reuver

Schutterij St.-Barbara uit Reuver werd tijdens het OLS-1997 tweede. In oktober 1997 werd de schutterij ook tweede. Dit keer niet bij het schieten, maar bij de liedjesavond van Carnavalsvereniging De Windbuujels. Het liedje Och Lieve Sjat (O.L.S.) met tekst en muziek van Arnold Wassen en gezongen door de schutterij behoort nu tot de vijftig geselceteerde liedjes van het Limburgs Leedjes Konkours.

St.-Martinus Holtum

Op zaterdag 27 september werd door onze schutterij het jaarlijkse koningsvogelschieten gehouden. Nadat de voorzitter het oude koningspaar had bedankt voor hun voortreffelijke inzet in het afgelopen jaar, werden door B&W en de diverse genodigden openingsschoten gelost.

Tijdens de strijd om het koningschap, tussen de leden van de schutterij, gebeurde er in de slotfase iets opmerkelijks. Commandant Math. Ophelders, die ook al in 1977 en 1987 de koningstitel wist te bemachtigen, was er op gebrand dit in 1997 ook weer te proberen. Bij het 114e schot, welk raak was, kwam de vogel aanvankelijk naar beneden, maar werd toch nog gehinderd door slechts een lat.

De volgende schutter, Ron de Wolde, trad aan onder de schietboom en nog vóórdat hij een schot kon lossen, viel de vogel naar beneden, waardoor hij door het lot, zichzelf en zijn vriendin Wendy Toebosch kroonde tot koningspaar 1998.

Ron is een verdienstelijk lid van het trompetterkorps van onze schutterij. Zijn vriendin Wendy is druk bezig om zich als tamboer te manifesteren. In het komende schuttersseizoen zullen beiden zich niet alleen als ons koningspaar presenteren, maar zijn beiden ook voornemens om in het een huwelijk te treden.

Tijdens de jaarlijkse feestdag van de schutterij op 18 oktober werd het nieuwe koningspaar samen met de jubilarissen Mart Fiddelaars en

John Philips in het zonnetje gezet. Beide jubilarissen werden bij die gelegenheid gehuldigd met een oorkonde vanwege hun 25-jarig lidmaatschap van de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o.

Het aanwezige bondsbestuur huldigde onze Beschermheer Mr. Cas van Heugten met een oorkonde (met insigne) van de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. vanwege de bijzondere verdiensten die de heer Van Heugten heeft gehad voor deze schuttersbond.

Onder het genot van een hapje en een drankje werd dit alles gevierd tot in de kleine uurtjes in het Gemeenschapshuis te Holtum.

P. Peeters, 2e Secretaris.

St.-Sebastianus Margraten

Op zaterdag 18 oktober hield schutterij St.-Sebastianus Margraten haar jaarlijkse feestavond. Dit keer werden maar liefst drie jubilarissen gehuldigd, te weten: Pierre Faarts, Peter Bessems en Jack Bessems.

Wij willen de verdiensten van de jubilarissen niet onopgemerkt laten.

Allereerst Pierre, ons oudste geüniformeerde lid. Hij heeft 40 jaar geblazen, hoofdzakelijk klaroen. Pierre is ook al 23 jaar bestuurslid, waarvan 21 jaar penningmeester. In 1975, 1976 en 1977 schoot Pierre zich tot koning en werd dus keizer van zijn schutterij. Toen Pierre zich in 1983 weer tot koning schoot, rees de vraag of een keizer wel het koningszilver kon dragen. De oplossing werd gevonden door een van Pierre's zonen als waarnemend koning te laten optreden.

Al 20 jaar wordt Pierre vergezeld door zijn dochter Petra als keizerin. Het tweetal sleepte menige prijs in de wacht en prijkte eveneens meermalen de krant. Pierre is ook al vele jaren fourier van de schutterij. Samen met echtgenote Maria is hij nauw betrokken bij de kleding en de rest van de uitrusting van de Margratense schutters. Voordat de schutters zich vertonen, zijn ze onderworpen aan een nauwgezette inspectie van Maria. Maria is steevast te vinden bij de materiaalwagen met de klerenborstel en schoenborstel in de aanslag. Vandaar dat ook zij, terecht, in de hulde van Pierre betrokken werd. Pierre's zonen Chrit en Hans waren de schutterij ook jaren trouw.

Op de foto van links naar rechts: Jack Bessems, Pierre Faarts en Peter Bessems. (Foto: W. Oprij, Margraten)

De neven Peter en Jack Bessems zijn 25 jaar geleden als 8-jarigen bij de schutterij gekomen. Beiden zijn actief als muzikant en in de muziekcommissie van de schutterij. Beiden houden aan een optreden in Salzburg (1980) zeer goede herinneringen over, want toen mochten ze voor het eerst samen met de 'grote mannen' optreden. Toen de schutterij in 1993 omschakelde naar jachthoorn, ging ook Peter jachthoorn blazen. Jack schakelde ook even over op jachthoorn, maar zijn favoriete instrument bleef de klaroen.

St. Martinus Vaesrade

Bij gelegenheid van het eeuwfeest van schutterij St. Martinus Vaesrade werd aan de vereniging de koninklijke Erepenning uitgereikt. De uitreiking vond plaats door burgemeester Sjraar Cox van Nuth, die de Erepenning overhandigde op zaterdag 15 november 1997 in café Oad Voasje te Vaesrade. De officiële oprichting van schutterij St. Martinus Vaesrade gaat terug tot 1 oktober 1897, toen een drietal personen na enig overleg besloot met een geweschutterij te starten (zie de beschrijving in het Limburgs Schutterstijdschrift nr 36, september 1997, pp. 37-38).

De jeugdige bieleman/sappeur van schutterij St. Martinus Vaesrade in het nieuwe uniform. Bondsteest Bond Gerardus, te Meerssen (1997).

Al in het daaropvolgende jaar 1898 nam de pas opgerichte Vaesraadse schutterij onder leiding van hun generaal Martin America deel aan het grote schuttersfeest te Spaubeek. Aan schutterij St. Martinus Vaesrade is een handboogschutterij vooraf gegaan, genaamd "Claudius Civilis". Deze handboogschutterij wordt in 1887 genoemd bij gelegenheid van haar deelname aan een handboogschuttersconcours te Hoensbroek en wordt onder leiding van haar president Th. Nijsten nog in 1895 genoemd als deelnemende schutterij aan het Groot Internationaal Schuttersfeest te Nuth.

Luc Wolters.

Volkssportconfederatie

In VOSCO-nieuws, Jg 9, nr 4, 1997, lazen we met veel aandacht de besluiten van het symposium Volkssportconfederatie dat op 22 november werd gehoud in Antwerpen. Hieraan namen 80 specialisten deel uit Vlaanderen en Nederland. Sprekers waren Halbo Bosker met "Een leven lang actief" en Jos Van der Stappen met "Vriendschap". Hun teksten belichten twee zeer belangrijke redenen om volkssport te beoefenen. Men vindt ze ook terug bij onze Limburgse schutterijen.

Een andere gastspreker, Marijke Taks, presenteerde een SWOT-analyse; de sterke en zwakke punten van de volkssportorganisatie, de mogelijkheden en de kansen en de bedreigingen vanuit de omgeving. Hier konden een panel en de deelnemers uit de zaal op inpikken. VOSCO-nieuws bracht reeds een voorlopige verwerking van dit alles met heel wat tips en aanbevelingen. Dit ondermeer met betrekking tot de werving, informatie naar de jeugd toe, samenwerking, campagnes, publiciteit, gemeentelijke diensten, infrastructuur ... iets waarmee onze schutterijen ook hun voordeel kunnen doen.

Tot ons genoegen werd in dit nummer ook aandacht besteed aan de OLS-overwinning van schutterij St.-Martinus Kinrooi en op de bijgesloten Volkssportkalender staat het OLS in Kinrooi op 5 en 12 juli ook vermeld.

Hoofdredacteur Hein Comeyne maakte ons attent op het feit dat de Belgische schuttersbonden zich ook kunnen aansluiten en laten verzekeren via de Confederatie. Een bundeltje werd overgemaakt aan Herman Janssen.

Info over Vosco: Telefoon/fax: 050-358462.

Werner Smet.

Festival van Limburg

De Provincie Limburg heeft voor 't eerst een cultuurnota gepresenteerd. Hiermee worden de plannen en wensen op cultureel gebied van Gedeputeerde Staten kenbaar gemaakt. De nota draagt de naam: "Cultuur lééft in Limburg".

Hierin pleit de Provincie voor meer aandacht voor de eigen taal en geschiedenis. Naast aandacht voor onderwijs, danskunst, amateurkunst, Monumentenzorg komt ook de volkscultuur ter sprake. Deputé Martin Eurlings wijst namelijk nogmaals op het belang van een Festival voor Limburg. Hiermee zou bewerkstelligd moeten worden dat de verschillende Festivals in Limburg, waaronder het Preuvenemint, Passiespelen, het Oud-Limburgs Schuttersfeest, Pinkpop en grootse muziek evenementen enzovoort enige samenwerking gaan bezigen, zodat er een spraakmakend Limburgs Zomerfestival komt met één overzichtelijke kalender die alle grote Limburgse evenementen omvat. Met deze festivalkalender in de hand kan de Provincie de boer op om samen met de provinciale VVV Limburg als geheel te promoten. Hierdoor kunnen wellicht Europese cultuursubsidies binnengehaald worden en kunnen tot in de verre omtrek toeristen aangetrokken worden, die gecharmeerd zijn van het totale cultuuraanbod van de Provincie Limburg.

Luc Wolters.

Zie ook: Idem, "Festival van Limburg' kan (inter)nationale bekendheid geven aan het OLS". in: *Limburgs Schutterstijdschrift*, nr. 29 (dec. 1995) p. 25.

Schutterij St. Hubertus Gulpen

Gouverneur Baron Van Voorst tot Voorst was ervoor naar Gulpen gekomen. Hij deed de officiële opening van een 90 kilometer lange wandelroute. De Stichting Lange Afstand Wandelpaden nam onlangs de lange wandelroute dwars door het Zuid-Limburgse Heuvelland in gebruik. Ook schutterij St. Hubertus uit Gulpen was bij de opening present. De bielemannen onder leiding van de gouverneur namen de bijl ter hand en hakten een versperring van boomstammen uit de weg zodat het wandelpad vrij begaanbaar werd.

St.-Sebastianus Heel

Tijdens de zeer druk bezochte algemene ledenvergadering van 7 januari j.l. werd Ben Zegers officieel geïnstalleerd als beschermheer van onze schutterij.

Na het afleggen van de eed kreeg hij een prachtige zilveren ketting met bijbehorende plaat omgehangen. Ben is de vierde beschermheer in de historie van schutterij St.-Sebastianus Heel.

In zijn eerste speech tot de leden zei Ben verheugd te zijn met zijn beschermheerschap en dat hij zich volledig voor de schutterij zal inzetten.

Ben Zegers tijdens de installatie.

Nog meer feestelijkheden waren er op 16 januari tijdens de jaarlijkse feestavond. Piet Kocken, Louis Tobben en Alfred Maessen werden onderscheiden met de zilveren OLS-speld vanwege hun 25-jarig lidmaatschap. Ere-voorzitter Jan Henckens ontving de gouden OLS-speld vanwege zijn 50-jarig lidmaatschap.

Tevens ontving Jan Henckens uit handen van Burgemeester Van Soest een felicitatie-oorkonde van de Gemeente Heel vanwege zijn vele verdiensten voor de schutterij.

Gravin de Liedekerke overhandigt sergeant-majoor Johnny de Lang de sabel.

Na afloop van de huldigingen kon iedereen zijn felicitaties overbrengen, waarna er nog enkele uurtjes doorgefeest werd.

Het Bestuur.

St.-Sebastianus Oost-Maarland

Op zaterdag 10 januari vierde onze schutterij haar patroonsfeest. Tijdens een H. Mis voor de levende en overleden leden van de schutterij, werd bieleman Jan Nillesen beëdigd tot luitenant. Op verzoek van de schutterij werd de eed afgelegd op het vaandel en werd de eed afgenomen door reserve luitenant-kolonel Koos Vaes, Oud-Commandant van het Korps Nationale Reserve. De H. Mis werd muzikaal opgeluisterd door de drumband van de schutterij en het kerkelijk zangkoor St.-Jozef.

Tijdens de daaropvolgende feestavond werden er zes leden door Generaal Jack Rousch bevorderd. Johnny de Lang tot sergeant-majoor; Roger Liebens tot korporaal; Angelique Kloos tot korporaal-tamboer; Peter Huijnen tot soldaat der eerste klasse; Ine Nijsten-André tot tamboer der eerste klasse en Jurgen Cruts tot tamboer der eerste klasse.

De Overste b.d. Vaes werd door voorzitter Gerard Odekerken geïnstalleerd tot militair-adviseur van de schutterij.

Vijf vooraanstaande leden van de schutterij werden in het zonnetje gezet vanwege hun langdurig en actief lidmaatschap van de schutterij.

Zij werden gehuldigd door de Hooggeboren Mevrouw Beatrice Gravin de Liedekerke Pailhe de Ribaucourt.

Gehuldigd werden: Johnny de Lang, 25 jaar lid; Ine Nijsten-André, 12½ jaar lid; Angelique Kloos, 12½ jaar lid; Jurgen Cruys, 12½ jaar lid en Peter Huijnen, 12½ jaar lid.

Johnny de Lange ontving bovendien de zilveren OLS-speld. Ine Nijsten-André en Angelique Kloos ontvingen de erespeld van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen. Namens de schutterij overhandigde het koningspaar Jacky en Brenda een cadeau en bloemen aan alle jubilarissen.

In hun dankwoord dankten burge-meester Cortenraad en pastoor Starmans de schutterij voor alles wat ze betekenen voor de gemeenschap van Oost-Maarland.

Gerard Odekerken, voorzitter.

Maurice Kerkhofs draagt voorzittershamer over

Zowel de schuttersbond als de schutterij krijgen een nieuwe voorzitter in hun midden. Maurice Kerkhofs (66), éminence grise, neemt afscheid als voorzitter van het schuttersgezelschap St. Sebastiaan Schimmert en als voorzitter van de schuttersbond St. Gerardus Amstenrade. Van het Schimmertse schuttersgezelschap was Kerkhofs maar liefst 40 jaar voorzitter en commandant (zie ook Limburgs Schutterstijdschrift 32 (1996) 7 en 9). Inmiddels heeft men in Sijr Provaas een nieuwe voorzitter voor de Schimmertse schutterij gevonden. Kerkhofs kreeg bij gelegenheid van zijn afscheid als voorzitter een receptie op 11 januari j.l. aangeboden. Kerkhofs ontving van zijn schutters een standbeeldje, dat de Heilige Sebastianus voorstelde met de kerk en de voor Schimmert zo karakteristieke watertoren.

Schuttersbond Berg en Dal

Met ingang van 4 februari j.l. beschikt de schuttersbond Berg en Dal over een nieuw bestuur. De samenstelling van het Dagelijks Bestuur is: Voorzitter Charles Brassée uit Waubach, Secretaris L. Ernes uit Simpelveld en Penningmeester J. Sijstermans uit Kerkrade.

Bond Maas en Kempen

De Schutterbond verzoekt ons om de volgende tekstuele wijziging bekend te stellen van het bericht dat door hen werd ingezonden in LS nummer 37, december 1997, pagina 37. Onder Bekerwedstrijden woord 'zestal' wijzigen in 'drietal'. Verder werd de Beker Meester Creemers gewonnen door twee drietallen, namelijk Henri Jorissen, Elza Willen en Jaak Koolen en het drietal Johan Schouteden, Ingrid Declerck en Frank Sniijkers van schutterij St.-Martinus Kessenich na 159 schoten. Na loting won uiteindelijk het eerste drietal.

Grensland Schuttersfeest

In de zomer van 1989 werd er door schutterij St.-Antonius Stramproy een grensoverschrijdend schuttersfeest georganiseerd. Het schuttersfeest stond toen in het teken van "150 jaar scheiding van Limburg in 1839". Ofschoon de belangstelling toen erg groot was (zie ook LS nummer 4, september 1989, pagina 19), en er enthousiast gesproken werd over de voortzetting van dit grensoverschrijdend schuttersfeest, werd er aan de oproep om dit schuttersfeest jaarlijks te doen plaatsvinden geen verder gevolg gegeven. Totdat in 1994 kwamen weer enkele mensen bij elkaar kwamen met het doel om dit schuttersfeest weer nieuw leven in te blazen. Toen was het moeilijk om een goed moment te vinden in de overdrukke schutterskalender.

Maar in de afgelopen winterperiode verklaarden zich toch 8 Belgischen en 8 Nederlands-Limburgse schutterijen bereid om het Grensoverschrijdende Schuttersfeest weer jaarlijks door te laten gaan.

De navolgende schutterijen zullen op 19 april a.s. deelnemen: St.-Anna Voorshoven, St.-Antonius Altwert, St.-Antonius Nederweert, St.-Antonius Stramproy, St.-Ambrosius Kinrooi, St.-Barbara Tengelroy, de Bredelzonen Kessenich, St.-Catharina Stramproy, St.-Cornelius Swartbroek, St.-Hubertus Manestraat, St.-Lambertus Molenbeersel, St.-Lucie Nederweert, St.-Martinus Grootbeersel, St.-Martinus Kinrooi, St.-Nicolaas & St.-Antonius Budel en St.-Servatius Raam.

Een vast bestuur bestaande uit Herman Janssen (St.-Servatius

Raam) ondervoorzitter, Tjieu Hansen (St.-Antonius Altwert) secretaris/penningmeester, Mathieu Boonen (St.-Martinus Kinrooi) 2e secretaris en de leden Lei Stals (St.-Cornelius Swartbroek), Gerard Peeters (St.-Lambertus Molenbeersel) en Sjra van de Ven (St.-Catharina Stromproy) zal dit schuttersfeest steeds voorbereiden. De voorzitter wisselt elk jaar en komt van de organiserende vereniging. In 1999 zal schutterij St.-Cornelius Swartbroek het Grensoverschrijdende Schuttersfeest organiseren.

Leuven

In het kader van de feestelijkheden "550 jaar stadhuis-Leuven" vinden er op 29, 30 en 31 mei Bourgondische bierfeesten plaats in het centrum van Leuven. In een praalstoet zullen schutters in historische kledij Karel de Stoute op 31 mei naar het stadcentrum begeleiden.

Na zonsondergang zullen Middel-eeuwse steekspelen opgevoerd worden. Een aanrader!

Verschenen

Logghe K; De Schrijver M.; Wuyts R.; Reintges T. 1997. Het papegayschieten. Inleiding tot de studie van een oud Europees volksgebruik, Deurne: Nobele Orde van de Papegay, 47 p.

Stroobants A; Bosteels K., 1997, Schieten naar schijf en wip. De Dendermondse schuttersverenigingen, Dendermonde: Stedelijke Musea, 144 p.

Van Autenboer E, 1997, Hoge Gilderad der kempen, Volkskundige Kroniek 5: 59-61.

Vrede van Munster

Op 5 juni a.s. zal de complete schutterij St.-Catharina 1480 Weert deelnemen aan een van de vieringen die in het kader staan van '350 jaar Vrede van Munster'. Naast deze schutterij zal ook elke schutterij van de Schuttersbond EMM een vaandeldrager en twee vaandelwachten mogen afvaardigen om luister bij te zetten aan deze viering. Het voorrecht voor de schuttersbond EMM is te danken aan de heer Raatjes (beschermheer van de schuttersbond EMM) die zelf aanwezig zal zijn met een rijdend carillon.

WIJ FELICITEREN

Koninklijke Onderscheiding

Lau van Bilsen (41), voorzitter van schutterij St.-Aldegondis Buggenum, werd op 1 december benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Van Bilsen is op tal van terreinen actief voor de gemeenschap van Buggenum. Zo was hij 15 jaar gemeenteraadslid waarvan 8 jaren wethouder, is hij voorzitter van de carnavalsvereniging, het kerkelijk koor, de stichting St.-Aldegondis en was hij heroprichter van schutterij St.-Aldegondis.

Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus Investituur

Op zondag 25 januari werden in de St.-Willibrorduskerk te Stramproy 13 Schutbroeders opgenomen in de Edele Eed-Broederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en Heilige Sebastiaan.

Opgenomen werden:

Th.H. Baetsen, St.-Agatha Haelen
Chris Corsten, St.-Petrus Kelpen Oler
Mathieu Gerits, St.-Sebastiaan Dorne
J.H.L. Goertz, St.-Georgius & Sebastianus Beesel
Theo Hoorens, St.-Stephanus Dieteren
Mathieu Kessels, Stichting S.A.S.
W.J. van Leuken, St.-Oda Boshoven
Renier Meuffels, St.-Nicolaas Susteren
W.J.A. Pelzer, St.-Joseph Waubach
G.J.H. Raven, HH Marcellinus en Petrus Geleen
J.G.A. van Summeren, St.-Sebastianus Klimmen
Had Verhostert, St.-Sebastianus Sevenum
Raymond Vranken, St.-Laurentius Meeswijk

Jac van de Vorst.

Kanselier/Zegelbewaarder

Met ingang van 25 januari 1998 heeft OLS-secretaris Jac van de Vorst de functie van Kanselier/Zegelbewaarder van de Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus overgenomen van Fried Schrijvers.

Video

Tijdens de investituursplechtigheid zijn er video-opnamen gemaakt. Voor meer informatie kunt U terecht bij Theo Schulpen van schutterij St.-Stephanus Dieteren.

V.l.n.r.: Mathieu Gerits, Th. Baetsen, G. Raven, Chris Corsten, Mathieu Kessels, W. van Leuken, J. Goertz, Theo Hoorens, Renier Meuffels, Raymond Vranken, W. Pelzer en J. van Summeren. Op de foto ontbreekt Had Verhostert.

JUBILARISSEN*12½-jarig lidmaatschap*

André Bartels St.-Sebastianus Voerendaal
 Edine v.d. Burg Jonge en Oude Nobelen
 Valkenburg
 Sjaak Roubroeks St.-Joseph Waubach

25-jarig lidmaatschap

Nico Bergmans St.-Sebastianus Klimmen
 C.M. v.d. Borst- St.-Georgius en
 Abrahams St.-Sebastianus Beesel
 W.M. Dokter St.-Agatha Haelen
 J. Dries St.-Sebastiaan Grote Brogel
 J. Ceyskens St.-Sebastiaan Grote Brogel
 B.H.E.L. Goossens St.-Sebastiaan Schimmert
 Har van Herten St.-Martinus Horn
 Piet Heijnen St.-Martinus Horn
 Harrie Hoffmans Jonge en Oude Nobelen
 Valkenburg

H. Houben Akkermansgilde Venlo
 Paul Kessels St.-Martinus Horn
 Harrie Kickken St.-Sebastianus Klimmen
 C. Kleinstra St.-Martinus Linne
 P.H.F. Kocken St.-Sebastianus Heel
 M. Krops St.-Sebastiaan As
 Giel de Kunder St.-Martinus Horn
 Jan Lambij St.-Sebastianus Klimmen
 J.H.E. de Lang St.-Sebastianus Oost-Maarland
 L. Lebesque Akkermansgilde Venlo
 M. Lemmens St.-Sebastiaan Grote Brogel
 J.P.M. Maes St.-Jan Grubbenvorst
 G.P.J. Maessen St.-Sebastianus Heel
 H.J. Penders Eendracht Grevenbicht
 Paul Pinckers Jonge en Oude Nobelen
 Valkenburg

W.E.P.M. Raeven St.-Sebastiaan Schimmert
 P.H.M. van Rijt St.-Agatha Haelen
 J. Schalleij St.-Martinus Linne
 J.H. Schreurs Eendracht Grevenbicht
 Wim Senden St.-Sebastianus Mheer
 J.H.J. Speetjens St.-Sebastiaan Schimmert
 P.A.L. Stijnen St.-Nicolaas Heythuysen
 Herbert v.Summeren St.-Sebastianus Klimmen
 L.T.J.G.M. Tobben St.-Sebastianus Heel
 G. Verdonschot St.-Nicolaas Heythuysen
 J.M.G. Wiekken St.-Sebastiaan Schimmert
 Huub Willems St.-Sebastianus Mheer
 H.H. Wijnhoven St.-Jan Grubbenvorst

40-jarig lidmaatschap

G.H. Baetsen St.-Agatha Haelen
 H. Baijen St.-Sebastiaan As
 P. Baijen St.-Sebastiaan As
 P.J. (Jan) Bayen St.-Dionysius Opoeteren
 L.A. v.d. Borst St.-Georgius en
 St.-Sebastianus Beesel
 W.P.L.M. Bovee St.-Georgius en
 St.-Sebastianus Beesel
 O. Cousse St.-Sebastiaan As
 Jef Cruisen Jonge en Oude Nobelen
 Valkenburg

Piet Engelen St.-Martinus Horn
 Piet Graef St.-Martinus Horn
 Jan Grondelaers St.-Sebastiaan As
 T.L.M. Hanssen St.-Nicolaas Heythuysen
 Geert Kessels St.-Martinus Horn
 Wim Keulen St.-Sebastianus Klimmen

F.H.M. van de Kop St.-Nicolaas Heythuysen
 P.J.H. van de Kop St.-Nicolaas Heythuysen
 T.A.M. Korten St.-Sebastianus Laar
 A. Krops St.-Sebastiaan As
 Hay Manders Kon. St.-Lambertus Helden
 T.J.M. Peeters St.-Sebastianus Laar
 G.W.H. Rademakers St.-Sebastianus Laar
 J.P.M. Reijnders St.-Nicolaas Heythuysen
 H. Rutten St.-Sebastiaan As
 J.G. Schroën St.-Nicolaas Heythuysen
 Henri Schrijvers St.-Dionysius Opoeteren
 M. Simons St.-Sebastiaan As
 H.J.H. Straetemans St.-Ansfried Thorn
 F.G.F. Vleeshouwers St.-Sebastianus Laar
 Jos Willems St.-Dionysius Opoeteren
 J.W.M. Wolfs St.-Hubertus Tegelen

50-jarig lidmaatschap

Jan van den Bosch St.-Sebastianus Klimmen
 M. Geebelen St.-Sebastiaan Dorne
 M. Gerits St.-Sebastiaan Dorne
 Winand Grouls St.-Sebastianus Kerkrade
 J.W.L. Heijnen St.-Barbara Leveroy
 J.J. Henckens St.-Sebastianus Heel
 P.R.J. Huisman St.-Antonius Sleek-Echt
 Jan Knoops St.-Martinus Horn
 Hub Maassen St.-Sebastianus Klimmen
 M. Neijens St.-Sebastiaan Dorne
 S.J. Rademakers St.-Sebastianus Laar
 Hub Ritzen St.-Sebastianus Klimmen
 Juup Senden St.-Sebastianus Eys
 Lei Wijnands St.-Sebastianus Voerendaal

60-jarig lidmaatschap

Antoon Conraads St.-Sebastianus Eys

70-jarig lidmaatschap

Lei Crijns St.-Martinus Horn

80-jarig lidmaatschap

Christje Peters St.-Martinus Horn

75 JAAR LID VAN ST.-ANTONIUS & ST.-PETRUS BAARLO

Harry Lenders, schutsbroeder van schutterij St.-Antonius & St.-Petrus te Baarlo, is 75 jaar lid van de schutterij in Baarlo. 75 jaren zijn voor vele mensen de tijd van hun hele aardse bestaan.

Als jongen van 16 jaar werd Harry lid van de schutterij St. Petrus. Een schutterij die toen ook nog een ziekenfonds beheerde. In die tijd waren de schutterijen zeker niet zo actief als heden ten dage. Je was eerder lid vanwege de verdienste van het ziekenfonds dan vanwege de schuttersactiviteiten. Maar als de schutterij zich eens liet zien dan had Harry zijn vaste plaats in het gezelschap namelijk vaandeldrager. Vele jaren was dit zijn taak. Eerst in de jaren '58 en '59 ging zijn hart sneller slaan als de buks uit de kast kwam en op de aanlegpaal lag. Met een typisch gebaar en houding, niet eigen aan een doorsnee schutter, stond Harry onder de buks. Was het schot gevallen dan bevond zijn hand zich in zijn zij. Diverse prijzen heeft hij op die manier samen met zijn schutsbroeders gewonnen. Was het weer eens zo ver dan genoot hij met volle overgave. Ook genoot hij met volle overgave op de schuttersfeesten, bondsfeesten en oude Limburgse schuttersfeesten.

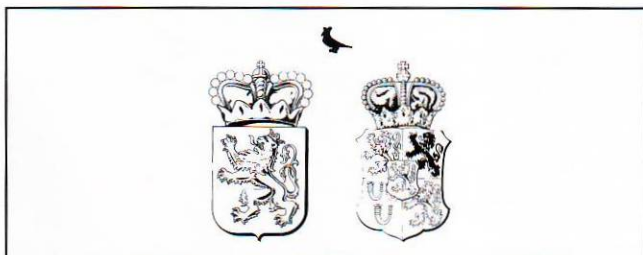

Harry Lenders 75 jaar lid.

Samen met zijn Baarlose schutsbroeders zorgde hij voor het gezegde "Het Gilde Viert".

Dit vooral met zijn onafscheidelijke vriend Toon Caris. Zeer vaak keerden zij als laatsten huiswaarts. Een belangrijke stem had hij in de fusie van de 2 Baarlose schutterijen in 1962. Eveneens was hij een van die leden die voorstander waren voor een eigen tamboerkorps. In 1957 werd hiermee gestart onder de vlag van schutterij St. Petrus, later onder de gefuseerde schutterij en nog later op zichzelf staand trommel en klaroenkorps met de naam "Voorwaarts". Zeer lang was Harry bestuurslid. Thans is het een Drum en Brassband waarvan hij nog erelid is. Met zijn 91 jaren geeft hij nog acte de présence bij optochten in Baarlo van zijn schutterij. Is hij aanwezig dan gaan zijn avonturen weer over de tong. Reeds lang van alle ere-tekens voorzien werd hij donderdag 11 december in het zonnetje gezet en verrast met een grootse serenade. Hierbij genoot hij zichtbaar samen met zijn schutsbroeders al waren er vele heen gegaan. Trots als altijd op zijn schutterij namen we na enkele uren weer afscheid van hem. Wetend dat onze gedachten nog altijd bij hem zijn. De medebewoners van het bejaardenhuis waar Harry al jaren verblijft zullen weer weten dat hij een schutter is in hart en nieren.

Het Bestuur.

WIJ GEDENKEN

IN MEMORIAM EGIDIUS WINTERS

Op 29 augustus overleed Egidius Winters na een langdurig ziekbed op de ouderdom van 83 jaar in het ziekenhuis van Bree. Giel, zoals hij in de volksmond werd genoemd, was een echte volkshers. Vooral voor de kinderen. Het was een man met een gouden hart, altijd klaar om overal waar nodig een helpende hand toe te steken. Hij was Ere-Schepen van Grote Brogel, Ere-Gemeenteraadslid van Peer, Oudstrijder en krijgsgevangene van de oorlog 40-45, vereremerkt met meerdere militaire onderscheidingen.

In 1956, bij de heroprlichting van schuttersgilde St.-Sebastianus, sloot hij aan bij de gilde. Hij was koning in 1958 en 1961. Vele jaren vervulde hij de functie van bieleman. Hij heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt en heel veel werk verricht. Zoals tijdens de op- en afbouw van bondsfeesten, het OLS en de vele prijs-schietingen. Altijd stond hij klaar met zijn tractor om het nodige vervoer te doen. Voor zijn grote inzet en trouw lidmaatschap werd hij vereremerkt met het gouden ereteken van de OLS-Federatie.

Op woensdag 3 september is Giel met schutterseer ten grave gedragen. De lijkstoet werd door het schuttersgilde met slaande trommel aan de Kempische wolspinnerij afgehaald. De uitvaartsmis werd opgedragen door de Eerwaarde Heer Smeets, Proost van ons gilde, geassisteerd door de Eerwaarde Heer Gijbels. De lijkst was bedekt met de Nationale driekleur. Onder de consecratie werd het 'Te Velde' geblazen en de gildetrommel geroffeld. Jan Dirx, deken der gilde, hield een dieptreffende lijkrede.

De Oudstrijders afdeling Noord-Limburg waren met 8 vaandels en een sterke delegatie aanwezig en bewezen de militaire eer tijdens het spelen van de Braban(onne). Op het kerkhof, bij het open graf, werd volgens eeuwen-oud schuttersgebruik, de vendelgroet als laatste afscheid gebracht.

Vermelden we tevens dat Minister Burgemeester Theo Kelchtermans, Burgemeester Mathei, Schepenen en raadsleden van het stadsbestuur aanwezig waren.

Een waardevol gildelid is van ons heen gegaan; we zullen hem moeten missen.

Giel vaarwel en rust in vrede.

Brebels Gérard, voorzitter
Schuttersgilde St.-Sebastiaan Grote Brogel.

Thei Kuijpers, lid van verdiensten van St.-Sebastianus Herkenbosch. Overleden op 22 november in de leeftijd van 56 jaar.

Pastoor Fons Martens, geestelijk adviseur van St.-Hubertus Nattenhoven en lid van de Stadsschutterij St.-Leendert Urmond. Martens was pastoor van de H. Martinusparochie in Urmond en de H. Michaelparochie van Berg aan de Maas. Overleden op 24 november in de leeftijd van 62 jaar.

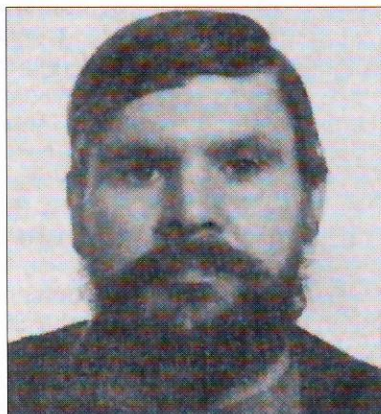
Jan Killaars, lid van St.-Barbara Reuver. Overleden op 28 november in de leeftijd van 42 jaar.

Jac Cox, lid en oud-bestuurslid van St.-Martinus Asenray. Overleden op 30 november in de leeftijd van 74 jaar.

Pit Brentjens, lid van St.-Rochus Stevensweert. Overleden op 5 december op 83-jarige leeftijd.

Piet Berben, schutsbroeder van de Bussen-Schutten Neer. Overleden op 11 december op 48-jarige leeftijd.

**In memoriam
Boudewijn Baens**

Geboren te Bree op 28 september 1954 en plots overleden te Maaseik op 13 december.

Schutterij St.-Martinus Grootbeersel droeg haar bestuurslid, lid van het A-zestel en trommelaar Boudewijn Baens ten grave op 18 december 1997. Pastoor Coenen preees de afgestorvene als een steun voor zijn moeder en als een goede vriend voor velen. Vele schuttersvrienden en een afvaardiging van de schuttersbond Maas en Kempen woonden de uitvaart bij. Schutterij St.-Martinus nam waardig afscheid van Boudewijn die 22 jaar lid was, waarvan 14 jaar als bestuurslid en 15 jaar bij het trommelkorps, en een leegte nalaat in hun rangen (W.S.)

Jac van Bree, lid van St.-Sebastianus Laar Weert. Overleden op 14 december in de leeftijd van 82 jaar.

Joop van Damme, lid van St.-Laurentius Spaubeek tevens uitbater van schutterslokaal Café Boszicht. Overleden op 3 januari in de leeftijd van 45 jaar. Begraven met schutterseer op 7 januari 1998 te Spaubeek.

Alphonsus Hubertus Ortmans (Alphons), lid van schutterij St. Maternus Wijlre. Bij gelegenheid van het 500-jarig jubileum in 1997 van de Wijlrese schutterij vierde Alphons Ortmans zijn 60-jarig lidmaatschap van de vereniging. Hij woonde reeds ettelijke decennia in Brunssum, maar was altijd present bij elke gelegenheid dat de Wijlrese schutterij uittrok. Hij maakte van 1953 tot 1961 deel uit van het bestuur. In de loop der jaren was Alphons Ortmans opgeklommen tot de rang van Luitenant-Kolonel. In Brunssum was hij actief bij de Carnavalsvereniging, een koor en de oudenbond. Hij overleed op 79-jarige leeftijd op 7 januari 1998 en werd met schutterseer ten grave gedragen op 10 januari op de R.K. begraafplaats Rumpen-Brunssum.

Harie Geerlings, oud-buksmeester en ere-lid van St.-Sebastianus Herkenbosch. Overleden op 7 januari op 88-jarige leeftijd.

Piet Helmes, lid van schutterij St. Gregorius Visserweert-Illichhoven. Piet Helmes was opgeklommen van geweerdruiger naar officier. Koning in 1985. Hij overleed te Sittard op 64-jarige leeftijd op 7 januari 1998 op dezelfde dag als zijn schoonzoon stierf. Piet Helmes werd begraven te Mariaveld-Susteren.

Teun Verhaag, keizer van St.-Sebastianus Sevenum. Overleden op 9 januari in de leeftijd van 55 jaar.

Peér Bongers, 49 jaar lid van St.-Petrus Roggel. Overleden op 11 januari in de leeftijd van 83 jaar.

Mathieu Hendrix, oud-secretaris en ere-lid van de OLS-Federatie. Overleden op 18 januari in de leeftijd van 83 jaar.

GUUS VERHEIDEN, oud-voorzitter van St.-Severinus Grathem. Onderscheiden in de Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus. Overleden op 8 januari in de leeftijd van 88 jaar.

IN MEMORIAM MATHIEU HENDRIX

Secretaris van OLS-Federatie en OLS-Feest (1950-1970)

In het prille begin van het nieuwe jaar 1998 overleed Mathieu Hendrix na aan lang ziek bed, waarbij een kortstondige verbetering van zijn gezondheidstoestand hem toch nog de gelegenheid bood zijn 50-jarig huwelijksfeest te vieren.

Met de Heer Hendrix verliest de schutterswereld in Nederlands en Belgisch Limburg een zeer markant man, die een enorm belangrijke rol in de geschiedenis ervan gespeeld heeft.

Zonder enige overdrijving mag worden gesteld, dat hij door zijn zeer grote toewijding en inzet waarbij hij zichzelf in genedele spaarde, de schutterswereld in de beide Limburgen rond het jaar 1950 behoed heeft voor een grote breuk, misschien zelfs voor een definitief uiteenvallen.

Conflicten, gerezen rond het zich kunnen legitimeren van aan het OLS-schieten deelnemende zestallen, werden door zijn inzicht en tijdig onderkennen van die dreigende breuk uiteindelijk bezworen door het door hem bedachte invoeren van uniforme ledenlijsten en, iets later, van federatiebewijzen.

Mathieu Hendrix, jarenlang de onzichtbare hand op het Oud-Limburgs.

Zijn vele, baanbrekende werk vond erkenning in twee belangrijke onderscheidingen. In 1973 reikte de Commissaris der Koningin in Limburg, mr.dr. Ch. van Rooy, hem de eerste Erkentelijkheidspenning uit van de Stichting Steun aan het Schutters- en Gildewezen in de beide Limburgen. In 1977, bij gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de OLS-Federatie, mocht hij uit handen van de Gouverneur van Limburg dr. J. Kreemers de Eremedaille in Goud in de Orde van Oranje-Nassau ontvangen.

Met de heer Mathieu Hendrix is een zeer bescheiden, zeer hard werkend mens van ons heen gegaan. Graag worden hier de slotwoorden geciteerd die hij uitsprak bij een interview in 1995: "Ik hoop voor mr. Frans Haffmans en, heel oprecht, ook voor mijzelf, dat ons werk, waaraan wij beiden tot het welslagen van de tegenwoordige OLS-feesten zozeer onze krachten hebben mogen wijden, tot in lengte van dagen door de tegenwoordige functionarissen tot op bepaalde hoogte gewaardeerd mag worden". Waaraan, met de kennis van het grote belang van dat werk, die wij nu, in 1998 ervan hebben, toegevoegd mag worden: het zal niet "tot op bepaalde hoogte" maar in zijn volle omvang door ons allen in dankbaar gedenken gewaardeerd worden. Tot in lengte van dagen.

Roermond, 06-02-1998. J.W.

KEIZERIN VAN GRONSVELD OVERLEDEN

Germaine Stéphanie Jacqueline Bouchoms-Degueldre, keizerin van de aartsbroederschap der Kon. schutterij St. Sebastianus Gronsveld.

Op 11-jarige leeftijd, was zij een van de vele, vooral Waalse, kinderen, die aan de hand van hun ouders het oorlogsgeweld in 1914 in België ontvluchtten. Zij kwam terecht in Gronsveld, waar ze haar latere man zou ontmoeten, die in 1914 vanwege de mobilisatie in Den Haag gelegerd was. Haar familie verhuisde nadien naar Amby, terwijl Germaine nog in Luik en Parijs woonde. Ze bleef echter contact houden met haar minnaar en in 1929 huwde ze Christiaan Joseph Bouchoms (1887-1983) in de volksmond Zjèun.

Zjèun was sinds 1927 secretaris van de aartsbroederschap. In 1977 vierde Zjèun het feit dat hij 50 jaar secretaris van de aartsbroederschap was en werd bij die gelegenheid onderscheiden met de gouden eremedaille in de Orde van Oranje Nassau. Zjèun was toen 90 jaar oud. Voor de volgende Grote Bronk droeg hij het secretariaat over.

Bij het vogelschieten was het ook in de vooroorlogse jaren altijd een drukte van belang. Als het laatste restje hout van de paal werd geschoten klonk er een oorverdovend gejuich van de omstanders en roffelden de trommels. De rondom de vogelstang staande vrouwen en meisjes, die elk een boeketje bloemen onder hun kleren verborgen hielden, drongen richting koning. Wie van de vrouwen of meisjes aan de nieuwe koning haar boeketje aanbood werd de nieuwe koningin tijdens het koningschap van de nieuwe koning. In de optocht is overigens geen rol voor de koningin weggelegd. Dan schrijdt de koning alleen, omhangen met het koningszilver.

In 1931 schoot Jan Wackers de koningsvogel af. Keizer wordt degene die drie maal achtereenvolgens bij het koningsvogelschieten de vogel afschiet. Omdat de schutterij in Gronsveld slechts eenmaal per vier jaar deelneemt aan de processie (de Grote Bronk), wordt

Gronsveld in 1935. Jan Wackers heeft voor de tweede maal de koningsvogel afgeschoten en poseert in de deuropening. Rechts de vaandeldrager. Links naast de toekomstige keizer staat zijn koningin Germaine Bouchoms-Degueldre.

Foto uit: Grueles, juni 1994, jg. 14, nr. 2, pag. 68.

ook slechts eens in de vier jaar de koningsvogel geschoten. Een haast onmogelijke situatie werd waarheid toen Jan Wackers de koningsvogel afschoot in 1931, 1935 en vervolgens ook in 1939.

Zijn koningin en later keizerin was Germaine omdat zij als eerste bij hem stond om haar boeketje aan te bieden. Jan Wackers hield bij gelegenheid van zijn keizerschap een grootse maaltijd voor de inwoners van Gronsveld. Zelfs de toenmalige bisschop Lemmens was hierbij aanwezig. Keizer Wackers had reeds een lange staat van dienst bij de schutterij. In 1919 was hij kapitein-adjutant van de majoor en maakte deel uit van het officierskorps. Hij was drager van de Militaire Willemsorde vanwege zijn verdiensten in de tijd dat hij het koninkrijk der Nederlanden diende. Jan Wackers overleed in 1943.

In dat jaar had volgens de kalender weer de Grote Bronk moeten plaats vinden, ware het niet dat door de oorlogomstandigheden niet gebronnkt werd. In 1946 werd sindsdien voor 't eerst weer de bronk gehouden. Sinds die tijd bezoekt de aartsbroederschap op haar hoogtijdagen ook het graf van keizer Wackers.

Zijn koningin en latere keizerin zou hem 55 jaar overleven. Germaine Bouchoms-Degueldre overleed op 93-jarige leeftijd te Maastricht op 22 januari 1998. Zij werd begraven te Gronsveld.

Luc Wolters.

St.-Hubertus Beringe

Overleden op 21 april 1997: **J. Jacobs**, medewerker van ons nieuw schuttershuis.

Overleden op 14 augustus 1997: **H. Lintjes**. Lid sinds 1928, erelid vanaf 1982.

Overleden op 27 januari 1998: **T. Mertens**. Lid vanaf 1967.

Charles Pistorius, ruim 40 jaar lid, waarvan de laatste 15 jaar als voorzitter, van St.-Gregorius Illikhoven. Overleden op 13 februari op de leeftijd van 65 jaar.

IN MEMORIAM CHARLES PISTORIUS

De burgemeester van Illikhoven-Visserweert is niet meer. Verenigingsman in hart en nieren Charles Pistorius overleed na een slepende ziekte op 65-jarige leeftijd. Met het overlijden van Charles verliezen we een markante persoonlijkheid die er niet voor terugdeinsde de handen flink uit de mouwen te steken op velerlei terreinen.

Schutterij St.-Gregorius, waarvan hij ruim 40 jaar lid en 17 jaar voorzitter was, ging hem het meest aan zijn hart. Meermalen eiste hij het koningschap voor zich op, o.a. in 1987. Charles Pistorius maakte bijna een kwart eeuw deel uit van de carnavalsvereniging De Peerlinke, waarvan hij in het jubileumjaar 1996 de trotse prins mocht zijn. Ook was hij jarenlang voorzitter van de Gehandicapten Organisatie Nederland voor de afdeling Sittard e.o. Tevens was hij in de kleine gemeenschap beschermheer van de Vrouwenvereniging De Waterjuffers. Zijn laatste functie als bestuurslid van de Katholieke Bond voor Ouderen, vervulde hij pas sinds kort.

Samen met z'n actieve vrouw Mia runde de "Ombudsman van de Weert", zoals hij in zijn woonplaats ook wel genoemd werd, tevens 17 jaar geheel pro deo het Gemeenschapshuis 'D'n Illikhof'.

Charles Pistorius werd twee jaar geleden koninklijk onderscheiden voor al zijn verdiensten en is in datzelfde jaar opgenomen als schutsbroeder in de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus.

Wvd Secretaris Th. Koolen.

REDACTIE / CORRESPONDENTEN

- ★ Hoofdredacteur: Wim Pijpers Eglantierhof 8 6043 WH Roermond; Tel. 0475-324275 (tussen 18.00 en 20.00 uur), fax 0049 2161 5655718.
- ★ Jean-Pierre Schobben Palenbergerweg 1 6374 LS Rimborg; Tel./fax 045-5325570, Mobiele tel. 06-53952854. E-mail: jps@hvision.nl.
- ★ Werner Smet Nachtegaallaan 84 3650 Rotem; Tel. 089-868782.
- ★ Jos Thomassen Eikenlaan 32 3630 Maasmechelen; Tel. 089-767789.
- ★ Drs. Jean Walraven Borgeind 21 6041 AP Roermond; Tel. 0475-318124.
- ★ Drs. Luc Wolters Dr. Schweitzerstraat 4 6369 XL Simpelveld; Tel. 045-5442585.
- ★ Correspondente Schuttersbond St.-Gerardus Amstenrade: Yvonne van de Wall Antoniusstraat 84 6166 XL Geleen; Tel. 046-4755123.

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag
Colofon + Voorwoord	1
Elke kogelvanger is er één teveel	2
Kon. Erkende schutterij St.-Michaël in vogelvlucht	4
Voor u gelezen / Wijzigingen	7
Het Oud-Limburgs Schuttersfeest-1998	8
Nieuwe bondsvoorzitter bij De Maasvallei	10
Geschiedenis en ontstaan van de Zuid-Limburgse Schuttersbond - Deel III	11
St.-Sebastianus Sevenum, Verdriet en Vreugde	14
PRIJSVRAAG	15
50e Zuid-Limburgs Federatiefeest te Valkenburg	16
Schutterij St.-Sebastianus As (5)	18
St.-Sebastianusfeest in Mheer	21
St.-Martinus Kessenich 50 jaar geleden	22
St.-Martinus Horn	24
St.-Hubertus Beringe 75 jaar	26
Charles Eyck en het Limburgse Schutterswezen	30
Kopstukken XII: Jan Kessels, secretaris OLS-Feest	32
Krantenkoppen	35
Het oudste lid: Polleke Keunen	36
12e Europese SchuttersTreffen in Krakow	37
St.-Martinus Houthem St.-Gerlach	38
Onder de schietboom	39
Wij feliciteren	43
Wij gedenken	45
Redactie / Inhoudsopgave / Gedicht	48

ODE AAN HET ZESTAL VAN ST.-MARTINUS KINROOI

Sint-Martins-mensen op en top paraat
 mannen die het kunnen in woord en daad
 Peter Ressen schoot op kop
 hij liet er geen bollekes meer op,
 Thieu Boonen draait aan het vizier
 hij vindt daarin zijn plezier,
 Hubert, een man uit één stuk
 aarzelde niet en schoot ze af in één ruk
 Jantje zette het dit jaar allemaal recht
 en streed waardig het OLS-gevecht
 onze andere Jan deed voor niemand onder
 en hij dacht, het is erop of eronder
 Thieu, als laatste, deed wat hij moest doen
 3 bollekes, en Kinrooi was uit zijn doen,
 het feest brak los
 én ... zijn wij nu allemaal de klos?!

NEEN HOOR, Kinrooi maakt zich klaar
 voor het OLS volgend jaar
 Kinrooi zal onthouden deze dag
 en nu dit peil bewaren voor het nageslacht.

Sonja Jacobs, lid van schutterij St.-Martinus Kinrooi. Het bovenstaande gedicht werd voorgedragen tijdens de officiële receptie b.g.v. de overwinning van het OLS-1997.

**Bijlage:
 Limburgse
 Schuttersagenda 1998**

drukkerij *sinds 1935*
LIMBURGSCHE POST ^B_V
Beegden

Heerstraat Noord 69
6099 AW Beegden
Postbus 5033
6097 ZG Heel
Telefoon (0475) 57 16 51
Telefax (0475) 57 28 91

- Lid Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen KVGO
- Lid Vereniging Produktbewaking Grafische Industrie VPGI
- Lid Sectie van Producenten van Beveiligd Drukwerk **

Mr Cas van Heugten

ADVOCaat EN PROCUREUR

Rijksweg Noord 214
6136 AE SITTARD
Telefoon (046) 452 88 99
Telefax (046) 452 89 00

Algemene rechtspraak, civiel recht, strafrecht,
sociaal verzekeringsrecht, adviezen, incasso's,
slachtofferhulp, verkeerszaken, letselschades,
schaderegeling met verzekeringmaatschappijen en
contacten met Duitse en Belgische advocaten.

HERSTEL UW TRADITIE IN ERE: KEVELAERER VAANDELS: RESTAURATIE EN NIEUW.

KEVELAERER FAHNEN + PARAMENTEN GmbH

Kapellenplatz 27, 47623 Kevelaer 1 / BRD
Telefoon: 02832-5734 / Fax: 02832-50075

Wij hebben de vakkennis en kunde in huis om nieuwe vaandels te vervaardigen en oude vaandels te restaureren.

Wij gebruiken de meest zeldzame, kostbare en functionele materialen om via hand- of machineborduurwerk en de onmisbare kunsthistorische achtergrond een ambachtelijk werkstuk van allure af te leveren.

U kunt ook contact opnemen met:
Stadelmaier Nijmegen B.V., Postbus 1011, 6501 BA Nijmegen
Telefoon: 024-3224384
Fax: 024-3232255

LIMBURGSE BIER SPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

**GULPENER
SJOES**

LIMBURGS
'KONINGSPAAR